

Par Iekšlietu ministrijas 2020.gada pārskatu

**IEROBEŽOTAS PĪEEJAMĪBAS
INFORMĀCIJA** līdz revīzijas
departamenta lēmuma, ar kuru
apstiprināts revīzijas ziņojums, spēkā
stāšanās brīdim.

Ja revīzijas ziņojumā ir papildu norāde par
ierobežotu pieejamību, ierobežotas
pieejamības statuss attiecīgajai daļai tiek
saglabāts arī pēc revīzijas ziņojuma spēkā
stāšanās.

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Rīga 2021

Revīzijas ziņojums

Datums skatāms dokumenta paraksta laika zīmogā un dokumenta numurs teksta failā.

“Par Iekšlietu ministrijas 2020.gada pārskatu”

Finanšu revīzija “Par Iekšlietu ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta
08.05.2020. revīzijas grafiku Nr.2.4.1-.12/2020.

Revīzijas ziņojums stājas spēkā Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta lēmuma par revīzijas ziņojuma apstiprināšanu spēkā stāšanās brīdī.

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com>, *Challenge success concept*, Author *georgejmcittle*, ID 58065143.

Saturs

Kopsavilkums	4
1. daļa. Gada pārskata sagatavošana	7
Pārskata daļa – izdevumi.....	7
Izdevumi un atbalsts Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai (galvenais revīzijas jautājums) ..	7
2. daļa. Atbilstības jautājumi.....	9
2.1. Iekšlietu ministrijas iestāžu uzlikto administratīvo naudas sodu izpilde	9
Kāpēc administratīvo naudas sodu izpilde ir būtiska?.....	9
2.1.1. Administratīvo naudas sodu izpildes kontrole	15
2.1.2. Vai ieviestie tehniskie risinājumi nodrošina laicīgu un pareizu administratīvo pārkāpumu naudas sodu nomaksas uzskaiti?.....	23
2.2. Atlīdzības palielinājums iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi	29
Revīzijas raksturojums	43
Revīzijas mērķis	43
Revidējamās vienības un revidentu atbildība.....	43
Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji	44
Termini un skaidrojumi	46
1.pielikums. APAS un APIP datu analīzes rezultāti	47
2.pielikums. Revīzijas apjomā iekļautās iestādes un izlases veidā pārbaudītās Iekšlietu ministrijas un tās padotības iestāžu pārskata daļas.....	49
3.pielikums. Atbilstības jautājumi un to vērtēšanas kritēriji.....	52
Atsauces.....	55

Kopsavilkums

Gada pārskata sagatavošana

Iekšlietu ministrijas 2020.gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Iekšlietu ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Iekšlietu ministrijas darbības rezultātiem gadā, kas noslēdzās 2020.gada 31.decembrī, un tas ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Gada pārskats **sniedz skaidru un patiesu priekšstatu un ir sagatavots atbilstoši prasībām**

Galvenais revīzijas jautājums¹ – izdevumi un atbalsts Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai

Jautājums, kas atbilstoši revidentu profesionālajam spriedumam bija nozīmīgs, veicot finanšu revīziju par 2020.gada pārskatu, ir Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai, seku mazināšanai un novēršanai piešķirto līdzekļu pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums.

Iekšlietu ministrijai laikā no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 31.decembrim saistībā ar Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanu, seku mazināšanu un novēršanu Ministru kabinets ir piešķīris līdzekļus 4 197 142 *euro* apmērā, no kā faktiski izlietoti 2 054 433 *euro*. Valsts kontrole ir izvērtējusi Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai, seku mazināšanai un novēršanai piešķirto līdzekļu pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu 2 054 433 *euro* apmērā, tostarp:

- ❖ piemaksām Valsts policijas un Valsts robežsardzes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu, kā arī virsstundām – 1 434 619 *euro*;
- ❖ individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādei un transportēšanai – 258 036 *euro*;
- ❖ telpu papildu uzkopšanai ārkārtējās situācijas laikā, aizsargbarjeru, aizsargstiklu un piekļuves kontroles sistēmu uzstādīšanai – 245 391 *euro*;
- ❖ inovatīvu tehnoloģiju ilgtspējīgai attīstībai – 80 087 *euro*;
- ❖ Ieceļotāju uzskaites kontroles informācijas sistēmas izstrādei – 36 300 *euro*.

Piemaksas amatpersonām, kuras bijušas tieši iesaistītas Covid-19 izplatības mazināšanā

Vērtējot piešķirtā finansējuma piemaksām par periodu no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 31.maijam izlietojumu, revīzijā tika secināts, ka piemaksas visām amatpersonām nav aprēķinātas taisnīgi, atbilstoši faktiskajam ieguldījumam. Lai arī Valsts policijas un Valsts robežsardzes izmantotā piemaksu apmēra noteikšanas kārtība paredzēja detalizētu nostrādātā laika uzskaiti, kad amatpersona, pildot dienesta pienākumus, atradies tiešā saskarē ar Covid-19 inficētām, iespējami inficētām vai riska grupas personām, aprēķinam tika izmantots algoritms, kas nenodrošināja piemaksu apmēra noteikšanu proporcionāli īpašajos apstākļos faktiski nostrādātajam laikam.

Lasīt vairāk Valsts kontroles 2020.gada 23.septembra starpziņojumā “Iekšlietu nozares amatpersonām, kuras bijušas tieši iesaistītas Covid-19 izplatības ierobežošanā, piemaksām papildus piešķirtā finansējuma izlietojums”².

Valsts kontrole Iekšlietu ministrijai sniedza ieteikumu, kas bija vērsts uz to, lai nodrošinātu, ka amatpersonas saņem taisnīgu samaksu par ieguldīto darbu proporcionāli tiešā saskarē ar Covid-19 inficētām, iespējami inficētām vai riska grupas personām nostrādātajam laikam. Revīzijas laikā ieteikums tika ieviests un veikts piemaksu pārrēķins 449 Valsts policijas amatpersonām un 576 Valsts robežsardzes amatpersonām.

Pieprasot finansējumu piemaksām par laika posmu no 2020.gada 1.oktobra līdz 2020.gada 30.novembrim, Iekšlietu ministrija mainīja piemaksu aprēķina algoritmu, paredzot, ka piemaksu aprēķina 75% apmērā no amatpersonai noteiktās stundas algas likmes, ņemot vērā uzskaitīto amatpersonas iesaistes vai saskares stundu skaitu, tā nodrošinot taisnīgu samaksu par ieguldīto darbu proporcionāli nostrādātajam laikam. Šo piemaksu piešķiršana iekšlietu nozarē turpinās arī 2021.gadā.

Individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegāde

Revīzijā, pārbaudot Iekšlietu ministrijai no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” individuālo aizsardzības līdzekļu, dezinfekcijas līdzekļu un to iepakojuma iegādei papildus piešķirtā finansējuma 258 036 *euro* izlietojumu, revidenti nevarēja novērtēt, vai piegādātāju izvēles process ir noticis atbilstoši iepriekš noteiktiem, visām iesaistītajām pusēm saprotamiem kritērijiem.

Lasīt vairāk Valsts kontroles 2020.gada 17.augusta starpziņojumā “Iekšlietu ministrijai individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādei papildus piešķirtā finansējuma izlietojums”³.

Pārējā Covid-19 krīzes pārvarēšanai piešķirtā finansējuma izlietojums

Pārbaudot 2020.gadā piešķirtā finansējuma izlietojumu telpu papildu uzkopšanai ārkārtējās situācijas laikā, aizsargbarjeru, aizsargstiklu un piekļuves kontroles sistēmu uzstādīšanai, inovatīvu tehnoloģiju ilgtspējīgai attīstībai, Ieceļotāju uzskaites kontroles informācijas sistēmas izstrādei, virsstundu darbam Covid-19 izplatības ierobežošanas pasākumos iesaistītajām amatpersonām un piemaksām no 2020.gada 1.oktobra līdz 2020.gada 30.novembrim par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu kopumā 1 129 294 *euro* apmērā, gūta pārliecība, ka piešķirtais finansējums izlietots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim.

Atbilstības jautājumi

Finanšu revīzijas ietvaros Iekšlietu ministrijā tika vērtēti divi atbilstības jautājumi:

- ❖ vai ir nodrošināta normatīvajiem aktiem atbilstoša un savlaicīga Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu uzlikto administratīvo naudas sodu izpilde;
- ❖ vai finansējums, kas piešķirts iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi atbildības palielināšanai, ir izlietots atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.

Atbildības palielinājums iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi

Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu,⁴ tika gūta pārliecība, ka 2020.gadā Iekšlietu ministrijai piešķirtais finansējums prioritārajam pasākumam “Atbildības palielinājums iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām

ar speciālo dienesta pakāpi” visos būtiskajos aspektos ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim⁵ un ievērojot tiesību aktus,⁶ kas uz to attiecas. Tā kā finansējums pasākumam piešķirts būtiski mazākā apmērā, nekā sākotnēji plānots, plānotie rezultāti nav sasniegti:

- joprojām saglabājas būtiskas atšķirības kadetu atlīdzībā aizsardzības un iekšlietu resoros;
- lielai daļai iekšlietu dienestu amatpersonu, kuras ir pakļautas korupcijas riskam, vidējā atlīdzība nesasniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) rekomendēto ienākumu līmeni;
- mēnešalga izmeklētājiem, kuri veic (vada) izmeklēšanu īpaši sarežģītās, liela apjoma, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, ir būtiski zemāka par rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgu.

Iekšlietu ministrijas iestāžu uzlikto administratīvo naudas sodu iekasēšana

Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu⁷, tika gūta pārlicība, ka Iekšlietu ministrijas padotības iestādes ir ieviesušas procedūras un noteikušas struktūrvienību un nodarbināto uzdevumus, kas vērsti uz normatīvo aktu prasībām⁸ atbilstošu administratīvo pārkāpuma lietās uzlikto naudas sodu izpildes kontroli, izņemot konstatēto, ka ne visos gadījumos, it īpaši Valsts policijas gadījumā, laikus ir veikti tiesību aktos⁹ noteiktie administratīvā naudas soda izpildes kontroles pasākumi. 2020.gadā no Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu piemērotajiem naudas sodiem 28,19 milj. *euro* apmērā līdz 2021.gada martam nebija iekasēti 7,69 milj. *euro* (27%), kas procentuāli ir vairāk nekā salīdzināmos iepriekšējos periodos. No izlasē iekļautajām administratīvā pārkāpuma lietām, kurās pārkāpums bija konstatēts ar tehniskajiem līdzekļiem (fotoradariem) un naudas soda samaksa nebija veikta laikus, Valsts policijas nodarbinātie piespiedu izpildei nepamatoti nebija nodevuši 48% lietu, bet administratīvā pārkāpuma lietās par citiem pārkāpumiem attiecīgi 74% lietu. Daļā izlasē iekļauto gadījumu pārkāpējiem nebija nosūtīti atgādinājumi par naudas soda labprātīgās nomaksas termiņa beigām un lēmuma nodošanu piespiedu izpildei.

Situāciju administratīvo naudas sodu iekasēšanā neuzlabo arī jaunās Administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmas (APAS) ieviešana. APAS ieviešanas mērķis¹⁰ – samazināt manuālo darbu, ietaupīt resursus, tajā skaitā cilvēkresursus, un sniegt atbalstu procesa veikšanā un uzraudzībā – sasniegts tikai daļēji, jo revīzijā konstatētas problēmas ar datu kvalitāti par uzlikto naudas sodu izpildi, kas prasa papildu resursu patēriņu nodarbinātajiem, kuri veic naudas sodu izpildes kontroli. Turklāt 57% no maksājumiem sistēmā netiek automātiski atpazīti, un joprojām ir sistēmā jāatrod iepriekš ievadītais uzliktais naudas sods un ar to veiktais maksājums jāsaista manuāli.

Savukārt kontroles trūkums pār gadījumiem, kad tiek izmantota APAS funkcionalitāte pašrocīgai maksājuma uzdevuma informācijas ievadīšanai (jauna maksājuma izveidošanai), rada risku piekļuves izmantošanai negodprātīgos nolūkos. Revīzijā konstatēts, ka laika posmā no 2020.gada 1.jūlija līdz 2021.gada martam manuāli Valsts policijas un Valsts robežsardzes lietotāji APAS ir izveidojuši 309 jaunus maksājumus, no kuriem 108 maksājumus Valsts kontroles revidenti pēc to transakcijas numura norādītajā valsts budžeta kontā Valsts kasē nekonstatēja kā saņemtus. Iespējams, ka šādā veidā par nomaksātiem var tikt atzīti nemaz nesamaksāti uzliktie naudas sodi.

Valsts kontrole arī vērs uzmanību, ka, nenovēršot problēmas ar datu precizitāti Sodu reģistra apakšsistēmās, administratīvo naudas sodu uzskaitē pēc uzkrāšanas principa var kļūt praktiski nerealizējama. Lēmumu par uzkrājuma principa ieviešanu naudas sodu uzskaitē ir plānots pieņemt līdz 2021.gada 30.jūnijam.¹¹

Ieteikumi un priekšlikumi

Revīzijas laikā tika sniegts viens ieteikums par izdevumiem un atbalstu Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai (galvenais revīzijas jautājums), tas tika ieviests jau revīzijas laikā. Ieteikums bija vērsts uz to, lai Valsts policijas un Valsts robežsardzes amatpersonas saņem taisnīgu samaksu (piemaksas par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu) par ieguldīto darbu proporcionāli nostrādātajam laikam.

Iekšlietu ministrijai ir sniegti **septiņi** ieteikumi, no kuriem **viens** ieviests revīzijas laikā

Revīzijā sniegti vēl seši ieteikumi par atbilstības jautājumiem, kurus ieviešot tiks:

- nodrošināta Administratīvās atbildības likumā (AAL) paredzētā naudas sodu izpildes kontroles kārtība¹² attiecībā uz pārkāpumiem ceļu satiksmē;
- uzlabota datu pareizība Sodų reģistrā un mazināts manuālais darbs naudas sodu maksājumu atpazīšanā.

Ņemot vērā, ka Latvijā ir izvirzīts mērķis uzlabot noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas efektivitāti, Valsts kontrole pēc revīzijas vēršīsies Ministru kabinetā par nepieciešamību turpināt īstenot pasākumus, lai palielinātu izmeklētāju, kuri veic (vada) izmeklēšanu īpaši sarežģītās, liela apjoma, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, atalgojuma konkurētspēju atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktajam.

1. daļa. Gada pārskata sagatavošana

Pārskata daļa – izdevumi

Izdevumi un atbalsts Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai (galvenais revīzijas jautājums)

Revīzijas jautājums atbilstoši 701.starptautiskajam revīzijas standartam “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā”,¹³ kas atbilstoši revidentu profesionālajam spriedumam bija visnozīmīgākais visās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2020.gada pārskatu sagatavošanas pareizību, ir **Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai, seku mazināšanai un novēršanai piešķirto līdzekļu pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums.**

Revīzijas standartu izpratnē galvenie revīzijas jautājumi ir jautājumi, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgi jautājumi, par kuriem ziņo revidējamās vienības vadībai un kuriem revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniegts atsevišķs atzinums.

Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšana, seku mazināšana un novēršana ir prasījusi ievērojamus valsts budžeta līdzekļus. Kopš ārkārtējās situācijas izsludināšanas un līdz 2020.gada 31.decembrim Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumus par valsts budžeta līdzekļu piešķirumu un pārdali pamatfunkciju īstenošanai par 1 238 192 125¹⁴ euro.

Iekšlietu ministrijai laikā no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 31.decembrim saistībā ar Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanu, seku mazināšanu un novēršanu Ministru kabinets ir piešķīris papildu līdzekļus 4 197 142 euro apmērā.

Valsts kontrole ir veltījusi īpašu uzmanību, lai izvērtētu Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai, tās seku novēršanai un mazināšanai piešķirto valsts budžeta līdzekļu pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu. Atsevišķu piešķirumu izlietojumu Valsts kontrole ir izvērtējusi jau revīzijas gaitā un veikto pārbažu rezultātus atklājusi revīzijas starpziņojumos, bet atsevišķu piešķirumu izlietojuma pārbažu rezultātus Valsts kontrole ir atklājusi šajā ziņojumā (skatīt 1.tabulu).

1.tabula

Iekšlietu ministrijai 2020.gadā papildus piešķirtie, izlietotie un no tiem pārbaudītie līdzekļi Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai, tās seku novēršanai un mazināšanai

Datums, kad MK lēmis par finansējuma piešķiršanu	Atbalsta pasākums jeb piešķiruma mērķis, kam paredzēts izlietot	Ar MK rīkojumu piešķirtā summa 2020.gadā, euro	Faktiski* izlietotā summa 2020.gadā, euro	Revīzijā pārbaudītā summa, euro
Pasākumi, kuru pārbažu rezultāti atklāti starpziņojumos				
20.03.2020. ¹⁵	Individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegāde un to transportēšana	474 025	258 036	258 036 ¹⁶
16.04.2020. ¹⁷	Piemaksas no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 31.maijam par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu	2 590 703	667 103	667 103 ¹⁸
Kopā		3 064 728	925 139	925 139
Pasākumi, kuru pārbažu rezultāti atklāti šajā ziņojumā				
29.09.2020. ¹⁹	Izdevumi, kas saistīti ar papildu drošības pasākumiem Covid-19 izplatības mazināšanai (telpu papildu uzkopšana ārkārtējās situācijas laikā, aizsargbarjeru, aizsargstiklu un piekļuves kontroles sistēmu uzstādīšana)	245 391	245 391	245 391
06.10.2020. ²⁰	Inovatīvu tehnoloģiju ilgtspējīga attīstība (runas atpazīšanas tehnoloģiju un mašintulkošanas platformas pieejamības attīstīšana un mākslīgā intelekta tehnoloģiju izmantošana mašīnmācāma modeļa izstrādei noziedzīgu nodarījumu prognozēšanā un prediktīvās analītikas attīstībā attiecībā uz noziedzības līmeņa samazināšanu un ugunsdrošības paaugstināšanu valstī)	80 087	80 087	80 087
13.10.2020. ²¹	Ieceļotāju uzskaites kontroles informācijas sistēmas (IECIS) izstrāde	36 300	36 300	36 300
21.10.2020. ²²	Samaksa par dienesta pienākumu izpildi virs noteiktā dienesta pienākumu izpildes laika (virsstundu darbu) Covid-19 izplatības ierobežošanas pasākumos iesaistītajām amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm laikposmā no 2020.gada 1.maija līdz 2020.gada 9.jūnijam	66 123	66 123	66 123
25.11.2020. ²³	Piemaksas no 2020.gada 1.oktobra līdz 2020.gada 30.novembrim Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu	704 513	701 393	701 393
Kopā		1 132 414	1 129 294	1 129 294
Pavisam kopā		4 197 142	2 054 433	2 054 433

* Tai skaitā slēgtie budžeta asinējumi

Papildus starpziņojumos atklātajai informācijai veiktās pārbaudes par Covid-19 izdevumiem

Papildus revīzijas gaitā sagatavotajiem starpziņojumiem šajā revīzijas ziņojuma daļā ir atklāta informācija par veiktajām pārbaudēm un konstatēto par Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai, tās seku novēršanai un mazināšanai Iekšlietu ministrijai piešķirto valsts budžeta līdzekļu 1 129 294 *euro* apmērā pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu (skatīt 1.tabulu).

Revīzijā ir gūta pārliecība, ka šādu aktivitāšu nodrošināšanai nepieciešamā atbalsta apmērs ir pamatots un piešķirtais finansējums ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim:

- Nodrošinājuma valsts aģentūrai piešķirtie līdzekļi 245 391 *euro* apmērā, lai kompensētu izdevumus, kas saistīti ar papildu drošības pasākumiem Covid-19 izplatības mazināšanai, ir izlietoti telpu papildu uzkopšanai ārkārtējās situācijas laikā, aizsargbarjeru, aizsargstiklu un piekļuves kontroles sistēmu uzstādīšanai;
- Iekšlietu ministrijas Informācijas centram piešķirtie līdzekļi inovatīvu tehnoloģiju ilgtspējīgai attīstībai 80 087 *euro* apmērā ir izlietoti runas atpazīšanas tehnoloģiju un mašīntulkošanas platformas pieejamības attīstīšanas un mākslīgā intelekta tehnoloģiju izmantošanas mašīnmācāma modeļa izstrādei noziedzīgu nodarījumu prognozēšanā un predikatīvās analītikas attīstībā attiecībā uz noziedzības līmeņa samazināšanu un ugunsdrošības paaugstināšanu valstī;
- Ieceļotāju uzskaites kontroles informācijas sistēmas (IECIS) izstrādei piešķirtie 36 300 *euro* ir izlietoti informācijas sistēmas izstrādei;
- Valsts policijai piešķirtie līdzekļi 66 123 *euro* apmērā samaksai par dienesta pienākumu izpildi virs noteiktā dienesta pienākumu izpildes laika (virsstundu darbu) Covid-19 izplatības ierobežošanas pasākumos iesaistītajām amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm laikposmā no 2020.gada 1.maija līdz 2020.gada 9.jūnijam ir izlietoti piemaksu par virsstundu darbu samaksai Valsts policijā;
- Valsts policijai un Valsts robežsardzei piešķirtie līdzekļi 701 393 *euro* apmērā piemaksām no 2020.gada 1.oktobra līdz 2020.gada 30.novembrim amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu ir izlietoti piemaksu izmaksai.

2. daļa. Atbilstības jautājumi

2.1. Iekšlietu ministrijas iestāžu uzlikto administratīvo naudas sodu izpilde

Kāpēc administratīvo naudas sodu izpilde ir būtiska?

Saskaņā ar AAL²⁴ administratīvais sods ir ietekmēšanas līdzeklis, kas tiek piemērots administratīvo pārkāpumu izdarījušai personai, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību, atjaunotu taisnīgumu, sodītu par izdarīto pārkāpumu, kā arī lai atturētu administratīvo pārkāpumu izdarījušo personu un citas personas no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas.

Administratīvā soda izpilde ir pēdējā stadija administratīvā pārkāpuma procesā, taču tā ir visbūtiskākā, jo, ja sods netiek izpildīts, tad jebkura iepriekšējā stadija zaudē jēgu, tā ir bijusi bezjēdzīga laika un naudas

tērēšana – bezjēdzīga gan no valsts resursu viedokļa, gan no viedokļa, kādu vēstījumu saņem privātpersona, kas pārkāpusi likumu.²⁵

Administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšanai nav obligātuma principa, toties administratīvā soda izpildē pastāv obligātuma princips. Nolēmums par sodu visos gadījumos ir obligāti izpildāms. Nav pieļaujama situācija, ka iestāde vai amatpersona neuzsāk administratīvā soda izpildi, jo nesaskata tās lietderību vai vadoties no citiem subjektīviem apstākļiem²⁶.

Viens no administratīvā soda veidiem ir naudas sods. Normatīvajos aktos četrām Iekšlietu ministrijas padotībā esošajām iestādēm ir noteikta kompetence veikt administratīvā pārkāpuma procesu un piemērot naudas sodu:

Valsts policija	Par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, ar akcīzes nodokli apliekamo preču aprites noteikumu pārkāpumiem, sabiedriskās kārtības traucēšanu u.c.
Valsts robežsardze	Par uzturēšanās nosacījumu pārkāpumiem, ārzemnieku nelegālu nodarbināšanu, valsts robežas režīma pārkāpšanu u.c.
Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde	Par dzīvesvietas nedeklarēšanu, par dzīvošanu bez derīga personu apliecinoša dokumenta, par uzturēšanos Latvijas Republikā bez derīga ceļošanas dokumenta, vīzas, uzturēšanās atļaujas u.c.
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Par ugunsdrošības prasību pārkāpumiem (līdz AAL spēkā stāšanās brīdim arī par civilās aizsardzības prasību pārkāpumiem)

Ieņēmumi no Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu piemērotajiem administratīvajiem naudas sodiem veido 85% no visiem valsts budžeta ieņēmumiem no naudas sodiem. Saskaņā ar Valsts kases datiem²⁷ 2020.gadā valsts budžeta ieņēmumi no naudas sodiem bija 30,67 milj. *euro*, no tiem 26,06 milj. *euro* ieņēmumi no Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu uzliktajiem naudas sodiem, tajā skaitā:

- 25 722 804 *euro* no Valsts policijas uzliktajiem naudas sodiem;
- 205 801 *euro* no Valsts robežsardzes uzliktajiem naudas sodiem;
- 82 303 *euro* no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes uzliktajiem naudas sodiem;
- 49 491 *euro* no Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta uzliktajiem naudas sodiem.

Tomēr salīdzinoši liela daļa no uzliktajiem naudas sodiem netiek izpildīti un kopumā no pēdējos piecos gados Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu uzliktajiem naudas sodiem nav iekasēti gandrīz 30 milj. *euro* (skatīt 2.tabulu). Nav vērojama arī situācijas uzlabošanās – 2020.gadā no Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu piemērotajiem naudas sodiem 28,19 milj. *euro* apmērā līdz 2021.gada martam nebija iekasēti 7,69 milj. *euro* (27%), kas procentuāli ir pat nedaudz vairāk nekā iepriekšējos gados.

Tādēļ revīzijā tika vērtēta iestāžu izveidotā kontroles sistēma un iemesli, kādēļ neizdodas panākt minēto naudas sodu nomaksu.

2.tabula

Piemērotie un neiekasētie Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu uzliktie naudas sodi laika periodā no 2016.gada līdz 2020.gadam (euro)

Iestāde, kas uzlikusi sodu, un pārkāpums	2016–2019		2020.gads	
	Piemērotie naudas sodi	No tiem neiekasētie naudas sodi	Piemērotie naudas sodi	No tiem neiekasētie naudas sodi
Valsts policijas uzliktie naudas sodi par pārkāpumiem ceļu satiksmē, kas fiksēti ar stacionārajiem fotoradariem*	38 322 736	7 192 200 19%	11 017 280	2 321 840 21%
Valsts policijas uzliktie naudas sodi par pārkāpumiem ceļu satiksmē, kas fiksēti ar pārvietojamiem fotoradariem*	6 813 720	397 045 6%	3 444 865	265 130 8%
Valsts policijas uzliktie naudas sodi par pārejiem pārkāpumiem ceļu satiksmē**	37 091 327	6 378 947 17%	11 393 227	3 468 429 30%
Valsts policijas uzliktie naudas sodi par citiem pārkāpumiem (bez pārkāpumiem ceļu satiksmē)**	9 413 809	6 561 084 70%	1 925 516	1 471 268 76%
Valsts robežsardzes uzliktie naudas sodi**	1 961 292	467 588 24%	265 945	101 631 38%
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes uzliktie naudas sodi**	967 645	487 258 50%	113 469	52 455 46%
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta uzliktie naudas sodi**	244 445	25 875 11%	33 634	9332 27%
KOPĀ	94 814 974	21 977 081 23%	28 193 936	7 690 084 27%

* Valsts policijas iesniegtie dati 26.03.2021.

** Iekšlietu ministrijas Informācijas centra iesniegtie dati – par periodu no 2016. līdz 2019.gadam dati iesniegti 2020.gada 28.septembrī, par 2020.gadu – 2021.gada martā

Informāciju par Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu uzliktajiem naudas sodiem uzkrāj divās valsts informācijas sistēmās:

Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā (pārzinis – CSDD)	Par naudas sodiem, kas piemēroti par pārkāpumiem ceļu satiksmē un fiksēti ar tehniskajiem līdzekļiem (fotoradariem) ²⁸
Sodu reģistrā (pārzinis un turētājs – Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs)	Par visiem pārejiem naudas sodiem, ko uzliek Iekšlietu ministrijas padotības iestādes

Informācija par pārkāpumiem, kas tika izdarīti līdz 2020.gada 30.jūnijam, ir reģistrēta Sodu reģistra apakšsistēmā Administratīvos pārkāpumus izdarījušās personas (APIP), bet pēc AAL stāšanās spēkā darbu uzsāka arī jauna Sodu reģistra apakšsistēma – Administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēma (APAS).

APAS nav tikai datu uzskaites sistēma, tā nodrošina elektronisku administratīvā pārkāpuma procesa veikšanu, sākot ar brīdi, kad tiek pieņemts lēmums par atteikumu uzsākt procesu vai procesa uzsākšanu, un beidzot ar datu dzēšanu. Sistēmā ir nodrošināta automatizēta dažādu lēmumu sagatavošana, pamatojoties uz sistēmā ievadītajiem datiem. Sistēmas izveides mērķis bija ne tikai ietaupīt papīra un pasta izdevumus, bet arī cilvēkresursus, jo APAS sniedz atbalstu procesa veikšanā un uzraudzībā.²⁹

Ja administratīvā pārkāpuma process tiek uzsākts APAS, sistēma automātiski nodrošina lietas un lietā pieņemto lēmumu numuru piešķiršanu, lēmuma sagatavošanu saskaņā ar datiem, kas tiek ievadīti par administratīvo pārkāpumu un pie atbildības saucamo personu. Vienlaicīgi tomēr ir saglabāta arī iespēja uzsākt administratīvā pārkāpuma lietu ārpus APAS (izveidot papīra lietu, kas pēc tam jāievada APAS).

2020.gada 2.pusgadā vidēji 14% no administratīvo pārkāpumu lietām joprojām tika uzsāktas ārpus APAS. Tomēr tendence ir pozitīva – APAS ieviešanas sākumposmā 2020.gada jūlijā 40% lietu tika veidotas papīra formātā, bet 2020.gada decembrī – vairs tikai 5%. Tas nozīmē, ka lielākā daļa Iekšlietu ministrijas

padotībā esošo iestāžu kompetento amatpersonu administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai izmanto APAS.

Lielākā daļa no administratīvo pārkāpumu lietām, kas šajā laika posmā uzsāktas ārpus APAS, ir uzsāktas Valsts policijā. Valsts policijā skaidroja,³⁰ ka sākotnēji pietiekamā daudzumā nebija pieejamas iekārtas, kas ļautu uzsākt administratīvā pārkāpuma lietu elektroniski, vai arī to neļāva sistēmas veikspēja. Lai sistēma darbotos, nepieciešams kvalitatīvs un nepārtraukts tīkla pārklājums, bet, pastāvot riskam, ka tas varētu pārtrūkt, piemēram, pierobežas zonā, kur mainās tīkla pārklājums un mēdz rasties problēmas sistēmas darbībā, Valsts policija arī turpmāk neplāno visas administratīvo pārkāpumu lietas uzsākt elektroniski.

Informāciju par naudas sodiem par pārkāpumiem ceļu satiksmē, kas fiksēti ar fotoradariem, neregistrē Sodu reģistrā, bet Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā, jo šajos gadījumos personu neuzskata par administratīvi sodītu.³¹

Kopš 2020.gada 1.jūlija, kad spēkā stājās AAL, ir ieviestas vairākas būtiskas izmaiņas administratīvā pārkāpuma procesā:

- AAL ir ietvertas vispārīgas un procesuālas normas, bet administratīvie pārkāpumi un sodi iekļauti nozares likumos un pašvaldību saistošajos noteikumos;
- sods tiek izteikts naudas soda vienībās, nevis *euro*, un vienas vienības vērtība ir pieci *euro*;
- sods piemērojams par katru pārkāpumu atsevišķi, nevis tikai par smagāko;
- vairs netiek sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, tā vietā jaunais likums paredz vairāku lēmumu pieņemšanu. Būtiskākie no tiem ir lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu, lēmums par soda piemērošanu un lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa izbeigšanu;
- ārzemniekam piemērotu naudas sodu var nodot piespiedu piedziņai viņa mītnes zemē (ES dalībvalstīs);
- visi nenomaksātie naudas sodi pēc brīvprātīgās izpildes termiņa (viens mēnesis) beigām nekavējoties tiek nodoti piespiedu izpildei.

Lai arī kopš AAL spēkā stāšanās 2020.gada 1.jūlijā veiktas vairākas izmaiņas attiecībā uz piemērotā naudas soda izpildes kontroli, galvenie principi ir palikuši nemainīgi:

- nolēmuma par sodu izpildi organizē un kontrolē tā iestāde, kuras amatpersona sākotnēji pieņēmusi nolēmumu par sodu;³²
- ja naudas sods netiek nomaksāts noteiktajā termiņā, piedziņu veic zvērināts tiesu izpildītājs;³³
- nolēmums par naudas soda piemērošanu nav izpildāms, ja no tā nodošanas piespiedu izpildei pagājuši pieci gadi un tas nav izpildīts.³⁴

Attiecībā uz naudas soda izpildi mainījies ir, piemēram, tas, ka iestādei, kas piemērojusi naudas sodu, sodītajai persona ne vēlāk kā trīs darbadienas pirms brīvprātīgās izpildes termiņa beigām jāpaziņo, līdz kuram datumam naudas sods ir jāsamaksā pilnā apmērā un ka naudas soda nesamaksāšanas gadījumā nolēmums par sodu tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam³⁵. Iepriekš sodīta persona pirms lietas nodošanas tiesu izpildītājam tika brīdināta tikai par to, ka nenomaksātais naudas sods tiks nodots piespiedu izpildei.

Otra būtiskākā izmaiņa ir saistīta ar to, ka, ja persona naudas sodu nav samaksājusi brīvprātīgās izpildes termiņā (viens mēnesis), sods piespiedu izpildei tiek nodots nekavējoties³⁶. Iepriekš nenomaksāto naudas sodu piespiedu izpildei nodeva mēneša laikā pēc labprātīgai izpildei paredzētā termiņa beigām, savukārt attiecībā uz pārkāpumiem ceļu satiksmē – tikai tad, ja naudas sods nebija samaksāts gada laikā no dienas, kad lēmums par naudas soda uzlikšanu stājies spēkā.

Pēdējos piecos gados no Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu amatpersonu uzliktajiem naudas sodiem nav iekasēti gandrīz 30 milj. *euro*, kā arī nav vērojama situācijas uzlabošanās – 2020.gadā no Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu piemērotajiem naudas sodiem 28,19 milj. *euro* līdz 2021.gada martam nebija iekasēti 7,69 milj. *euro* (27%), kas procentuāli ir pat nedaudz vairāk nekā iepriekšējos gados. Tādēļ Valsts kontrole revīzijā vērtēja, vai iekšlietu nozares iestādes ir nodrošinājušas AAL paredzēto³⁷ attiecībā uz naudas sodu izpildes kontroli.

Lai arī Iekšlietu ministrijas padotības iestādes, kurām ir noteikta kompetence veikt administratīvā pārkāpuma procesu un piemērot naudas sodus, ir iekšējos noteikumos, struktūrvienību reglamentos vai amatpersonu un darbinieku amata aprakstos noteikušas pienākumu veikt uzlikto naudas sodu izpildes kontroli, tomēr tas ne vienmēr tiek izpildīts, un saglabājas salīdzinoši liels nesamaksāto naudas sodu apjoms.

Izstrādājot jauno APAS, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (IeM IC) paredzēja, ka daļa no naudas sodu izpildes kontroles posmiem būs automatizēti, process būs efektīvāks, ekonomiskāks un prasīs mazāk manuāla darba. APAS ir automatizēti vairāki procesi, piemēram, ienākošo maksājumu sasaiste ar piemēroto naudas sodu, ja norādīts precīzs lēmuma numurs, atgādinājumu automātiska izsūtīšana, ja pieejama sodītās personas e-pasta adrese. Vienlaikus nenomaksāto naudas sodu nodošana piespiedu izpildei vēl joprojām tiek veikta manuāli, savukārt tas prasa ievērojamus administratīvos resursus. Valsts kontroles vērtējumā, APAS izveidošanas mērķis ir sasniegts vien daļēji.

Valsts policijai manuālais darbs naudas sodu izpildes kontrolē ir pat palielinājies, jo kopš 2020.gada 1.jūlija, kad stājās spēkā jaunais AAL, ir mainīti naudas soda par administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē nodošanas piespiedu piedziņai termiņi. Valsts policija uzliek 84% no visiem administratīvajiem naudas sodiem valstī, savukārt vairāk nekā 90% no tiem ir par pārkāpumiem ceļu satiksmē. Tātad lielam skaitam lēmumu ir mainījusies izpildes kārtība, un revīzijā konstatētais norāda uz to, ka AAL noteiktā kārtība ar esošajiem resursiem, iespējams, nav praktiski realizējama.

Valsts policijā izlases veidā veiktās pārbaudes liecina, ka lielā daļā gadījumu, kad sodītās personas labprātīgās izpildes termiņā nav samaksājušas naudas sodu, nav veikti tiesību aktos³⁸ paredzētie kontroles pasākumi:

- izlases kārtībā veicot 60 administratīvā pārkāpuma lietu, kurās sodi piemēroti par pārkāpumiem, kas fiksēti ar fotoradariem un izdarīti ar Latvijā reģistrētiem transportlīdzekļiem, revidenti konstatēja, ka 48% gadījumu Valsts policijas amatpersonas naudas sodu nepamatoti nebija nodevušas piespiedu izpildei;

- izlases kārtībā veicot 62 administratīvā pārkāpuma lietu par citiem pārkāpumiem (ceļu satiksmes pārkāpumi, kas nav fiksēti ar fotoradariem, sabiedriskās kārtības pārkāpumi, akcīzes preču aprites pārkāpumi u.c.), konstatēts, ka 74% gadījumu nenomaksātais naudas sods nepamatoti nebija nodots piespiedu izpildei. Turklāt 24 no pārbaudītajām 62 lietām sodītajām personām nebija arī veikti nepieciešamie kontroles pasākumi – nepamatoti nebija nosūtīti atgādinājumi par naudas soda brīvprātīgās izpildes nomaksas termiņa beigām.

Citām iekšlietu nozares iestādēm ar sodu izpildes uzraudzību veicas labāk, piemēram, Valsts robežsardzē tikai 6% gadījumu nenomaksātā naudas soda izpilde nepamatoti nebija nodota piespiedu izpildei, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē – attiecīgi 14% gadījumu, bet Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonas bija veikušas visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu naudas sodu izpildes kontroli.

Valsts kontroles vērtējumā, šobrīd pastāv būtiskas problēmas ar datu kvalitāti APAS un tās funkcionalitāti, kas vēl vairāk palielina manuālā darba apjomu, nesniedz iestādēm pilnīgu un precīzu informāciju par naudas sodu samaksas stāvokli un būtiski apgrūtinās pāreju uz naudas sodu uzrādīšanu saimnieciskā gada pārskatā pēc uzkrāšanas principa.

Automātiskai maksājumu atpazīšanai būtisks priekšnosacījums ir tas, vai pārkāpējs samaksu ir veicis atbilstošajā kontā un maksājuma uzdevuma mērķī korekti norādījis administratīvā pārkāpuma lēmuma numuru. Revīzijā konstatēts, ka vairāk nekā puse maksājumu (2019.gadā 58% un 2020.gada 1.pusgadā 57%) nav automātiski atpazīti un saistīti ar uzlikto naudas sodu, līdz ar to bija nepieciešami cilvēkresursi manuālai maksājumu apstrādei.

Lai risinātu šo problēmu, Valsts kontroles vērtējumā, ir nepieciešams sekmēt elektronisko pakalpojumu izmantošanu, piemēram, veicinot CSDD vai portālā *Latvija.lv* izstrādāto e-pakalpojumu izmantošanu, kas nodrošina nekļūdīgu maksājumu identificēšanu, kā arī veicinot mobilo terminālu izmantošanu Valsts policijā un citās ministrijas padotības iestādēs u.c.

Revīzijā konstatēti vairāki trūkumi arī Sodu reģistra sistēmu funkcionalitātē, kurus ir iespējams novērst, tā uzlabojot datu kvalitāti un samazinot automātiski neatpazīto maksājumu skaitu:

- nav vienota saraksta par neatpazītajiem maksājumiem. Nomaksātie naudas sodi par administratīvajiem pārkāpumiem tiek ielādēti gan jaunajā APAS, gan iepriekš izmantotajā APIP (līdz 2020.gada 30.jūnijam uzliktie sodi). Katra sistēma automatizēti piesaista atpazīto maksājumu un uztur sarakstu ar maksājumiem, kuri nav atpazīti. Rezultātā veidojas divi saraksti, lai gan faktiski daļa no sarakstos ietvertajiem maksājumiem ir atpazīti otrā sistēmā;
- maksājumi tiek automātiski atpazīti tikai tad, kad ir stājies spēkā administratīvais lēmums, līdz ar to, ja sodītā persona samaksā naudas sodu tūlīt pēc tā uzlikšanas, 10 dienas pēc lēmuma pieņemšanas maksājums netiks atpazīts un papildinās neatpazīto maksājumu sarakstu;

- maksājumi, kas kļūdaini ir iemaksāti naudas sodu kontos (piemēram, nodokļu maksājumi) un ko darbinieki, kuri veic naudas sodu izpildes kontroli, ir pārvirzījuši uz citiem Valsts kases kontiem, APAS netiek dzēsti, bet uzrādās kā neidentificēti maksājumi;
- revīzijā tika konstatēti 407 maksājumi, kuriem mērķa laukā bija norādīta nepieciešamā informācija automātiskai sasaistei, tomēr APAS šie maksājumi nebija automātiski piesaistīti attiecīgajam lēmumam un uzrādījās kā neidentificēti;
- konstatēti arī 99 gadījumi, kad APAS ir kļūdaini importēta Valsts kases informācija par maksājumiem, tā palielinot neidentificēto maksājumu skaitu.

Tāpat konstatēts kontroles trūkums pār gadījumiem, kad tiek izmantota APAS funkcionalitāte pašrocīgai maksājuma uzdevuma informācijas ievadīšanai (jauna maksājuma izveidošanai). Funkcionalitāte paredzēta pašvaldību vajadzībām, lai varētu veidot maksājumus par naudas sodiem, kurus sodītā persona iemaksā citu banku kontos (ne Valsts kases kontos), tomēr funkcionalitāte lietotājtiesību pieejas līmenī nav nodalīta un ir pieejama arī Valsts policijas un citu iestāžu nodarbinātajiem, tā radot risku piekļuves izmantošanai ļaunprātīgiem nolūkiem. Revīzijā konstatēts, ka laika posmā no 2020.gada 1.jūlija līdz 2021.gada martam manuāli Valsts policijas un Valsts robežsardzes lietotāji APAS ir izveidojuši 309 jaunus maksājumus, no kuriem 108 maksājumus Valsts kontroles revidenti pēc to transakcijas numura nekonstatēja kā saņemtus norādītajā valsts budžeta kontā Valsts kasē, un līdz ar to, iespējams, attiecīgie maksājumi nemaz nebija veikti.

Problēmas konstatētas arī gadījumos, kad sodītās personas ir samaksājušas vairāk, nekā pienāktos maksāt par uzlikto sodu. Kopumā APIP datos revidenti konstatēja 599 gadījumus, kad samaksātā naudas soda summa ir lielāka par piemēroto – kopā 53 954 *euro* vietā ir samaksāti 86 398 *euro*. No minētajiem 13 gadījumos naudas sods no sodītās personas bija piedzīts ar zvērināta tiesu izpildītāja palīdzību, un vienlaikus arī sodītā persona pati bija veikusi naudas soda samaksu.

2.1.1. Administratīvo naudas sodu izpildes kontrole

Administratīvo sodu sistēmas attīstības koncepcijā³⁹ norādīts, ka liela daļa lēmumu par administratīvo sodu uzlikšanu netiek izpildīti un jāuzlabo naudas soda izpildes mehānisms. Koncepcijā norādīts, ka praksē iestādes neveic efektīvi visus lēmuma par naudas soda uzlikšanu izpildes pasākumus, lai veicinātu naudas soda iekasēšanu, piemēram, lēmums par naudas soda uzlikšanu netiek laikus nodots piespiedu izpildei tiesu izpildītājam. Minētais savukārt nozīmē, ka piemērotais naudas sods, kas netiek laikus izpildīts, nerada pienācīgu ietekmi uz pārkāpēju. Koncepcijā uzsvērts, ka soda izpildes kontrole ir jāveic kontrolējošai iestādei, tomēr šī uzdevuma atbalstam ir jāveic arī izmaiņas Sodu reģistrā, kas ļautu ar mazāku resursu ieguldījumu kontrolējošai iestādei sekot līdz soda izpildes stadijai.

Tādēļ Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (IeM IC), izstrādājot APAS, paredzēja, ka daļa no naudas sodu izpildes kontroles posmiem būs automatizēti.

APAS no Valsts kases tiešsaistes režīmā saņem informāciju par Valsts kases kontos, kuros tiek ieskaitīti ieņēmumi no Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu uzliktajiem naudas sodiem. Ja maksājuma mērķi

ir norādīts precīzs tā lēmuma, ar kuru piemērots naudas sods, numurs, APAS automātiski sasaista ienākušos maksājumus ar piemēroto naudas sodu.

Tomēr konstatēts, ka bieži vien sodītās personas neprecīzi norāda maksājuma mērķi protokola vai lēmuma par soda piemērošanu numuru, līdz ar to automātiska veiktā maksājuma sasaiste ar piemēroto naudas sodu nav iespējama un tā jāveic manuāli.

Saskaņā ar IeM IC sniegto informāciju manuāli tiek sasaistīta vairāk nekā puse no saņemtajiem maksājumiem (57%).

Nekļūdīgu maksājuma identifikāciju nodrošina soda samaksa CSDD izveidotajā e-pakalpojumā "Piemērotie naudas sodi un to apmaksa" un arī Valsts pārvaldes pakalpojumu portāla *Latvija.lv* e-pakalpojumā "Administratīvo sodu pārbaude un nomaksa". Veicot samaksu ar šo e-pakalpojumu starpniecību, personai pašai nav jāievada dati par lēmumu administratīvo pārkāpumu lietā, jo šie dati ir automātiski iekļauti maksājuma uzdevumā, tādēļ kļūdīšanās iespēja ir izslēgta. Tomēr, tā kā lēmumos par sodu tiek norādīts konkrēts Valsts kases konts, sodītās personas reti izmanto e-pakalpojumus un pašas veido maksājuma uzdevumus.

Daļēji automatizēts ir atgādinājumu sagatavošanas un izsūtīšanas process. APAS automātiski ģenerē atgādinājumu "Par brīvprātīgās naudas soda izpildes termiņa beigām" 14 kalendārās dienas pirms brīvprātīgā samaksas termiņa beigām. Ja lēmumā par sodu paziņošanas kanāls ir e-pasts vai e-adrese, tad šo atgādinājumu sistēma izsūta uz e-pastu vai e-adresi, bet, ja cits paziņošanas kanāls, tad atbildīgais par lietu saņem sistēmas uzdevumu, ka ir izveidots atgādinājums, un amatpersona pati izlemj, kā to paziņot personai. Gadījumos, kad nav informācijas par sodītās personas e-pastu vai e-adresi, APAS automātiski sagatavo tikai atgādinājuma formu, bet atgādinājums par lietu atbildīgajam nodarbinātajam ir jāizdrukā un jānosūta pa pastu (manuāla darbība). Arī CSDD nodrošina, ka ar elektroniskā pasta starpniecību atgādinājumi tiek nosūtīti, ja persona CSDD e-pakalpojumu portālā ir norādījusi, ka atgādinājumus par nenomaksātiem sodiem vēlas saņemt uz e-pasta adresi vai, izmantojot pasta pakalpojumus, kā vienkāršu pasta sūtījumu, nosūtot uz deklarētās dzīvesvietas adresi, vai arī LR Uzņēmumu reģistrā reģistrēto juridisko adresi, ja persona CSDD e-pakalpojumu portālā nav norādījusi, ka atgādinājumus par nenomaksātiem sodiem vēlas saņemt uz e-pasta adresi.

Nenomaksātā naudas soda nodošana piespiedu izpildei pašlaik nav automatizēta. Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas Informācijas centra sniegto informāciju⁴⁰ datu apmaiņa ar Izpildu lietu reģistru tiek plānota kā uz attīstību vērsts APAS pasākums, tomēr šobrīd attiecīgā funkcionalitāte nav pieejama, līdz ar to, lai nenomaksāto naudas sodu nodotu piespiedu izpildei, jāveic manuāls darbs, kas prasa administratīvos resursus. Savukārt, piemēram, administratīvo pārkāpumu lietu nodošana tiesai gadījumos, kad lēmums pārsūdzēts, ir iespējama, izmantojot APAS, jo APAS nodrošina attiecīgu funkcionalitāti.

Valsts robežsardze un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests administratīvo pārkāpumu lietu uzskaiti paralēli APAS veic arī elektroniskajos vai papīra žurnālos, savukārt Valsts policija un Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde administratīvo pārkāpumu lietu uzskaitē un kontrolei izmanto tikai APAS.

AAL⁴¹ paredz, ka nolēmuma par sodu izpildi organizē un kontrolē tā iestāde, kuras amatpersona sākotnēji pieņēmusi nolēmumu par sodu. Savukārt Iekšlietu ministrijas iekšējie noteikumi⁴² nosaka, ka iestādes vadītājs izveido iekšējās kontroles sistēmu un nodrošina normatīvajos aktos noteikto sodu izpildes kontroli, tajā skaitā iepriekšējos saimnieciskajos gados neiekasēto naudas sodu iekasēšanu.

Iekšlietu ministrijas padotības iestādes, kurām ir noteikta kompetence veikt administratīvā pārkāpuma procesu un piemērot naudas sodu, ir iekšējos noteikumos vai amatpersonu un darbinieku amata aprakstā noteikušas pienākumu veikt uzliktā naudas soda izpildes kontroli.

Valsts robežsardze un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests ir izdevuši iekšējos noteikumus, kuros noteikta kārtība, kā iestādē tiek nodrošināta normatīvajos aktos noteiktā sodu izpildes kontrole. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei arī ir izdoti iekšējie noteikumi par administratīvo pārkāpumu lietvedību, tomēr tajos noteiktā kārtība pamatā attiecas uz administratīvajiem pārkāpumiem, kas izdarīti līdz 2020.gada 1.jūlijam. Savukārt Valsts policija iekšējos noteikumus, kur šāda kārtība noteikta, nav izdevusi. Valsts policija revīzijā norādīja⁴³, ka naudas sodu izpildes kontroles process tiek organizēts atbilstoši Administratīvās atbildības likumā ietvertajam normatīvajam regulējumam.

Iekšlietu ministrijas padotībā esošās iestādes administratīvā pārkāpuma lietas izpildes kontroli organizē dažādi. Valsts policijā un Valsts robežsardzē piemēroto naudas sodu izpildes kontroli veic atsevišķi nozīmēti nodarbinātie, kuri pamatā nepieņem lēmumus attiecīgajās administratīvo pārkāpumu lietās, savukārt Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē izpildes kontroli nodrošina tās struktūrvienības vadītājs, kas pieņēmusi lēmumu, bet Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā piemēroto naudas sodu izpildes kontroli veic tā pati amatpersona, kas pieņēmusi lēmumu attiecīgajā administratīvā pārkāpuma lietā.

Valsts policijā naudas sodu izpildes kontroli pēc tam, kad pieņemtie lēmumi ir stājušies spēkā, nodrošina Valsts policijas teritoriālās pārvaldes. Pamatā process ir tāds, ka amatpersonas, kas veic pienākumus uz ceļa, ierosina procesu, veic pamatdarbības un nodod lietu izskatīšanai vai piemēro sodus uz vietas. Savukārt citi darbinieki veic sodu izpildes kontroles pasākumus. Visu izšķir reglamentā noteiktie pienākumi struktūrvienībai. Darbinieki, kas veic sabiedriskās kārtības uzturēšanu, nav iesaistīti sodu izpildes kontrolē, bet, piemēram, Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroja Autopārvadājumu uzraudzības nodaļa var iekasēt sodus notikuma vietā ar bezskaidras naudas pārskaitījumu, jo dienesta transportlīdzekļi ir aprīkoti ar mobilajiem POS termināliem. Līdz ar to katra Valsts policijas struktūrvienība individuāli organizē naudas sodu izpildes kontroles procesu.

Saskaņā ar Valsts policijas sniegto⁴⁴ informāciju naudas sodu izpildes kontrolē ir iesaistīti vismaz 134 Valsts policijas nodarbinātie, no kuriem tikai daļai šis pienākums ir noteikts amata aprakstā.

Rīgas reģiona pārvaldē	Nenomaksāto naudas sodu izpildes kontroli iecirkņos veic 19 Dokumentu pārvaldības grupas darbinieki, kuriem tas ir viens no amata pienākumiem. Saskaņā ar revīzijā saņemto informāciju ⁴⁵ atsevišķiem darbiniekiem kopš 2021.gada marta šāds pienākums procentuāli tika palielināts līdz 60% no kopējā pienākumu apjoma. Kārtības policijas pārvaldes Atļauju sistēmas nodaļā naudas sodu izpildes kontroli veic divi galvenie inspektori. Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvajā nodaļā astoņi vecākie speciālisti organizē un veic lēmumu nosūtīšanu tiesu izpildītājam par naudas soda izpildi piespiedu kārtā.
Kurzemes reģiona pārvaldē	Pieciem Dokumentu pārvaldības nodaļas nodarbinātajiem un sešiem Kārtības policijas biroja Patrūlpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas (1.rota) nodarbinātajiem šie pienākumi ir noteikti amata aprakstā.
Latgales reģiona pārvaldē	10 Dokumentu pārvaldības nodaļas nodarbinātajiem šie pienākumi ir noteikti amata aprakstā.
Zemgales reģiona pārvaldē	11 Dokumentu pārvaldības nodaļas nodarbinātajiem šis pienākums ir noteikts amata aprakstā. Par pārkāpumiem ceļu satiksmē piemērotā naudas soda izpildes kontroli veic septiņas Valsts policijas

Vidzemes reģiona pārvaldē	<p>Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas amatpersonas, no kurām tikai vienai tas norādīts amata aprakstā.</p> <p>AAL kārtībā noteikto naudas sodu piespiedu izpildi veic 13 amatpersonas par citu amatpersonu pieņemtiem lēmumiem. 43 amatpersonas naudas sodu piespiedu izpildi veic par saviem pieņemtajiem lēmumiem. Šie pienākumi ir iekļauti tikai četru amatpersonu amata aprakstā.</p>
----------------------------------	--

Savukārt par pārkāpumiem, kas fiksēti ar fotoradariem, piemēroto naudas sodu izpildes kontroli nodrošina Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroja Fotoradaru nodaļas 10 nodarbinātie (pieci vecākie speciālisti un pieci inspektori), bet šobrīd šo uzdevumu veikšanai tiek piesaistītas arī citas Fotoradaru nodaļas amatpersonas, kuru pamatpienākumos nav sodu izpildes kontrole, jo Covid-19 ierobežojumu dēļ samazinājies ar fotoradariem fiksēto pārkāpumu skaits.

Pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.⁷ panta otro daļu, Valsts policija daļu no naudas sodu izpildes kontroles pasākumiem ir deleģējusi Ceļu satiksmes drošības direkcijai – nosūtīt rakstveida atgādinājumu sodītajai personai par pienākumu noteiktā termiņā samaksāt piemēroto naudas sodu pilnā apmērā, kā arī brīdināt, ka naudas soda nesamaksāšanas gadījumā nolēmums par sodu tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Valsts robežsardzē lēmuma administratīvās pārkāpuma lietās izpildes kontroli veic centralizēti teritoriālajās pārvaldēs citas amatpersonas, nevis tās, kuras naudas sodu ir uzlikušas. Iekšējie noteikumi⁴⁶ paredz, ka Valsts robežsardzes teritoriālās pārvaldes priekšnieks ar pavēli norīko amatpersonas, kuras atbildīgas par administratīvā pārkāpuma lietās pieņemto lēmumu izpildes kontroli. Katrā Valsts robežsardzes teritoriālajā pārvaldē ir nozīmēta viena līdz sešas amatpersonas, visās kopā – 13 amatpersonas, kuras saskaņā ar pavēlēs noteiktajiem uzdevumiem seko līdz naudas sodu izpildei un nodod tos piespiedu izpildei.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iekšējie noteikumi⁴⁷ paredz, ka naudas sodu savlaicīgu samaksu administratīvo pārkāpumu lietās kontrolē Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes struktūrvienība, kura ir pieņēmusi sākotnējo lēmumu. Piemēroto naudas sodu izpildes kontroli nodrošina attiecīgās struktūrvienības vadītājs, kam šis pienākums noteikts amata aprakstā (tās ir 35 amatpersonas). Iekšējos noteikumos noteiktā kārtība attiecas uz administratīvajiem pārkāpumiem, kas izskatīti atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā ietvertajam regulējumam. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde revīzijā norādīja⁴⁸, ka pēc Administratīvās atbildības likuma spēkā stāšanās grozījumi Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iekšējos noteikumos nav veikti un šobrīd netiek gatavoti jauni iekšējie noteikumi, kas regulētu administratīvo pārkāpumu lietvedību Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē, jo atšķirībā no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa regulējuma Administratīvās atbildības likumā ir precīzi noteikta kārtība un termiņi, kā jāveic administratīvā pārkāpuma process iestādē.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta iekšējie noteikumi⁴⁹ paredz, ka nolēmuma par sodu izpildi kontrolē tā amatpersona, kura pieņēmusi nolēmumu par sodu (kopumā to veic 106 amatpersonas). Noteikumi paredz, ka administratīvā pārkāpuma procesu amatpersona veic un uzrauga, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības un izmantojot APAS. Lai noskaidrotu, vai piemērotais naudas sods ir iemaksāts valsts budžetā, amatpersona nākamajā darba dienā pēc piemērotā naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām pārbauda Administratīvā pārkāpuma procesa atbalsta sistēmā, vai ir veikta naudas soda samaksa.

Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu uzlikto naudas sodu izpildes kontrolē piedalās arī **Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs**, kas nodrošina APAS darbību. Iekšlietu ministrijas Informācijas centrā ir izveidota Administratīvo pārkāpumu uzskaites nodaļa, kurai ir uzdevums⁵⁰ Sodu reģistrā uzkrāt, ievadīt,

uzglabāt, aktualizēt, dzēst un noteiktajā kārtībā un apjomā izsniegt tajā esošas ziņas, kā arī apkopot un sniegt statistiku, tajā skaitā par uzsāktajiem administratīvo pārkāpumu procesiem, reģistrētiem administratīvajiem pārkāpumiem, personām, kas veic administratīvā pārkāpuma procesu, pie administratīvās atbildības saucamām personām un citām personām, kuras piedalās administratīvā pārkāpuma procesā, piemērotajiem administratīvajiem sodiem un to izpildi.

IeM IC Administratīvo pārkāpumu nodaļā viena darbinieka (statistiķa) uzdevums ir:

- kontrolēt APAS un arī vecās sistēmas APIP datu kvalitāti, informācijas precizēšanai sazināties ar tās sniedzējiem, nepieciešamības gadījumā pieprasīt pieļauto kļūdu un nepilnību novēršanu, veikt informācijas sistēmās iekļautās informācijas korekciju;
- apstrādāt no Valsts kases saņemto informāciju par naudas sodu nomaksu.

IeM IC statistiķis veic arī manuālu maksājumu piesaisti – no Valsts kases saņemtie maksājumi tiek caurskatīti katru darba dienu. IeM IC veic maksājumu manuālu identifikāciju, arī saņemot attiecīgu pieprasījumu no sodītajām personām vai iestādēm, kuru rīcībā ir informācija par piemērotā naudas soda nomaksu. Detalizēta uzskaitē par saņemtajiem pieprasījumiem netiek veikta, bet vidēji mēnesī IeM IC Pakalpojumu dienestā tiek reģistrēti 200–300 pieteikumi, saņemti 100–160 telefona zvani un apmēram 120 e-pasta ziņojumi par soda naudas samaksas precizēšanu.

Kopumā pieeja APAS ir plašam iestāžu nodarbināto lokam. Revīzijas laikā tiesības ievadīt un reģistrēt lēmumus APAS un piekļuve lietām bija 6131 Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu nodarbinātajam, no tiem aptuveni 288 nodarbojas ar naudas sodu izpildes kontroli (bet tie nav vienīgie viņu pienākumi):

VP	VRS	PMLP	VUGD	KOPĀ
4399	1314	305	113	6131

Valsts policijas uzlikto naudas sodu izpilde

Izmaiņas administratīvo pārkāpumu procesā visvairāk ietekmēja Valsts policiju ne vien tādēļ, ka Valsts policija piemēro lielāko daļu no administratīvajiem naudas sodiem, bet galvenokārt tādēļ, ka būtiski tika saīsināti administratīvo naudas sodu par pārkāpumiem ceļu satiksmē piespiedu izpildes termiņi. Vairāk nekā 90% no visiem Valsts policijas piemērotajiem administratīvajiem naudas sodiem ir par pārkāpumiem ceļu satiksmē, kurus iepriekš piespiedu izpildei nodeva tikai gadu pēc lēmuma stāšanās spēkā. Pēc 2020.gada 1.jūlija, kopš uz nenomaksātajiem naudas sodiem par pārkāpumiem ceļu satiksmē attiecas tie paši nosacījumi, kas uz citiem administratīvajiem pārkāpumiem, ir būtiski palielinājies piespiedu izpildei nododamo nenomaksāto naudas sodu skaits. Iepriekš bieži sodītās personas naudas sodu par pārkāpumiem ceļu satiksmē nomaksāja, lai saņemtu CSDD pakalpojumus (izietu tehnisko apskati, nomainītu vadītāja apliecību u.tml.), un līdz ar to šie laikus nenomaksātie naudas sodi līdz piespiedu piedziņai tomēr nenonāca, jo gada laikā tika nomaksāti. Šobrīd situācija ir mainījusies, jo arī nenomaksātie naudas sodi par pārkāpumiem ceļu satiksmē piespiedu izpildei jānodod nekavējoties pēc brīvprātīgas izpildes termiņa beigām, tas ir, pēc mēneša.

Revīzijā analizētie dokumenti⁵¹ un amatpersonu sniegtā informācija liecina, ka, izstrādājot jauno AAL, tika lemts novērst vienlīdzības principa pārkāpumu, ka atsevišķai pārkāpēju grupai pastāv labvēlīgāks regulējums nekā pārējiem pārkāpējiem, kuri nav ceļu satiksmes noteikumu pārkāpēji, un tika nolemts likumā veidot vienotu pieeju visiem. Vienlaikus neviens, tajā skaitā Valsts policija un Iekšlietu ministrija, neidentificēja problēmu, ka šādas izmaiņas Valsts policijai varētu palielināt darba apjomu un prasīt papildu resursus.

Naudas sodu izpilde par pārkāpumiem, kas fiksēti ar fotoradariem

Revīzijā tika vērtēta 2020.gada 2.pusgadā piemēroto naudas sodu izpilde un konstatēts, ka no minētajā laika posmā uzliktajiem naudas sodiem par pārkāpumiem, kas fiksēti ar fotoradariem, revīzijas laikā (līdz 26.03.2021.) bija nomaksāti 85% no Valsts policijas piemērotajiem naudas sodiem.

Nenomaksāti bija 23 403 Valsts policijas 2020.gada 2.pusgadā piemērotie sodi par pārkāpumiem, un no tiem saskaņā ar CSDD iesniegtajiem datiem no Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra revīzijas laikā piespiedu izpildei amatpersonas bija nodevušas tikai 4% no nenomaksātajiem naudas sodiem.

Jāatzīst, ka apmēram divas trešdaļas no minētajiem naudas sodiem bija piemēroti par pārkāpumiem, kas izdarīti ar ārvalstīs reģistrētiem transportlīdzekļiem. Attiecībā uz iespēju lūgt nolēmuma par mantiska rakstura piedziņu izpildi veikt citā Eiropas Savienības valstī, ko paredz Administratīvās atbildības likums, Valsts policijas amatpersonas revīzijā sniedza informāciju, ka tiek veikti vairāki pasākumi, lai varētu uzsākt piedziņas procesu. Ir veikta apliecinājumu tulkošana attiecīgajās valodās, nosūtīti atgādinājumi par neapmaksātajiem naudas sodiem, informējot personu par to, ka soda nesamaksāšanas gadījumā nolēmums tiks nodots piedziņai Eiropas Savienības dalībvalstij. Vienlaikus faktiski nolēmumu nodošanu piedziņai Eiropas Savienības dalībvalstīm Valsts policija ir sākusi 2021.gada aprīlī – līdz 28.aprīlim 30 administratīvo pārkāpumu lietās pieņemtie nolēmumi par soda piemērošanu fiziskām vai juridiskām personām, kurām dzīvesvieta (juridiskajai personai – reģistrētā juridiskā adrese), tai piederošs īpašums (transportlīdzeklis) ir Lietuvā vai Igaunijā, nosūtīti šo valstu kompetentajām iestādēm izpildei. Turpinās darbs, lai sagatavotu nosūtīšanai arī citus nolēmumus, ar kuriem noteiktie naudas sodi virs 70 eiro nav apmaksāti likumā paredzētajā brīvprātīgas apmaksas kārtībā⁵².

Revidenti izlases kārtībā veica to 60⁵³ administratīvo pārkāpumu lietu pārbaudes, kuras ierosinātas par pārkāpumiem, kas izdarīti ar Latvijā reģistrētiem transportlīdzekļiem, un kurās piemērotais naudas sods 2021.gada 14.janvārī nebija nomaksāts, un konstatēja:

- 48% gadījumu Valsts policijas amatpersonas naudas sodu nepamatoti nebija nodevušas piespiedu izpildei;
- pārējos gadījumos vai nu vainīgās personas bija samaksu veikušas pēc tam, kad Valsts kontrole bija ņēmusi datus darījumu atlasei, vai arī citu iemeslu dēļ (piemēram, maksātnespēja) naudas sods piespiedu izpildei nebija jānodod.

Šajās lietās bija veikti arī tādi paredzētie kontroles pasākumi kā sodītās personas brīdināšana par naudas soda nomaksas termiņu un nodošanu piespiedu izpildei.

Valsts policijas amatpersonas revīzijā sniedza viedokli, ka, lai arī vairākkārt masu medijos ir sniegta informācija par izmaiņām normatīvajā regulējumā, tomēr daudzas sodītās personas joprojām nav informētas par paātrināto (salīdzinājumā ar LAPK) naudas soda nodošanas zvērinātam tiesu izpildītājam kārtību un paļaujas, ka joprojām varēs samaksāt naudas sodu, veicot transportlīdzekļa tehnisko apskati.

Valsts policijas Fotoradaru nodaļā, kas ir atbildīga par ar fotoradariem uzlikto naudas sodu izpildi, nav izstrādāti iekšējie noteikumi, kas paredzētu nenomaksāto naudas sodu nodošanas piespiedu izpildei kārtību. Automatizēts šobrīd ir posms pirms lēmuma nodošanas piespiedu izpildei, proti, atgādinājuma par nenomaksātu naudas sodu nosūtīšana. Savukārt lēmuma nodošana piespiedu izpildei joprojām ir manuāla, kas ir laukietilpīgs un darbietilpīgs process. Saskaņā ar Valsts policijas amatpersonu sniegto informāciju 2021.gada martā Fotoradaru nodaļas darbinieki nodeva piespiedu izpildei tos lēmumus, kas AAL kārtībā bija pieņemti 2020.gada septembrī, tāpat lēmumu nodošana piespiedu izpildei bija iekavējusies par vismaz četriem līdz pieciem mēnešiem.

Pārējo naudas sodu izpilde, kurus piemēro Valsts policija

Pārējie piemērotie naudas sodi par administratīvajiem pārkāpumiem (citi ceļu satiksmes pārkāpumi, kas nav fiksēti ar fotoradariem, pārkāpumi par sabiedriskās kārtības traucēšanu, ar akcīzes nodokli apliekamo preču aprites noteikumu pārkāpumi u.c.), kas izdarīti pēc 2020.gada 1.jūlija, brīvprātīgās izpildes termiņā bija nomaksāti mazāk nekā pusē (49%) gadījumu.

Pārējos gadījumos Valsts policijai bija jāveic papildu pasākumi, lai nodrošinātu naudas soda izpildi. Vissliktāk tiek izpildīti naudas sodi par sabiedriskās kārtības ievērošanu, ar akcīzes nodokli apliekamo preču aprites noteikumu pārkāpumiem u.c. pārkāpumiem, kas nav saistīti ar ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu. Brīvprātīgās izpildes termiņā (mēneša laikā) tiek nomaksāti vien 17% no piemērotajiem naudas sodiem.

Piespiedu izpildei pēc brīvprātīgās izpildes termiņa beigām saskaņā ar APAS datiem Valsts policijas amatpersonas bija nodevušas tikai 56% (10 412) no nenomaksātajiem lēmumiem. Lai noskaidrotu iemeslus, kādēļ tik lielu daļu lēmumu Valsts policijas amatpersonas nebija nodevušas piespiedu izpildei, izlases veidā tika detalizēti pārbaudīti 62 lēmumi un konstatēts:

- 74% gadījumu nenomaksātais naudas sods nepamatoti nebija nodots piespiedu izpildei;
- 13% gadījumu APAS informācija par faktisko naudas soda izpildes stāvokli bija nepareiza vai nu tādēļ, ka Valsts policijas amatpersonas APAS nebija ievadījušas datus par lietas nodošanu piespiedu izpildei, vai arī tādēļ, ka pēc lēmuma veiksmīgas pārsūdzības tika pieņemts jauns lēmums, piemēram, par brīdinājuma izteikšanu, bet attiecīgā informācija APAS nebija aktualizēta;
- pārējos 13% gadījumu lietu nebija iespējams nodot piespiedu izpildei, jo sodītās personas dzīvesvieta saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra datiem ir ārzemēs, Iedzīvotāju reģistrā nav pieejamas ziņas par sodītās personas dzīvesvietu, persona bija mirusi u.c.

Turklāt 24 no pārbaudītajām 62 lietām sodītajām personām nebija arī veikti nepieciešamie kontroles pasākumi – nepamatoti nebija nosūtīti atgādinājumi par naudas soda brīvprātīgās izpildes nomaksas termiņa beigām.

Naudas sodu izpildes kontrolē iesaistītie Valsts policijas nodarbinātie revīzijā bieži uzsvēra, ka īpaši APAS ieviešanas sākuma posmā sistēma darbojās ar traucējumiem, tādējādi netika automātiski ģenerēti atgādinājumi par naudas soda nomaksas termiņa tuvošanos un uzdevumi nosūtīt sodītajai personai atgādinājumu. Vismaz daļa no nenosūtītajiem atgādinājumiem saistīta ar APAS traucējumiem tās ieviešanas sākumposmā.

Valsts robežsardzes uzlikto naudas sodu izpilde

Saskaņā ar APAS datiem no Valsts robežsardzes 2020.gada 2.pusgadā pieņemtajiem 1564 lēmumiem (stājušies spēkā līdz 2020.gada 31.decembrim) administratīvo pārkāpumu lietās līdz 2021.gada februāra beigām nebija nomaksāti 30%.

Vairums (80%) nenomaksāto naudas sodu piemēroti ārvalstniekiem, kuriem nav pastāvīgas uzturēšanās vietas Latvijā, līdz ar to nenomaksātos naudas sodus piespiedu izpildei Latvijā nav iespējams nodot. Atšķirībā no iepriekšējā regulējuma Administratīvās atbildības likums paredz iespēju lūgt nolēmuma par mantiska rakstura piedziņu izpildi veikt citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ja sodītās personas dzīvesvieta, tai piederošais īpašums vai tās ienākumi ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī un piedziņa

pārsniedz 70 euro. Vairums nenomaksāto naudas sodu, kas pārsniedz 70 euro, piemēroti trešo valstu (Gruzijas, Uzbekistānas, Krievijas, Ukrainas u.c.) pilsoņiem.

Revīzijā tika konstatēti 10 gadījumi, kad nebija nomaksāti ES dalībvalstu pilsoņiem piemērotie naudas sodi, kas pārsniedza 70 euro, bet tikai piecos gadījumos Valsts robežsardzes amatpersonas bija lūgušas piedziņu veikt Igaunijas Republikā un Lietuvas Republikā.

Savukārt saskaņā ar APAS datiem no Latvijas valsts piederīgajiem uzliktajiem, bet nenomaksātajiem 94 naudas sodiem piespiedu izpildei nodoti bija 83% (78) lēmumu. 16 nenomaksāti naudas sodi, kas bija piemēroti Latvijas valsts piederīgajiem, saskaņā ar APAS datiem nebija nodoti piespiedu izpildei, tādēļ tie visi tika iekļauti izlasē. Pārbaudēs konstatēts, ka no izlasē iekļautajiem 16 gadījumiem:

- 6% gadījumu nenomaksātais naudas sods nepamatoti nav nodots piespiedu izpildei;
- 38% gadījumu APAS bija nepareizi dati, jo Valsts robežsardzes amatpersonas nebija APAS ievadījušas informāciju par soda nodošanu piespiedu izpildei vai arī naudas sods bija samaksāts, bet APAS nebija sasaistīts ar uzlikto sodu;
- pārējos gadījumos Iedzīvotāju reģistrā nebija ziņu par sodītās personas dzīvesvietu, tādēļ nebija iespējams nodot nenomaksāto naudas sodu piespiedu izpildei.

Visos izlasē iekļautajos gadījumos, kad to bija iespējams izdarīt, bija nosūtīts atgādinājums.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes uzlikto naudas sodu izpilde

Saskaņā ar APAS datiem no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2020.gada 2.pusgadā pieņemtajiem 944 lēmumiem (stājušies spēkā līdz 31.12.2020.) par naudas sodu piemērošanu administratīvo pārkāpumu lietās nebija nomaksāti 25%.

Revīzijā tika pārbaudītas visas piespiedu izpildei nenodotās lietas par nenomaksātajiem naudas sodiem, kas bija uzlikti Latvijas valsts piederīgajiem:

- 14% gadījumu nenomaksātais naudas sods nepamatoti nebija nodots piespiedu izpildei;
- 67% gadījumu APAS bija nepareiza informācija, jo vai nu naudas sods bija nomaksāts, bet APAS maksājums nebija sasaistīts ar uzlikto sodu, vai arī naudas sods bija nodots piespiedu izpildei, taču attiecīgā informācija nebija ievadīta APAS;
- pārējos gadījumos persona bija mirusi vai bija cits iemesls, kādēļ naudas sodu piespiedu izpildei nevarēja nodot.

Saskaņā ar APAS datiem ne visos gadījumos, kad sodītās personas piemēroto naudas sodu nav nomaksājušas brīvprātīgās izpildes termiņā, tās bija brīdinātas par brīvprātīgās izpildes termiņa tuvošanos un nenomaksātā naudas soda nodošanu tiesu izpildītājam. Divos gadījumos no revīzijā pārbaudītajiem gadījumiem, kad atgādinājumu varēja nosūtīt, tas nebija nosūtīts.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta uzlikto naudas sodu izpilde

Saskaņā ar APAS datiem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests 2020.gada 2.pusgadā bija pieņēmis 27 lēmumus administratīvo pārkāpumu lietās (stājušies spēkā līdz 2020.gada 31.decembrim), no kuriem revīzijas laikā tikai par vienu naudas sods nebija samaksāts, un tas nebija nodots piespiedu izpildei. Pieprasot papildu informāciju par attiecīgo gadījumu, tika konstatēts, ka atbildīgās amatpersonas rīcībā ir informācija par attiecīgā naudas soda nomaksu (iesniegts maksājumu apliecinošs dokuments), taču APAS

attiecīgais maksājums konkrētajam naudas sodam nav piesaistīts. Revīzijas laikā attiecīgais maksājums APAS no neidentificēto maksājumu saraksta piesaistīts konkrētajam piemērotajam naudas sodam.

Visos gadījumos, kad lēmums administratīvo pārkāpumu lietās bija stājies spēkā līdz 2020.gada 31.decembrim, atgādinājums sodītajai personai ir ticis nosūtīts.

Ieteikumi

Lai sekmētu uzlikto administratīvo naudas sodu izpildi:

- Iekšlietu ministrijai izvērtēt un rosināt risinājumus, kas sekmētu maksājumu par uzlikto naudas sodu automātisku identificēšanu Sodu reģistrā un mazinātu manuālo darbu maksājumu sasaistē, piemēram, veicinot CSDD vai portālā *Latvija.lv* izstrādāto e-pakalpojumu izmantošanu, lēmumos par naudas soda uzlikšanu vispirms norādot minētos e-pakalpojumus kā samaksas veidu, veicinot mobilo terminālu izmantošanu Valsts policijā un citās ministrijas padotības iestādēs u.c.
- Iekšlietu ministrijai un Valsts policijai izvērtēt iespējamus risinājumus (papildu resursu piesaistīšana vai elektroniski risinājumi), lai nodrošinātu AAL paredzēto naudas sodu izpildes kārtību⁵⁴ attiecībā uz pārkāpumiem ceļu satiksmē.

Valsts kontroles viedoklis:

Valsts policija uzliek 84% no visiem administratīvajiem naudas sodiem valstī, no kuriem vairāk nekā 90% ir par pārkāpumiem ceļu satiksmē, un pēc AAL stāšanās spēkā ir mainījusies naudas sodu izpildes kārtība, proti, pēc 2020.gada 1.jūlija nenomaksātie naudas sodi par pārkāpumiem ceļu satiksmē ir jānodod piespiedu izpildei nevis gada laikā, kā tas bija iepriekš, bet nekavējoties pēc tā labprātīgā samaksas termiņa beigām, tas ir, pēc mēneša, kopš lēmums ir stājies spēkā. Revīzijā konstatētais norāda, ka no 2020.gada 2.pusgadā piemērotajiem naudas sodiem par pārkāpumiem, kas fiksēti ar fotoradariem, līdz 26.03.2021. nebija nomaksāti 15% no Valsts policijas piemērotajiem naudas sodiem. 2021.gada martā Valsts policijas atbildīgā struktūrvienība nodeva piespiedu izpildei tos lēmumus, kas AAL kārtībā bija pieņemti 2020.gada septembrī, tātad lēmumu nodošana piespiedu izpildei bija iekavējusies vismaz par četriem līdz pieciem mēnešiem. Minētais liecina, ka AAL noteiktā kārtība ar esošajiem resursiem, iespējams, nav praktiski realizējama.

2.1.2. Vai ieviestie tehniskie risinājumi nodrošina laicīgu un pareizu administratīvo pārkāpumu naudas sodu nomaksas uzskaiti?

IeM IC, pamatojoties uz normatīvo aktu⁵⁵ un saskaņā ar noslēgto līgumu⁵⁶, no Valsts kases tiešsaistes režīmā saņem informāciju par veiktajiem maksājumiem Valsts kases kontos, kuros tiek veikta administratīvo pārkāpumu procesā piemēroto naudas sodu nomaksa. Saņemtā informācija tiek ielādēta administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēmās (APAS un APIP) maksājumu identificēšanai⁵⁷.

Naudas sodu samaksas maksājumi konkrētai lietai un attiecīgi lēmumam par administratīvo pārkāpumu var tikt piesaistīti vairākos veidos:

- sistēma automātiski piesaista maksājumu, maksājuma mērķa laukā atrodot atbilstību sistēmā reģistrētajam pārkāpumam, un maksājumā un pārkāpumā norādītie bankas konti sakrīt,⁵⁸
- manuāli tiek izveidota sasaiste starp automātiski neidentificēto maksājumu un pārkāpumu;⁵⁹

- manuāli tiek izveidots jauns maksājums un piesaistīts administratīvā pārkāpuma lietai/lēmumam.⁶⁰

Manuāli veidotie maksājumi

Saskaņā ar IeM IC revīzijā sniegto skaidrojumu⁶¹ iespēja iestādēm manuāli izveidot maksājumu un sasaistīt to ar uzlikto naudas sodu tika izstrādāta to iestāžu vajadzībām, kas administratīvo pārkāpumu procesa ietvaros uzlikto naudas sodu nomaksai neizmanto Valsts kases kontus (piemēram, pašvaldības). Tomēr, neskatoties uz šīs funkcionalitātes izveides mērķi, tā ir pieejama visām iestādēm, t.sk. Iekšlietu ministrijas padotības iestādēm, kuru piemērotos naudas sodus apmaksā tikai Valsts kases kontos.

Kopumā 6131 Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu amatpersonai ir piešķirtas tiesības APAS manuāli veidot maksājumus.

Revīzijā konstatēts, ka Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu amatpersonas 2020.gada 2.pusgadā manuāli izveidoja 309 maksājumus⁶². Tas nozīmē, ka amatpersona, kas veic naudas soda izpildes kontroli, APAS nav atradusi veikto samaksu par konkrētu uzlikto naudas sodu, bet kādu iemeslu dēļ ir uzskatījusi par nepieciešamu veidot jaunu maksājumu, tā nodrošinot, ka naudas sods sistēmā skaitās samaksāts. Šāda situācija var rasties, piemēram, ja sodītā persona ir veikusi samaksu, bet maksājums APAS nav sasaistījies ar uzlikto naudas sodu. Persona, saņemot informāciju par to, ka naudas sods joprojām nav samaksāts, ir vērsusies iestādē, kas kontrolē soda samaksu, uzrādot samaksas dokumentus. Savukārt amatpersona sistēmā nav sameklējusi veikto maksājumu un manuāli to sasaistījusi ar uzlikto naudas sodu, bet gan pati izveidojusi jaunu maksājumu.

Revīzijā tika veiktas pārbaudes par 309 manuāli izveidotiem maksājumiem, lai konstatētu, vai Valsts kases kontos ir bijuši saņemti šādi maksājumi⁶³, bet amatpersonas tos nav konstatējušas un tādēļ veidojušas jaunus maksājumus, vai tomēr Valsts kases kontos tādi maksājumi nemaz nav ienākuši. Revidenti konstatēja, ka 108 gadījumos (kopsummā par 7137 euro) APAS nav atrodami maksājumi ar norādīto transakcijas numuru, un tas liecina, ka šāds maksājums, iespējams, faktiski nemaz nav veikts.

Valsts kontroles vērtējumā, tas rada ne tikai riskus, ka APAS tiek uzkrāta kļūdaina informācija, pēc kuras nav iespējams pārliecināties par naudas sodu samaksu, jo nesasaistīti ar uzlikto naudas sodu paliek maksājumi, kas faktiski ir veikti, bet arī krāpšanas risku, amatpersonai norādot neeksistējošu un valsts budžetā nesaņemtu maksājumu, kā rezultātā nenomaksātie naudas sodi APAS parādās kā nomaksāti.

Papildus iepriekš minētajam, veicot datu analīzi, tika konstatēti trūkumi sistēmā iestrādātajās kontrolēs, kas norāda uz uzkrāto maksājumu datu kvalitātes riskiem:

- pašrocīgi veidojot maksājumu, var norādīt neeksistējošu lēmuma numuru – revīzijā tika konstatēti četri gadījumi, kuros norādīts APAS neeksistējošs lēmuma numurs (skatīt 1.tabulu 1.pielikumā);
- vienu maksājumu naudas sodu nomaksai var norādīt vairākkārtēji – revīzijā tika konstatēti 19 manuāli izveidoti maksājumi, kas veikti par sešiem lēmumiem, kuros dublējās kāda no maksājumu identificējošām vērtībām, piemēram, transakcijas numurs (skatīt 2.tabulu 1.pielikumā).

Nesasaistītie maksājumi

Datu precizitāti APAS ietekmē būtiskais neidentificēto maksājumu skaits.

Lai gan saskaņā ar AAL⁶⁴ administratīvā pārkāpuma izdarītājam ir pienākums, veicot naudas soda nomaksu, maksājuma uzdevumā norādīt administratīvā pārkāpuma lietas numuru, vairumā gadījumu bez lietas numura administratīvi sodītā persona iekļauj arī citu informāciju. Tā, piemēram, mērķa laukā tiek ietverta arī administratīvi sodītās personas identificējošā informācija – vārds, uzvārds un personas kods. Tāpat bieži tiek konstatēti gadījumi, kad sodītā persona nenorāda nepieciešamo informāciju vai norāda to kļūdaini.

Ja persona maksājuma uzdevumā nav norādījusi nepieciešamo informāciju un maksājums automātiski nesasaistās ar uzlikto naudas sodu un netiek sasaistīts arī manuāli, tas tiek uzskatīts par neidentificētu maksājumu, savukārt naudas sods uzrādās kā nesamaksāts.

Saskaņā ar IeM IC sniegto informāciju⁶⁵ kopumā identificēti tiek aptuveni 93% no maksājumiem, bet neidentificēti paliek līdz 7% no visiem maksājumiem (skatīt 3.tabulu).

3.tabula

Statistika par saņemtajiem administratīvo pārkāpumu procesa ietvaros piespriestajiem naudas sodiem

Gads	Maksājumi kopā	Identificētie maksājumi, kopā		t.sk. manuāli identificētie maksājumi		Neidentificētie maksājumi	
	skaits	skaits	%	skaits	%	skaits	%
2019.gads	140 256	129 437	92,7	75 121	58	10 282	7,3
2020.gada 1.pusgads	63 216	59 646	94,4	34 122	57	3570	5,6

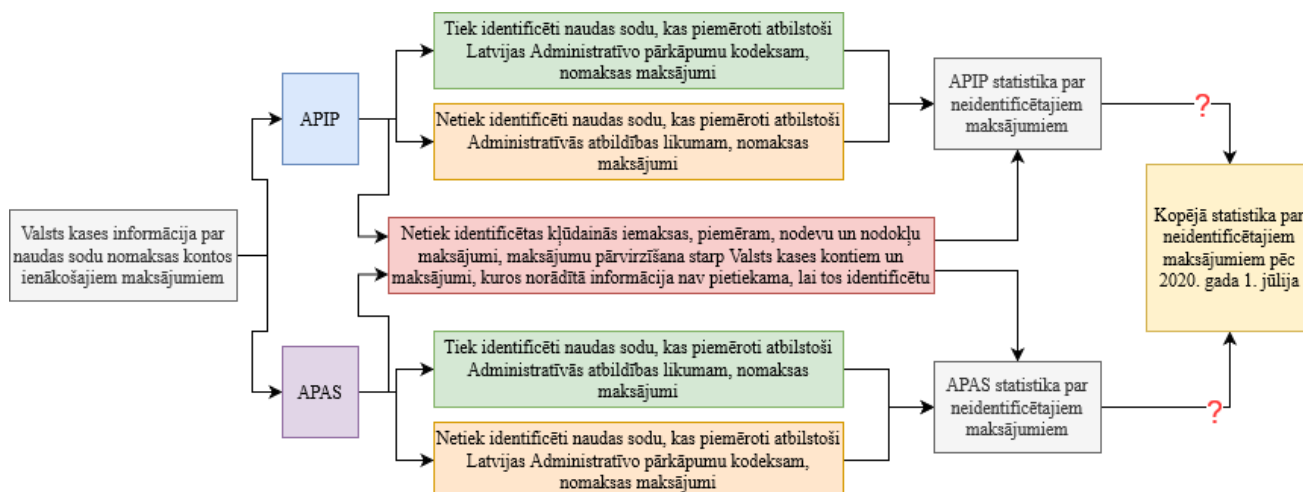
Revīzijā IeM IC nevarēja iesniegt precīzu statistiku par 2020.gada 2.pusgadā neidentificētajiem maksājumiem, to pamatojot ar apstākli, ka kopš APAS ieviešanas maksājumi tiek ielādēti gan APAS, gan APIP (skatīt 1.attēlu), t.i.:

- ja maksājums ir par administratīvo pārkāpumu, kas izdarīts pirms AAL spēkā stāšanās, tad maksājumu identificē un piesaista APIP reģistrētajam sodam, bet APAS maksājums uzrādās kā neidentificēts. Savukārt, ja veikta soda samaksa par pārkāpumu, kas izdarīts pēc AAL spēkā stāšanās datuma, tad attiecīgais maksājums tiks identificēts APAS, bet APIP būs neidentificēts.

Revīzijā, analizējot IeM IC sniegto informāciju⁶⁶ par 2020.gada 2.pusgadā neidentificētajiem maksājumiem, tika konstatēti 4956 maksājumi kopsummā 406 379 *euro*, kas ir uzskaitīti kā neidentificēti APAS, bet APIP ir identificēti. Savukārt vismaz 1478 maksājumi kopsummā 70 580 *euro* apmērā, kas ir uzskaitīti kā neidentificēti APIP, APAS ir identificēti.

- ja administratīvi sodītā persona nav norādījusi maksājuma mērķa laukā pietiekamu informāciju, lai sistēma veiktu automātisku vai manuālu sasaisti ar administratīvo pārkāpumu lietu/lēmumu, maksājums ar statusu “neidentificēts” būs gan APAS, gan APIP.

Revīzijā, analizējot IeM IC sniegto informāciju⁶⁷ par 2020.gada 2.pusgadā neidentificētajiem maksājumiem pēc to transakcijas numura un summas, tika konstatēti 2155 maksājumi kopsummā 256 996 *euro* apmērā, kas kā neidentificēti tiek uzskaitīti abās sistēmās.

1.attēls. Valsts kases naudas sodu nomaksas kontos ienākošo maksājumu identifikācija kopš 2020.gada 1.jūlija

Revīzijā, veicot 2020.gadā neidentificēto maksājumu analīzi, kas ieskaitīti Valsts kases kontos⁶⁸, kuros tiek veikta IeM padotības iestāžu uzlikto administratīvo naudas sodu uzskaitē, tika konstatēts, ka daļu neidentificējamo maksājumu (skatīt 4. tabulu):

- ir veikusi Valsts policija – 206 maksājumi kopsummā par 134 734 *euro*. Liela daļa šo maksājumu ir naudas sodi, kas ieskaitīti Valsts kases kontā un kas paredzēti procesuālo izdevumu atlīdzināšanai (galvenokārt alkohola koncentrācijas asinīs pārbaudes izdevumu atlīdzināšana). Valsts policija šos maksājumus pārskaitījusi uz attiecīgajiem Valsts kases kontiem, kuri paredzēti naudas sodu samaksai. IeM IC būtu jāvērtē, kādēļ šādi maksājumi automātiski nesasaistās ar uzlikto naudas sodu;
- ir kļūdaini iemaksāti un darbinieki, kas veic naudas sodu izpildes kontroli, tos ir pārvirzījuši uz citiem Valsts kases kontiem – 1181 maksājumi kopsummā 230 912 *euro*. Tomēr APAS ir izveidota tā, ka šie maksājumi netiek dzēsti un uzrādās kā neidentificēti.

4.tabula

Neidentificētie maksājumi sadalījumā pēc IeM IC informācijas sistēmas un maksātāja vai maksājuma mērķa

Maksātāja nosaukums	APIP		APAS	
	Maksājumu skaits	Maksājumu kopsumma, <i>euro</i>	Maksājumu skaits	Maksājumu kopsumma, <i>euro</i>
Valsts policija	59	67 198	147	67 536
Valsts kase (Budžeta maksājumi)*	113	6380	300	23 325
Maksātājs nav norādīts, veikta maksājumu pārvirzīšana no viena Valsts kases konta uz citu	768	201 207	-	-

* Maksājumu pārvirzīšana no viena Valsts kases konta uz citu

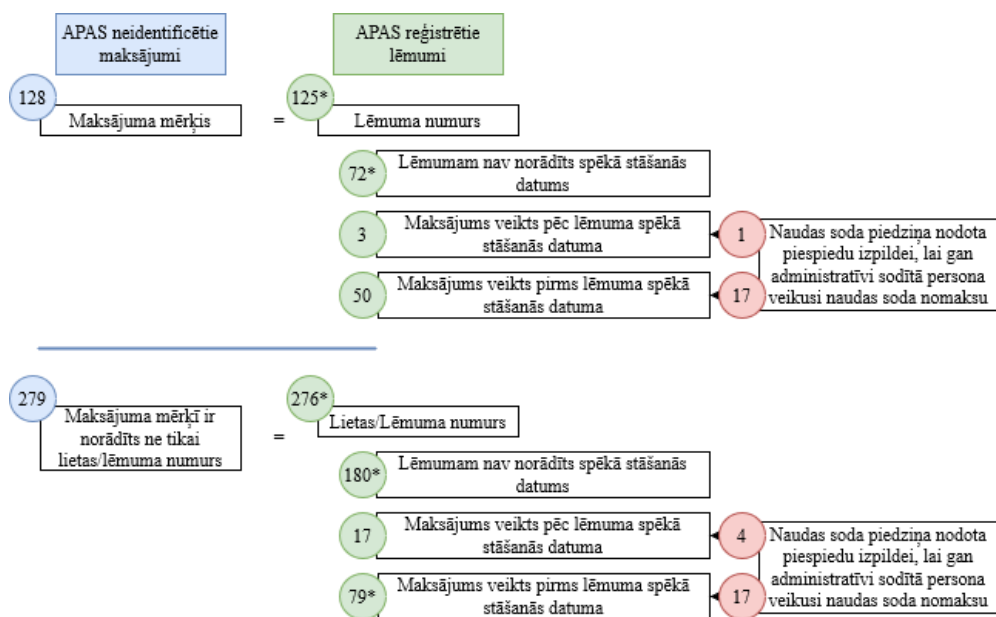
Ne vienmēr neidentificēta maksājuma statuss ir saistīts ar administratīvi sodītās personas nekorekti norādītu informāciju maksājuma mērķa laukā. APAS ir iestrādāts mehānisms, kas, kā skaidroja IeM IC⁶⁹, nodrošina, ka maksājumi tiek automātiski piesaistīti tikai pie lēmumiem, kas ir stājušies spēkā, bet, ja lēmums stājas spēkā mēnesi pēc tam, kad ir veikts maksājums (piemēram, pārsūdzības gadījumā), attiecīgais maksājums vairs netiek automātiski identificēts. Tas tiek identificēts vien tad, ja amatpersona to manuāli piesaista lēmumam.

Saskaņā ar APAS funkcionalitātes aprakstu un IeM IC sniegto skaidrojumu APAS ir paredzēta funkcionalitāte automātiskai lēmuma spēkā stāšanās datu noteikšanai⁷⁰, t.i., ja pieņemtais administratīvā pārkāpuma lēmums:

- nav pārsūdzams, tad lēmuma stāšanās spēkā datums tiek noteikts kā datums, kurā lēmums tika paziņots administratīvi sodītajai personai;
- ir pārsūdzams, tad lēmuma stāšanās spēkā datums tiek noteikts par 10 dienām vēlāks par lēmuma paziņošanas datumu administratīvi sodītajai personai. Gadījumos, ja lēmums tiek pārsūdzēts, lēmuma spēkā stāšanās datums tiek noteikts pēc pieņemtā pārsūdzības lēmuma datuma.

Tomēr, lai minētā automātiskā lēmuma spēkā stāšanās datuma funkcionalitāte darbotos, tam ir jābūt paziņotam visiem dalībniekiem, uz ko tas attiecas. Līdzīgi kā ar citiem procesa soļiem lēmuma paziņošana APAS ir daļēji automatizēta, t.i.: lēmumu automātiskā izsūtīšanas sistēma regulāri sūta saskaņotos lēmumus e-pasta un e-adreSES paziņošanas kanālos. Tomēr gadījumos, ja e-pasta adrese nav derīga, e-adrese nav aktivizēta vai ir norādīts cits lēmuma paziņošanas kanāls (ierakstīta vēstule, fakss, klātiene),⁷¹ atbildīgajai amatpersonai par konkrētās lietas virzību lēmuma paziņošanas datums ir jāievada manuāli.⁷² Ja amatpersona paziņošanas datumu ievada novēloti vai neievada vispār, arī gadījumos, ja sistēma varētu automātiski maksājumu piesaistīt lēmumam, tā to nedarīs.

Revīzijā tika konstatēti⁷³ 128 maksājumi, kam maksājuma mērķa laukā bija norādīts tikai lēmuma numurs, tomēr APAS šie maksājumi nebija automātiski piesaistīti attiecīgajam lēmumam. Tāpat tika identificēti pie APAS lēmumiem nepiesaistīti 279 maksājumi, kuru mērķa laukā bez informācijas par administratīvo pārkāpumu lēmumu norādīta arī cita informācija, piemēram, maksātāja personas kods (skatīt 2.attēlu).

*Viena lēmuma ietvaros var tikt veikti vairāki maksājumi

2.attēls. Maksājumi ar mērķi norādītu lēmuma/lietas numuru, bet nav identificēti APAS

Papildus iepriekš minētajam revīzijā tika konstatēti⁷⁴ 99 gadījumi, kad APAS ir kļūdaini importēta no Valsts kases saņemtā informācija par naudas sodu nomaksas maksājumiem, tādējādi palielinot neidentificēto maksājumu skaitu:

- 40 neidentificētajiem maksājumiem maksājuma mērķa lauks APAS ir tukšs, lai gan Valsts kases sniegtajā informācijā mērķa lauks ir aizpildīts;
- 59 APAS neidentificētajiem maksājumiem mērķa laukā ir papildus pievienoti simboli “RFB”, kas nav ietverti Valsts kases sniegtajā informācijā.

Pārmaksātās summas

Administratīvās atbildības likums⁷⁵ paredz, ka Valsts budžetā pārmaksāto vai nepareizi iemaksāto naudas soda summu, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienestam iesniegtu naudas soda maksātāja iesniegumu, Valsts ieņēmumu dienests atmaksā 15 darbdienu laikā no dienas, kad saņemts tās amatpersonas rakstveida atzinums, kura pieņēmusi lēmumu par naudas soda piemērošanu. Pārmaksāto vai nepareizi iemaksāto naudas soda summu atmaksā, ja iesniegums iesniegts triju gadu laikā no dienas, kad attiecīgi ir stājies spēkā nolēmums par soda piemērošanu vai maksājums saņemts valsts vai pašvaldības budžetā.

Kopumā, veicot APIP datu analīzi, revidenti konstatēja 599 gadījumus, kad nomaksātā naudas soda summa ir lielāka par piemēroto. Šajos gadījumos piemēroto 53 954 euro vietā samaksāti 86 398 euro.

Saskaņā ar IeM IC sniegto skaidrojumu⁷⁶, sagatavojot statistiku, pirms tam netiek analizēts katrs ieraksts un tiek ierēķināta visa summa, kas ir pievienota samaksas datiem. Revidentu ieskatā, neskaidrības par lielo gadījumu skaitu, kad samaksātā summa ir lielāka par piemēroto, ir jāanalizē un jāvērtē IeM IC, lai pirms pārskata sagatavošanas apzinātu datu neatbilstības cēloni un konstatētu pārmaksas faktu, nepieciešamības gadījumā risinot pārmaksātās summas atmaksu personai.

Revīzijā, izlases⁷⁷ kārtībā veicot minēto lēmumu analīzi, tika konstatēti 13 gadījumi, kad naudas sods no sodītās personas piedzīts ar zvērināta tiesu izpildītāja palīdzību, lai gan administratīvi sodītā persona bija veikusi naudas soda samaksu (skatīt 3.tabulu 1.pielikumā).

Saskaņā ar IeM IC skaidrojumu⁷⁸ šāda situācija varēja rasties, jo APIP nebija ierīkoti sistēmas brīdinājumi par naudas soda nomaksu pēc tam, kad lieta ir nodota piespiedu izpildei. Šādos gadījumos par konkrētās lietas virzību atbildīgajai amatpersonai bija jāinformē tiesu izpildītājs par naudas soda nomaksas faktu.

Uzkrāšanas principa ieviešana

Saskaņā arī Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas 2018.gada 21.februārī nolemto, lēmumu par uzkrājuma principa ieviešanu naudas sodu uzskaitē ir plānots pieņemt līdz 2021.gada 30. jūnijam⁷⁹. Naudas sodu uzskaites sakārtošanu ir plānots īstenot, izmantojot APAS⁸⁰.

Saskaņā ar IeM IC sniegtajām ziņām⁸¹ Finanšu ministrija 2020.gada sākumā⁸² IeM IC nosūtīja informāciju par nepieciešamā pārskata "Administratīvo sodu ieņēmumu pārskata perioda finanšu rezultāti pēc uzkrājuma principa" struktūru APAS sistēmas datu noliktavā. Finanšu ministrija IeM IC rosināja:

- pirmreizējo pārskatu sagatavot no APAS sistēmas datu noliktavas pārskata formā un iesniegt Valsts kasei ārpus Valsts kases ePārskatu sistēmas. Pēc šī pārskata saņemšanas Finanšu ministrija veiktu datu analīzi un nepieciešamības gadījumā rosinātu precizēt pārskatā iekļaujamo informāciju;
- pamatojoties uz datu analīzes rezultātiem, normatīvajos aktos noteikt pārskata apjomu, formu un sniegšanas regularitāti, paredzot, ka pārskatu sniedz institūcija, kas piemērojusi administratīvo sodu, ar iespēju importēt datus no APAS datu noliktavas uz Valsts kases ePārskatu sistēmu (t.i., savlaicīgi būtu jāparedz nepieciešamība nodrošināt datu pārnese formātu starp APAS un Valsts kases ePārskatu sistēmu).

Attiecīgā pārskata sagatavošanu IeM IC ir pasūtījusi izstrādei 2020. gada nogalē,⁸³ noslēdzot līgumu⁸⁴ par APAS datu noliktavas pilnveidošanu.

Jāņem vērā, ka pārskata sagatavošanai ir nepieciešams informāciju iegūt arī no agrākās APIP sistēmas. Kā jau iepriekš minēts, līdz APAS ieviešanai administratīvo pārkāpumu procesa ietvaros lēmumi tika pieņemti saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu un uzskaitīti APIP, un naudas sodu nomaksas uzskaitē par lēmumiem, kas ir reģistrēti APIP, turpinās APIP sistēmā. 2021.gada 24.martā APIP bija uzkrāta informācija par 16 863 lēmumiem, kuros piemērotie naudas sodi kopsummā par 2 milj. *euro* nav vēl nomaksāti.⁸⁵

Šobrīd IeM IC ir identificējis nepieciešamību un uzsācis APAS datu noliktavas pilnveidošanu. Valsts kontrole revīzijā neieguva pierādījumus, ka ir plānots pilnveidot arī APIP sistēmu, lai no tās varētu iegūt nepieciešamos datus.

Valsts kontroles vērtējumā, gan tas, ka IeM IC šobrīd nav uzsācis darbu pie tā, lai arī no APIP sistēmas iegūtu datus par naudas sodu nomaksu, kas nepieciešami pārskata par naudas sodu uzskaiti pēc uzkrāšanas principa sagatavošanai, gan minētās problēmas ar datu precizitāti APIP un APAS sistēmā var padarīt naudas sodu uzskaiti pēc uzkrāšanas principa grūti realizējamu.

Ieteikumi

Lai nodrošinātu datu pareizību Sodu reģistrā un mazinātu manuālo darbu naudas sodu maksājumu atpazīšanā, Iekšlietu ministrijai un IeM IC:

- izvērtēt, vai ministrijas padotības iestādēs nodarbinātajiem, kuri kontrolē naudas sodu izpildi, ir nepieciešams piešķirt tiesības veidot jaunus maksājumus, kā arī noteikt precīzu kārtību, kādos gadījumos kuras personas tādus maksājumus var veidot;
- izvērtēt konkrēto revīzijā konstatēto 108 APAS izveidoto maksājumu, par kuriem Valsts kases datos revidenti nekonstatēja maksājumus pēc izveidotajā maksājumā norādītās transakcijas numura, faktisko eksistenci;
- veikt uzlabojumus Sodu reģistra tehniskajos risinājumos, lai novērstu gadījumus, kad netiek atpazīti maksājumi, kuriem faktiski ir nepieciešamā informācija to atpazīšanai;
- veikt pasākumus, lai tiktu izveidota kontroles sistēma, kas nodrošina savlaicīgu pārmaksāto naudas summu identificēšanu un atmaksāšanu personām, kas veikušas pārmaksu.

2.2. Atlīdzības palielinājums iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi

2016.gadā uzsāktā Iekšlietu ministrijas amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi atlīdzības reforma un tās mērķi

2013.gada 27.decembrī Ministru kabinets apstiprināja⁸⁶ *Koncepciju par jaunas darba samaksas sistēmas Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm (Koncepcija)*.

Jaunās darba samaksas sistēmas izveides mērķis bija darba samaksas sistēmas pilnveidošana un darba samaksas paaugstināšana amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, lai motivētu uzsākt un turpināt dienestu, paaugstināt kvalifikāciju un virzīties pa karjeras kāpnēm Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādēs

un Ieslodzījuma vietu pārvaldē. *Koncepcijā* bija uzsvērtā nepieciešamība izveidot ilgtspējīgu darba samaksas sistēmu, nodrošinot līdzīgu samaksu par tādas pašas vai līdzīgas vērtības darbu, kvalificētu darbinieku piesaisti un saglabāšanu, sistēmas saprotamību vadītājiem un darbiniekiem, darbinieku stimulēšanu sasniegt augstāku kvalifikāciju un labākus rezultātus, elastīgu pielāgošanos situācijai darba tirgū, iestādes mērķu sasniegšanu, ievērojot arī budžeta iespējas konkrētā laikposmā.

Koncepcija paredzēja izstrādāt vienotu amatu katalogu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, nodrošinot savstarpēju amatu “vērtības” salīdzināmību starp dienestiem. Tāpat tika paredzēts izmeklētāju mēnešalgas pielīdzināt prokuroru zemākajām mēnešalgām, jo izmeklētāju veicamās funkcijas ir saistāmas ar prokurora funkcijām. Savukārt visām tām amatpersonām, kuras pakļautas korupcijas riskam, bija plānots nodrošināt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) rekomendēto neto darba samaksas līmeni, lai mazinātu korupcijas riskus dienestos.

Iekšlietu ministrija bija paredzējusi, ka *Koncepcijā* ietvertu mērķu īstenošanai tai ik gadu, sākot ar 2016.gadu, kopumā būs papildus nepieciešami 52,4 milj. *euro*. 2016.gadā *Koncepcijas* ieviešana tika uzsākta tikai daļēji, jo Iekšlietu ministrijai jaunās darba samaksas sistēmas ieviešanai piešķirta papildu finansējumu tikai 26,2 milj. *euro* apmērā, bet, sākot ar 2017.gada, tika papildus piešķirti vēl 26 milj. *euro*. Līdz ar to *Koncepcijā* norādīto mērķu īstenošanai no 2017.gada Iekšlietu ministrijai bija kopumā pieejami 52,2 milj. (99,7% no pieprasītā finansējuma) ik gadu.

Pirmo reizi jautājumu par jaunās darba samaksas sistēmas ieviešanu Iekšlietu ministrijas dienestos Valsts kontrole vērtēja finanšu revīzijā “Par Iekšlietu ministrijas 2017.gada pārskata sagatavošanas pareizību”⁸⁷. Revīzijā tika konstatēts, ka Iekšlietu ministrijai nav izdevies sasniegt *Koncepcijā* izvirzītos mērķus, jo:

- vienādas “vērtības” amatos strādājošo atalgojums nav līdzvērtīgs. Valsts robežsardze vairāk nekā citi dienesti piešķirto finansējumu ir izlietojusi zemākajās mēnešalgu grupās klasificēto amatu atlīdzības paaugstināšanai. Savukārt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā ugunsdzēsējiem glābējiem ir noteikta zemāka mēnešalga nekā amatpersonām pārējos Iekšlietu ministrijas dienestos, kas pilda vienādas vai pat mazākas sarežģītības pienākumus;
- lai gan Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā⁸⁸ no 2017.gada 1.janvāra spēkā ir norma, ka Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kurām noteikts pienākums veikt izmeklēšanu īpaši sarežģītās, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, maksimālo mēnešalgu nosaka atbilstoši rajona prokurora mēnešalgai, faktiskās izmeklētāju mēnešalgas 2017.gadā nerasniedza zemāko prokurora mēnešalgas līmeni. Turklāt kopš 2018.gada prokuroru mēnešalgas vēl paaugstināja, līdz ar to starpība starp izmeklētāju un prokuroru mēnešalgām turpināja pieaugt;
- ieviešot jauno darba samaksas sistēmu, nebija izdevies nodrošināt arī KNAB rekomendēto neto darba samaksas līmeni visām tām amatpersonām, kuras pakļautas korupcijas riskam. 2017.gadā 32% Valsts policijas un 64% Valsts robežsardzes amatpersonu, kas pakļautas augstam korupcijas riskam, vidējā neto darba samaksa nerasniedza KNAB rekomendēto līmeni – 832 *euro* mēnesī. Attiecīgo līmeni nerasniedza arī 49% Valsts policijas un 61% Valsts robežsardzes amatpersonu atalgojums, kuras pakļautas vidējam korupcijas riskam.

2017.gadā veiktajā revīzijā Valsts kontrole par atbilstības jautājumu sniedza atzinumu ar iebildi un sniedza ieteikumu, kas bija vērsts uz to, lai tiktu rasti risinājumi, kā panākt to, ka katras mēnešalgu grupas vidējā mēnešalga starp dienestiem ir iespējami līdzvērtīga un ka arī viena dienesta ietvaros noteiktās vidējās mēnešalgas katrā grupā ir iespējami tuvas Ministru kabineta noteiktā diapazona vidējām vērtībām.

Minētajam nolūkam, ja nepieciešams, pārskatīt katram dienestam jaunās darba samaksas sistēmas ieviešanai piešķirtā kopējā finansējuma apmēru un tā noteikšanas principus, tajā skaitā finansējuma apmēru mēnešalgām un arī atlīdzības motivējošajai daļai⁸⁹.

Iekšlietu ministrija ir veikusi vairākus pasākumus, lai ieviestu Valsts kontroles ieteikumus. Tostarp virzījusi grozījumus Ministru kabineta noteikumos par amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm amatu katalogu, lai nodrošinātu aktuālajai situācijai un iestāžu strukturālajām reformām (īpaši Valsts policijā) atbilstošu amatu katalogu. Tāpat ir sagatavotas vadlīnijas prēmiju, naudas balvu un atvaļinājuma pabalstu piešķiršanai amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm. Tomēr Iekšlietu ministrijai nav izdevies panākt vienošanos ar iekšlietu resora dienestiem par vienotiem kritērijiem mēnešalgu noteikšanā amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, lai gan Iekšlietu ministrija bija sagatavojusi vadlīniju projektu mēnešalgu noteikšanai. Iekšlietu ministrija ir atzinusi,⁹⁰ ka *atšķirības starp iestādēm veido gan atšķirīgie kritēriji mēnešalgas apmēra noteikšanai, kas noteikti katras iestādes iekšējā normatīvajā aktā un ikgadējā pavēlē par mēnešalgu apmēru, gan arī katras iestādes vadītāja noteiktā atlīdzības politika. Tas nozīmē, ka mēnešalgas var būt noteiktas zemākas, atstājot iespēju piemērot amatpersonu motivēšanas instrumentus vai arī motivēšanas instrumentiem paredzot mazāku lomu un attiecīgi lielāku lomu paredzot tieši mēnešalgai.*

2021.gada janvārī, informējot Valsts kontroli par ieteikumu ieviešanas rezultātiem, Iekšlietu ministrija ir atzinusi⁹¹, ka, lai vienādas “vērtības” amatiem iestādēs izlīdzinātu mēnešalgas, sākot ar 2021.gadu, Iekšlietu ministrijai vēl papildus būtu nepieciešami ik gadu 7,6 milj. *euro*, bet šāds Iekšlietu ministrijas prioritārā pasākuma finanšu pieteikums 2021.–2023.gada budžeta izstrādes gaitā nav ticis atbalstīts un, ņemot vērā paredzamo Covid-19 pandēmijas ietekmi uz valsts budžeta iespējām, Iekšlietu ministrija nesaredz iespējas šo problēmu atrisināt agrāk kā pēc 2024.gada.

Prioritārajam pasākumam “Atlīdzības palielinājums iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi” 2020.gadā piešķirtie 12,7 milj. *euro* ir izlietoti atbilstoši paredzētajam mērķim⁹² un ievērojot attiecināmos tiesību aktus⁹³. Tā kā finansējums piešķirts būtiski mazākā apmērā, nekā sākotnēji plānots, arī finansējuma pieprasījumā norādītie rezultāti nav sasniegti.

Pieprasot finansējumu prioritārajam pasākumam, Iekšlietu ministrija paredzēja:

- palielināt iekšlietu dienestu kadetu mēnešalgu, lai nodrošinātu personāla resursu atjaunošanu un novērstu krasi atšķirīgās motivācijas sistēmas aizsardzības un iekšlietu dienestos, kas varētu novest pie iekšējās drošības vājināšanās un nepamatotas konkurences radīšanas;
- sasniegt KNAB rekomendētos ienākumus amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kuras ir pakļautas korupcijas riskam;
- nodrošināt Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma⁹⁴ prasības un noteikt izmeklētājiem, kas veic izmeklēšanu īpaši sarežģītos un liela apjoma kriminālprocesos, rajona (pilsētas) līmeņa prokurora mēnešalgai atbilstošu mēnešalgu.

Lai sasniegtu plānotos rezultātus, Iekšlietu ministrija bija paredzējusi, ka no 2020.gada tam būs nepieciešami 28,9 milj. *euro*, taču šim mērķim tika piešķirti tikai 12,7 milj. *euro* (44%).

Revīzijā konstatētais liecina, ka 2020.gadā Iekšlietu ministrijai nav izdevies sasniegt nevienu no prioritārā pasākuma finansējuma pieprasījumā plānotajiem rezultātiem.

- ❖ Joprojām saglabājas būtiskas atšķirības aizsardzības un iekšlietu dienestos.

Iekšlietu ministrijas koledžu kadetiem no 2019.gada 1.septembra mēnešalgas ir paaugstinātas no 455 *euro* līdz 588 *euro*, tomēr Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeta kopējā ikmēneša atlīdzība aizvien ir gandrīz divas reizes lielāka, jo karavīri saņem arī uzturdevas kompensāciju un dzīvokļa īres un komunālo maksājumu kompensāciju. Līdz ar to nav novērsts risks, ka iekšlietu sistēmas dienestu vietā jaunieši izvēlas dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos, kur atalgojums ir konkurētspējīgāks.

- ❖ Joprojām lielai daļai iekšlietu dienestu amatpersonu, kuras ir pakļautas korupcijas riskam, vidējā atlīdzība nesasniedz KNAB rekomendēto ienākumu līmeni.

Lielai daļai Valsts policijas un it īpaši Valsts robežsardzes amatpersonu, kuras ir pakļautas korupcijas riskam, 2020.gadā vidējā neto atlīdzība nesasniedza KNAB rekomendēto ienākumu līmeni. KNAB rekomendācijas paredz, ka amatpersonas ienākumiem būtu jāsasniedz līmenis, lai tā spētu uzturēt sevi un 1,5 apgādājamus.

Salīdzinot amatpersonu 2020.gada ienākumus ar Centrālās statistikas pārvaldes publiskotajiem datiem par 2019.gada vidējiem mājsaimniecības izdevumiem uz vienu tās locekli, revīzijā tika konstatēts, ka, piemēram, Valsts robežsardzē KNAB rekomendēto atalgojuma līmeni nesaņem 57% amatpersonu, kas pakļautas augstam korupcijas riskam, un 79% amatpersonu, kas pakļautas vidējam korupcijas riskam. Valsts policijā tie attiecīgi ir 15% amatpersonu, kas pakļautas augstam korupcijas riskam, un 45% amatpersonu, kas pakļautas vidējam korupcijas riskam.

- ❖ Joprojām to izmeklētāju mēnešalga, kuri veic (vada) izmeklēšanu īpaši sarežģītās, liela apjoma, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, būtiski atpaliek no rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgas.

2020.gadā Valsts policijā maksimālā mēnešalga tika palielināta visiem izmeklētāju amatiem, tomēr nevienā no mēnešalgu grupām izmeklētāju maksimālās mēnešalgas nesasniedza Iekšlietu ministrijas plānoto apmēru salīdzinājumā ar rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgu.

Iekšlietu ministrija un Valsts policija vienmēr ir uzsvērušas, cik nozīmīgi noziegumu un it īpaši sarežģītu ekonomisko noziegumu atklāšanai ir piesaistīt kvalificētus izmeklētājus un panākt, lai tie saņemtu atbilstošu atlīdzību. Pēc ministrijas ierosinājuma tika panākti grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā⁹⁵, un no 2017.gada 1.janvāra spēkā stājās norma, ka Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kurām noteikts pienākums veikt izmeklēšanu īpaši sarežģītās, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, maksimālo mēnešalgu nosaka atbilstoši rajona prokurora mēnešalgai.

Revīzijā konstatētais norāda uz to, ka šis mērķis joprojām nav sasniegts un divu Valsts policijas struktūrvienību – Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes (ENAP) un Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Organizētās noziedzības apkarošanas pārvaldes (ONAP) – augstākā līmeņa izmeklētāju (galveno inspektoru, kuru amati klasificēti 12.mēnešalgu grupā), kuri veic sarežģītāko kriminālprocesu izmeklēšanu, maksimālā mēnešalga 2020.gadā sasniedza tikai 65% no rajona līmeņa prokuratūras prokurora mēnešalgas un bija 1812 *euro*. Tuvāk izvirzītajam mērķim 2020.gadā bija Iekšējās drošības birojs (IDB), kurā galvenā inspektora maksimālā mēnešalga bija 92% no rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgas un sasniedza 2549 *euro*.

Vienlaikus secināms, ka, vērtējot kopējo atlīdzību, atšķirība starp izmeklētāju un zemākā līmeņa prokuroru atlīdzību mazinās, jo Valsts policijā ir būtisks pārejās atlīdzības (mainīgās atlīdzības daļas) īpatsvars. Vidēji ceturto daļu no ENAP un ONAP galveno inspektoru atlīdzības veido piemaksas, prēmijas un naudas balvas. Piemēram, ENAP augstākā līmeņa izmeklētāju kopējā atlīdzība 2020.gadā bija 82% no rajona (pilsētas) līmeņa prokurora vidējās atlīdzības.

Atsevišķos gadījumos ir konstatēts un pastāv iespēja, ka izmeklētāju atlīdzība pārsniedz rajona (pilsētas) līmeņa prokurora kopējo gada atlīdzību, jo kopš 2017.gada Valsts policijas izmeklētājus un 2020.gadā arī IDB amatpersonas var tikt prēmētas,⁹⁶ ja to tiešas darbības rezultātā atklāti un novērsti liela apjoma noziedzīgi nodarījumi valsts ieņēmumu un nodokļu administrēšanas jomā, kā arī valsts institūciju dienestā, kuri radījuši vai varēja radīt būtisku kaitējumu un kurus izdarījušas amatpersonas, kas ieņem atbildīgu stāvokli, novērsta būtiska noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un tādējādi ir palielinājušies valsts budžeta ieņēmumi, vai tiek prognozēts būtisks šo ieņēmumu palielinājums.

Šo prēmiju apmērs nav ierobežots un faktiski var pārsniegt pat 11 tūkst. *euro*, kā rezultātā izmeklētāju kopējā gada atlīdzība ir pārsniegusi rajona (pilsētas) līmeņa prokuratūras prokurora atlīdzības līmeni. Tomēr šādas prēmijas saņem tikai neliela daļa izmeklētāju, un tātad tikai nelielai daļai augstākā līmeņa izmeklētāju, kas uzrādījuši īpaši augstus darba rezultātus, atlīdzība var sasniegt zemākā līmeņa prokurora atlīdzību.

Ņemot vērā, ka Latvijā ir izvirzīts mērķis uzlabot noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas efektivitāti, Valsts kontrole pēc revīzijas vērsīsies Ministru kabinetā par nepieciešamību turpināt īstenot pasākumus, lai palielinātu izmeklētāju, kuri veic (vada) izmeklēšanu īpaši sarežģītās, liela apjoma, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, atalgojuma konkurētspēju atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā⁹⁷ noteiktajam.

2020.gadā Iekšlietu ministrijas amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi atlīdzībai papildus piešķirtā finansējuma izlietojums

Amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi atalgojuma pieaugums turpinājās 2020.gadā. Atsaucoties uz Valsts aizsardzības koncepciju,⁹⁸ kas paredz valstī uzlabot karavīru un Iekšlietu ministrijas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm sasaisti ar personāla karjeras

un profesionālās izaugsmes kritērijiem, balstoties uz dienestam nepieciešamo zināšanu, operacionālās pieredzes un kvalifikācijas līmeni, novēršot krasi atšķirīgās motivācijas sistēmas aizsardzības un iekšlietu dienestos, kas varētu novest pie iekšējās drošības vājināšanās un nepamatotas konkurences radīšanas, Iekšlietu ministrija rosināja grozījumus Ministru kabineta 2016.gada 13.decembra noteikumos Nr.806 “Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm mēnešalgu un speciālo piemaksu noteikšanas kārtību un to apmēru”.

Grozījumu⁹⁹ mērķis bija no 2020.gada 1.janvāra:

- nodrošināt personāla resursu piesaisti un atjaunošanu, nodrošināt Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes viszemāk atalgoto amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm (kadetu) mēnešalgas palielināšanu;
- nodrošināt Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma¹⁰⁰ prasības, noteikt izmeklētājiem, kas veic izmeklēšanu īpaši sarežģītās, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, rajona (pilsētas) līmeņa prokurora mēnešalgai atbilstošu mēnešalgu. Grozījumi paredzēja, ka iestādes vadītājs, nesaskaņojot to ar Iekšlietu ministriju, minēto izmeklētāju mēnešalgai var piemērot koeficientu līdz 1,5;
- sasniegt KNAB rekomendētos ienākumus amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kas ir pakļautas korupcijas riskam, nodrošinot tām mēnešalgu palielināšanu.

Minēto mērķu sasniegšanai Iekšlietu ministrija likumprojekta “Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2020., 2021. un 2022.gadam” un likumprojekta “Par valsts budžetu 2020.gadam” sagatavošanas ietvaros iesniedza¹⁰¹ prioritārā pasākuma “Atlīdzības palielinājums Valsts policijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un Valsts robežsardzes amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi” pieteikumu. Iekšlietu ministrija 2020.gadam papildus pieprasīja 26,9 milj. *euro*, (2021.gadam 27,4 milj., 2022.gadam un turpmāk ik gadu – 29,8 milj. *euro*). Vienlaikus Iekšlietu ministrija ministrijas budžeta ietvaros šim mērķim bija atradusi 1,9 milj. *euro*.

Tomēr faktiski, sākot ar 2020.gadu, Iekšlietu ministrijai šim pasākumam tika piešķirts būtiski mazāks finansējums – 12,7 milj. *euro* kopā ar ministrijas budžetā atrasto finansējumu (skatīt 5.tabulu).

5.tabula

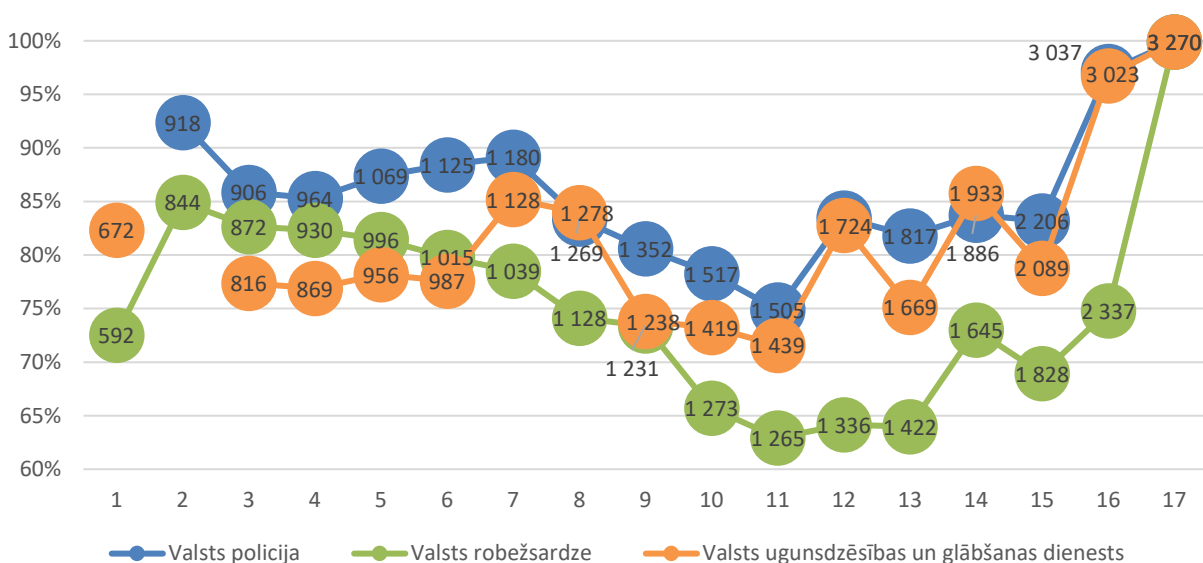
Prioritārā pasākuma “Atlīdzības palielinājums iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi” ietvaros 2020.gadam pieprasītā un atbalstītā finansējuma¹⁰² salīdzinājums

	Pieprasītais ¹⁰³ finansējums 2020.gadam	Piešķirtais finansējums 2020.gadam un turpmāk	% no 2020.gadam pieprasītā finansējuma
Kadetu atlīdzības palielinājums	911 514	911 514	100%
Mēnešalgas palielināšana amatpersonām, kas pakļautas korupcijas riskam	18 695 207	5 608 562	30%
Izmeklētāju mēnešalgas atbilstības rajona prokurora mēnešalgai nodrošināšana:	9 249 841	6 168 295	67%
t.sk. papildus piešķirtais	7 295 463	4 213 917	58%
Iekšlietu ministrijas budžetā rastais	1 954 378	1 954 378	100%
Kopā:	28 856 562	12 688 371	44%

Lai saglabātu mēnešalgas atšķirības atbilstoši amatu hierarhijai, dienesti ne tikai palielināja kadetu, korupcijas riskam pakļauto amatpersonu un izmeklētāju, kas veic sarežģītu kriminālprocesu izmeklēšanu, mēnešalgas, bet arī lielākajai daļai amatpersonu dienestos.

2020.gadā joprojām saglabājas atšķirības starp iekšlietu resora dienestu vienādas “vērtības” amatu mēnešalgām.

Kopumā lielākais mēnešalgu pieaugums 2020.gadā bija Valsts policijā – vidēji¹⁰⁴ katram policistam mēnešalga palielināta par 177 *euro* (robežās no 27 līdz 372 *euro*). Arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā mēnešalgas palielināja visās mēnešalgu grupās – palielinājums vidēji bija 57 *euro* (robežās no 20 *euro* līdz 164 *euro*). Savukārt Valsts robežsardzē mēnešalgas palielināja pamatā tikai zemāk atalgotajām (līdz 6.mēnešalgu grupai) amatpersonām, izņemot atsevišķus gadījumus, kad mēnešalgas palielinātas izmeklētājiem un Aviācijas pārvaldes amatpersonām.

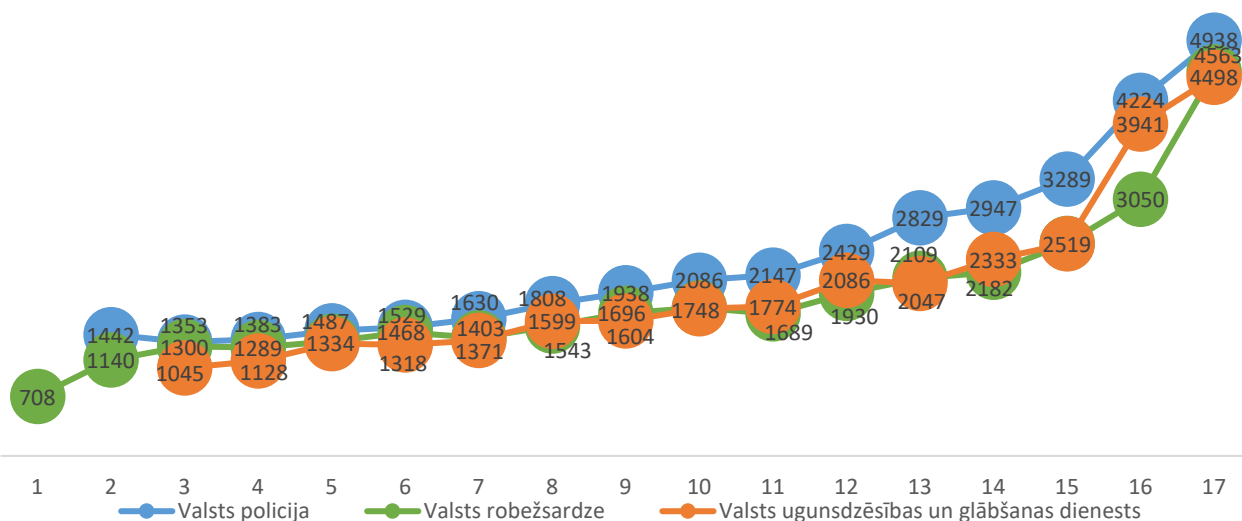

3.attēls. Vidējās mēnešalgu likmes 31.12.2020. un to attiecība pret Ministru kabineta noteikumos paredzēto mēnešalgu grupas maksimālo robežu

Līdz ar to arvien saglabājas 2017.gada revīzijā konstatētās atšķirības starp dienestu vienādas “vērtības” amatu mēnešalgām. Augstākās vidējās mēnešalgu likmes gandrīz visās mēnešalgu grupās ir Valsts policijā. Savukārt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā, salīdzinot ar citiem dienestiem, raksturīgas zemākas mēnešalgas tieši zemākā līmeņa amatiem, kur ietilpst arī ugunsdzēsēji glābēji, bet Valsts robežsardzē salīdzinoši zemākas mēnešalgas ir vidējā un augstākā līmeņa vadītāju amatiem (izņemot Valsts robežsardzes priekšnieku) (skatīt 3.attēlu).

Arī vidējā atlīdzība 2020.gadā augstāka visās mēnešalgu grupās bija tieši Valsts policijā (skatīt 3.attēlu). Salīdzinot vienādas “vērtības” amatu atlīdzības, joprojām saglabājas lielas atšķirības gan zemākajās, gan augstākajās mēnešalgu grupās. Piemēram, 3.mēnešalgu grupā esošajiem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ugunsdzēsējiem glābējiem, kas vidēji saņem 1045 *euro*, atlīdzība ir būtiski zemāka nekā tajā pašā mēnešalgu grupā esošajiem Valsts policijas kārtībniekiem, kuri vidēji saņem 1353 *euro*, un Valsts robežsardzes kuteru elektromehāniķiem un kuģa bocmaņiem, kuri vidēji mēnesī saņem 1300 *euro* (skatīt 4.attēlu).

4.attēls. Vidējā atlīdzība (bruto) mēnesī 2020.gadā Iekšlietu ministrijas dienestos sadalījumā pa mēnešalgu grupām

Līdzīgi arī augstākajās mēnešalgu grupās, kur ir klasificēti iestāžu vadības amati, starp iestādēm ir būtiskas atšķirības kopējā vidējā mēneša atlīdzībā.

Piemēram, 14.mēnešalgu grupā esošajiem Valsts robezsardzes teritoriālo pārvalžu priekšnieku vietniekiem vidējā atlīdzība 2020.gadā bija 2182 *euro*, kas ir būtiski mazāk nekā tādas pašas “vērtības” amatus ieņemošo Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes un Galvenās kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieku un reģionu pārvalžu priekšnieku vietnieku vidējā atlīdzība, kas 2020.gadā bija 2947 *euro*.

Tāpat 16.mēnešalgu grupā esošais Valsts robezsardzes priekšnieka vietnieks 2020.gadā ir saņēmis mēnesī 3050 *euro*, bet Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieka vietnieki un Valsts policijas priekšnieka vietnieki attiecīgi saņēmuši vidēji 3941 *euro* un 4224 *euro* mēnesī.

Līdz ar to nav sasniegts Iekšlietu ministrijas amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm atlīdzības reformas mērķis nodrošināt līdzvērtīgu darba samaksu vienādas “vērtības” amatus ieņemošām amatpersonām. Tāpat nav novērsta¹⁰⁵ situācija, ka darba samaksas noteikšanā pārāk liels īpatsvars ir darba samaksas mainīgajai daļai, kuras noteikšanas kritēriji iestādēs ne vienmēr ir caurspīdīgi un pietiekami skaidri definēti, un mainīgā daļa amatpersonas atlīdzībā nav mazināta. Revīzijā konstatētais liecina, ka faktiski piemaksu, prēmiju, naudas balvu un pabalstu īpatsvars amatpersonas kopējā atlīdzībā aizvien ir liels – Valsts policijā vidēji 29%, Valsts robezsardzē 28% un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā 22% no amatpersonas kopējās atlīdzības.

Kadetu atlīdzības palielinājums

Valsts aizsardzības koncepcijā¹⁰⁶ ir norādīts uz nepieciešamību novērst krasi atšķirīgās motivācijas sistēmas aizsardzības un iekšlietu dienestos, kas varētu novest pie iekšējās drošības vājināšanās un nepamatotas konkurences radīšanas.

Lai mazinātu atšķirības starp aizsardzības un iekšlietu dienestiem, Iekšlietu ministrija kadetu atlīdzības palielinājumam 2020.gadā un turpmāk ik gadu lūdza piešķirt 911 514 *euro*, kas ļautu kadetu mēnešalgu palielināt no 455 *euro* līdz 588 *euro*. Pieprasītais finansējums tika piešķirts pilnā apmērā.

Tomēr no 2019.gada 1.augusta tika palielinātas arī Nacionālo bruņoto spēku karavīru zemākās mēnešalgas, saglabājot iespēju karavīram saņemt arī uzturdevas (9,96 *euro* dienā) un dzīvokļa īres un komunālo maksājumu (142,29 *euro* mēnesī) kompensāciju, kas netiek aplikta ar nodokļiem (skatīt 6.tabulu).

6.tabula

Iekšlietu ministrijas koledžas kadeta un Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeta 2020.gada atlīdzības¹⁰⁷ salīdzinājums

	Iekšlietu ministrijas koledžas kadets	Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadets
Mēnešalga	588 <i>euro</i>	595 <i>euro</i> (1.gadā)
Piemaksa par speciālo dienesta pakāpi	14 <i>euro</i>	-
Atvaļinājuma pabalsts	294 <i>euro</i> gadā vai ~25 <i>euro</i> mēnesī	208 <i>euro</i> gadā vai ~17 <i>euro</i> mēnesī
Uzturdevas kompensācija	-	9,96 <i>euro</i> dienā vai ~300 <i>euro</i> mēnesī
Dzīvokļa īres un komunālo maksājumu kompensācija	-	142,29 <i>euro</i> mēnesī
Kopā zemākā mēneša atlīdzība BRUTO NETO*:	627 <i>euro</i> 446 <i>euro</i>	1054 <i>euro</i> 878 <i>euro</i>**

* Pieņemot, ka netiek piemērots neapliekamais minimums

** Uzturdevas un dzīvokļa īres un komunālo maksājumu kompensāciju ar nodokļiem neapliek

Revīzijā konstatētais liecina, ka, lai arī Iekšlietu ministrijas koledžu kadeti mēnešalgas no 2019.gada 1.septembra ir paaugstinātas no 455 *euro* līdz 588 *euro*, Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeta ikmēneša atlīdzība aizvien ir būtiski – gandrīz divas reizes – lielāka (skatīt 2.tabulu), jo karavīri saņem arī uzturdevas kompensāciju un dzīvokļa īres un komunālo maksājumu kompensāciju. Līdz ar to nav sasniegts plānotais attiecībā uz krasi atšķirīgās motivācijas sistēmas aizsardzības un iekšlietu dienestos novēršanu un tiek kavētas iekšlietu sistēmas dienestu iespējas atjaunināt personālsastāvu, savukārt tas var radīt iekšējās drošības vājināšanās risku.

Mēnešalgas palielināšana amatiem, kas pakļauti korupcijas riskam

Ņemot vērā Iekšlietu ministrijas dienestu funkcijas un uzdevumus, tajos ir liels īpatsvars amatu, kas pakļauti korupcijas riskam. Lai mazinātu iespējamus korupcijas riskus, Iekšlietu ministrijas dienesti, pamatojoties uz KNAB rekomendācijām par korupcijas risku novēršanu tiesībsargājošās institūcijās, kā arī *Koncepciju par korupcijas risku samazināšanu valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldībās*¹⁰⁸, ir apstiprinājuši korupcijas riskam pakļauto amatu sarakstus. Iekšlietu ministrija, pieprasot papildu finansējumu amatalgu palielināšanai, ir ņēmusi vērā KNAB rekomendācijas, kas paredz, ka amatpersonas ienākumiem būtu jāsasniedz līmenis, lai tā spētu uzturēt sevi un 1,5 apgādājamus.

Lai noteiktu korupcijas riskus mazinošu ienākumu līmeni amatpersonām, kas pakļautas korupcijas riskiem, KNAB *Koncepcijā par korupcijas risku samazināšanu valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldībās* ir izmantojis Centrālās statistikas pārvaldes datus par mājsaimniecību izdevumiem. Finansējuma pieprasījuma sagatavošanas brīdī Centrālā statistikas pārvalde bija publicējusi datus par 2016.gadu¹⁰⁹, kad vidēji mēnesī uz vienu mājsaimniecības locekli izdevumi bija 332,93 *euro*. Līdz ar to, pieņemot, ka amatpersonai, kura ieņem amatu, kas pakļauts korupcijas riskam, jānodrošina sevi un 1,5 apgādājamus, Iekšlietu ministrija bija aprēķinājusi, ka mēneša vidējiem neto ienākumiem būtu jāsasniedz 832 *euro* (bruto – 900 *euro*).

Viszemāk atalgoto amatpersonu atlīdzības palielināšanai Iekšlietu ministrija pieprasīja¹¹⁰ 18 695 207 *euro*, taču tika piešķirti tikai 5 608 562 *euro* jeb 30%. Atlīdzības palielinājums gan finansējuma pieprasījumā¹¹¹, gan saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu grozījumu anotācijas¹¹²

pielikumā esošajiem aprēķiniem bija nepieciešams amatpersonām, kuru amati ir klasificēti zemākajās mēnešalgu grupās (līdz 6.mēnešalgu grupai). Vienlaikus Ministru kabineta noteikumu grozījumu anotācijā¹¹³ (teksta daļā) Iekšlietu ministrija bija norādījusi, ka, lai nodrošinātu amatpersonu atbildības piramīdu un neizjauktu vienotu atbildības sistēmu (zemākas mēnešalgu grupas amatā esoša amatpersona nevarētu saņemt lielāku atbildību nekā vadītājs, kas veic sarežģītākus un atbildīgākus pienākumus), ir jāpārskata arī citās hierarhiski augstākās mēnešalgu grupās klasificēto amatu amatpersonu mēnešalga.

Revīzijā konstatēts, ka visu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm, kuras ir pakļautas korupcijas riskam¹¹⁴, vidējā atbildība mēnesī 2020.gadā pārsniedza KNAB rekomendēto līmeni, ja to vērtē atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes par 2016.gadu publicētajiem datiem. Vienlaikus jāuzsver, ka Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā ir samērā neliels amatpersonu skaits, kas pakļautas korupcijas riskiem – pamatā tā ir Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vadība (priekšnieks, viņa vietnieki, pārvaldes priekšnieki, brigādes komandieri un viņa vietnieki, daļu komandieri) un inspektori, kuri veic ugunsdrošības pārbaudes.

Savukārt Valsts policijā¹¹⁵ un Valsts robežsardzē¹¹⁶ šādu amatpersonu ir būtiski vairāk, un abi dienesti amatus ir klasificējuši piecos korupcijas risku līmeņos – ļoti augsts korupcijas risks, augsts korupcijas risks, vidējs korupcijas risks, zems korupcijas risks un minimāls korupcijas risks.

2020.gadā joprojām nav panākts viens no iekšlietu nozares amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm atalgojuma reformas un prioritārā pasākuma “Atbildības palielinājums iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi” mērķiem. Proti, amatpersonas, kuras, pildot dienesta pienākumus ir pakļautas korupcijas riskam, nesaņem KNAB rekomendēto ienākumu līmeni, lai spētu uzturēt sevi un 1,5 apgādājamus.

5.attēls. Vai amatpersonu neto darba samaksa 2020.gadā sasniedza KNAB rekomendēto līmeni?

Revīzijā konstatēts, ka Valsts policijā KNAB rekomendēto ienākumu līmeni (pēc 2016.gada datiem) ir saņēmušas visas amatpersonas, kuras pakļautas ļoti augstam un augstam korupcijas riskam (skatīt 5.attēlu), taču atalgojuma līmenis nebija pietiekams 5% amatpersonu, kas pakļautas vidējam korupcijas riskam. Valsts robežsardzē 2020.gadā KNAB rekomendēto atalgojuma līmeni ir saņēmušas visas amatpersonas, kuras pakļautas ļoti augstam riskam, bet nav saņēmuši 5% amatpersonu, kas pakļautas augstam korupcijas riskam, un 16% amatpersonu, kas pakļautas vidējam korupcijas riskam.

2020.gadā tika publicēti Centrālās statistikas pārvaldes dati par mājsaimniecības izdevumiem uz vienu tās locekli 2019.gadā¹¹⁷. Salīdzinot ar 2016.gadu, tie ir pieauguši par 27% – no 332,93 *euro* līdz 422,95 *euro* mēnesī.

Līdz ar to, ja to amatpersonu neto ienākumi, kuras pakļautas korupcijas riskam, tiktu vērtēti, izmantojot 2019.gada vidējos mājsaimniecību izdevumus uz vienu tās locekli, amatpersonu īpatsvars, kas nenasiedz attiecīgo KNAB rekomendēto līmeni – 1057 *euro*¹¹⁸, būtu daudz lielāks:

- Valsts policijā KNAB rekomendēto atalgojuma līmeni 2020.gadā nenasniegtu 15% amatpersonu, kas pakļautas augstam korupcijas riskam, un 45% amatpersonu, kas pakļautas vidējam korupcijas riskam;
- Valsts robežsardzē – attiecīgi 57% amatpersonu, kas pakļautas augstam korupcijas riskam, un 79% amatpersonu, kas pakļautas vidējam korupcijas riskam;
- Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā – attiecīgi 28% amatpersonu, kas pakļautas korupcijas riskam.

Izmeklētāju mēnešalgas atbilstība rajona prokurora mēnešalgai

Prioritārā pasākuma ietvaros lielākais finansējuma apmērs tika paredzēts, lai panāktu, ka Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu dienestā esošo to amatpersonu mēnešalgas apmērs, kuras veic izmeklēšanu īpaši sarežģītās, smagu un sevišķi smagu sērijveida starpreģionāla un starptautiska rakstura noziegumu lietās, tiek pielīdzināts radniecīgas funkcijas veicošiem amatiem.

2017.gada revīzijā revidenti konstatēja, ka faktiski izmeklētāja maksimālā mēnešalga (12.mēnešalgu grupā, kurā klasificēti izmeklētāju amati, kas veic izmeklēšanu īpaši sarežģītās, smagu un sevišķi smagu sērijveida starpreģionāla un starptautiska rakstura noziegumu lietās) 2017.gadā bija 96% no rajona (pilsētas) prokurora tābrīža mēnešalgas (1615 *euro*), bet, sākot ar 2018.gada 1.janvāri, starpība būtiski pieauga, jo zemākā līmeņa prokurora algu paaugstināja līdz 1927 *euro*.

2020.gadā Valsts policijā maksimālā mēnešalga tika palielināta visiem izmeklētāju amatiem, tomēr, tā kā viss sākotnēji pieprasītais finansējums netika piešķirts, nevienā no mēnešalgu grupām izmeklētāju maksimālās mēnešalgas nenasniedza sākotnēji plānoto apmēru salīdzinājumā ar rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgu.

Atkārtoti finansējums šim mērķim tika pieprasīts un piešķirts 2020.gada prioritārā pasākuma ietvaros. No 2020.gada Iekšlietu ministrija bija paredzējusi šādu algoritmu izmeklētāju mēnešalgu “piramīdai” – to izmeklētāju mēnešalga, kuru amati klasificēti¹¹⁹ 12.mēnešalgu grupā, atbilst rajona līmeņa prokuratūras prokurora mēnešalgai, 11.mēnešalgu grupai – 90% no rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgas, 10.mēnešalgu grupai – 80% utt. (skatīt 7.tabulu). Savukārt izmeklētāju vadītāju amatiem pieaugums bija plānots tikpat liels kā augstākā līmeņa izmeklētājiem, lai neizjauktu esošo mēnešalgu “piramīdu”. Rajona (pilsētas) prokurora mēnešalga 2020.gadā bija 2783 *euro*.

7.tabula

Plānotā un faktiskā Valsts policijas struktūrvienību un IDB izmeklētāju un prokuroru mēnešalgu attiecība 2020.gadā

Mēnešalgu grupa	Izmeklētāju amati	Plānotais % no rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgas	Faktiskā izmeklētājiem noteiktā maksimālā mēnešalga (euro)	Faktiskais % no rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgas
12	Galvenie inspektori IDB	100%	2549	92%
12	Galvenie inspektori Galvenajā kriminālpolicijas pārvaldē (ENAP un ONAP)	100%	1812	65%
10	Vecākie inspektori Galvenajā kriminālpolicijas pārvaldē	80%	1654	59%
9	Galvenie inspektori reģionu pārvaldēs	70%	1500	54%
8	Vecākie inspektori reģionu pārvaldēs	60%	1392	50%
7	Vecākie inspektori iecirkņos	50%	1286	46%

Revīzijā detalizēti tika analizēta ENAP, ONAP un IDB galveno inspektoru (amati klasificēti 12.mēnešalgu grupā) mēnešalgas atbilstība rajona prokurora mēnešalgai, jo to amata pienākumi paredz veikt izmeklēšanu īpaši sarežģītās, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās.

Joprojām vistālāk no plānotās mēnešalgas ir ENAP un ONAP augstākā līmeņa izmeklētāju mēnešalgas, kas 2020.gadā sasniedza tikai 65% no rajona līmeņa prokuratūras prokurora mēnešalgas un bija 1812 euro (skatīt 3.tabulu). Tuvāk izvirzītajam mērķim 2020.gadā bija IDB, kurā galvenā inspektora maksimālā mēnešalga bija 92% no rajona (pilsētas) prokurora mēnešalgas un sasniedza 2549 euro.

8.tabula

IDB, Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes galveno inspektoru un pilsētas (rajona) prokuroru **vidējā atlīdzība** 2020.gadā

	Pilsētas (rajona) prokurors	IDB Operatīvās nodaļas galvenais inspektors	IDB Pirmstiesas izmeklēšanas nodaļas galvenais inspektors	ENAP galvenais inspektors	ONAP galvenais inspektors
Mēnešalga	33 377 (87%)	29 852 (85%)	28 397 (83%)	22 663 (73%)	21 980 (77%)
Speciālās piemaksas (izmeklētājiem par dienesta pakāpi, prokuroriem par izdienu, par ar IT un sakaru jomu saistītu dienesta pienākumu izpildi)	2445	1073	1093	1810	1106
Vispārējās piemaksas (nakts stundas, virsstundas, papildu darbs, par personisko darba ieguldījumu un darba kvalitāti u.c.)	620	721	27	4585	3635
Prēmijas un naudas balvas	250	2149	3184	1052	493
Pabalsti (atvaļinājuma u.c., izņemot izdienas pabalstu)	1480	1375	1462	1163	1228
KOPĀ	38 171	35 170	34 163	31 273	28 442
% no prokurora atlīdzības	100%	92%	89%	82%	75%

Tomēr ne iekšlietu sistēmas amatpersonu, ne prokuroru atlīdzību neveido tikai mēnešalga un, vērtējot kopējo atlīdzību, atšķirība starp izmeklētāju un zemākā līmeņa prokuroru amatu atlīdzību vairs nav tik

liela. Īpaši būtisks pārējās atlīdzības īpatsvars ir Valsts policijā – vidēji ceturtdaļa no ENAP un ONAP pārvaldes galveno inspektoru atlīdzības ir piemaksas, prēmijas, naudas balvas u.c. (skatīt 8.tabulu). Piemēram, ENAP augstākā līmeņa izmeklētāju vidējā atlīdzība 2020.gadā bija 82% no rajona (pilsētas) līmeņa prokurora vidējās atlīdzības.

Revīzijā konstatēti vairāki gadījumi, kad izmeklētāju atlīdzība Valsts policijas struktūrvienībās var būt pat lielāka nekā rajona (pilsētas) līmeņa prokuroram.

Kopš 2017.gada Valsts policijas izmeklētājus un 2020.gadā arī IDB amatpersonas papildus Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktajām prēmijām var¹²⁰ prēmēt arī tad, ja to tiešas darbības rezultātā atklāti un novērsti liela apjoma noziedzīgi nodarījumi valsts ieņēmumu un nodokļu administrēšanas jomā, kā arī valsts institūciju dienestā, kuri radījuši vai varēja radīt būtisku kaitējumu un kurus izdarījušas amatpersonas, kas ieņem atbildīgu stāvokli, novērsta būtiska noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un tā rezultātā ir palielinājušies valsts budžeta ieņēmumi, vai tiek prognozēts būtisks šo ieņēmumu palielinājums. Lēmumu par konkrētu amatpersonu motivēšanu un tam nepieciešamo finansējuma apjomu pieņem Ministru kabinets. Līdz 2018.gadam šīs prēmijas apmērs nedrīkstēja pārsniegt amatpersonas 12 mēnešalgu apmēru, savukārt 2019.gadā un 2020.gadā prēmijas apmērs nebija ierobežots.

Iekšlietu ministrija reizi gadā (rudē) rosina lemt par konkrētu amatpersonu prēmēšanu ar minēto prēmiju, norādot amatpersonas paveikto gada laikā. Šo prēmiju apmērs faktiski var pārsniegt pat 11 tūkst. *euro*, piemēram, 2019.gadā astoņas ENAP amatpersonas (t.sk. nodaļas priekšnieks un viņa vietnieks un seši galvenie inspektori) šāda veida prēmijās saņēma no sešiem līdz 11 tūkst. *euro* katrs, kā rezultātā vairāku ENAP galveno inspektoru kopējais gada atalgojums pārsniedza 40 tūkst. *euro* un tātad arī rajona (pilsētas) līmeņa prokuratūras prokurora atlīdzības līmeni.

Arī 2020.gadā četriem ENAP galvenajiem inspektoriem piešķirtas prēmijas par tiešas darbības rezultātā atklātiem un novērstiem noziedzīgiem nodarījumiem. Diviem galvenajiem inspektoriem piešķirta prēmija 5440 *euro* apmērā, bet vēl diviem – nedaudz mazākā apmērā. Šiem izmeklētājiem atalgojums jau būtiski ir pietuvojies prokurora atalgojumam, tomēr šādas prēmijas saņem tikai neliela daļa izmeklētāju, un tātad tikai nelielai daļai augstākā līmeņa izmeklētāju atlīdzība sasniedz zemākā līmeņa prokurora atlīdzību.

Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sniegto informāciju¹²¹ ministrija turpina darbu pie amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm atlīdzības sistēmas pilnveidošanas. Iekšlietu ministrs 2020.gada augustā uzdeva¹²² Iekšlietu ministrijas Finanšu vadības departamentam sadarbībā ar citiem ministrijas departamentiem un dienestiem līdz 2020.gada 15.decembrim sagatavot un iesniegt iekšlietu ministram izvērtēšanai un tālākai virzībai informatīvā ziņojuma projektu par amatpersonu atlīdzības sistēmas pilnveidošanu, priekšlikumus amatpersonu pēcnodarbinātības labumu sistēmas pilnveidošanai (ieviešanai), kā arī priekšlikumus nepieciešamajām izmaiņām ārējos tiesību aktos. Saskaņā ar ministra doto uzdevumu virzieni, kuros atlīdzības sistēma būtu jāpilnveido, ir, piemēram, kadeta atlīdzības apmērs jātuvina Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeta atlīdzības apmēram; amatpersonu (izņemot kadetu) zemākai mēnešalgai (pirms nodokļu nomaksas) jābūt 1000 *euro*; no 2022.gada mēnešalgu palielinājums plānojams katru gadu kā noteikts procents pret iepriekšējo gadu vai piemērojot citu kritēriju, plānoto mēnešalgas apmēru sasniedzot ne ilgāk kā piecu gadu periodā; 12.saimē "Noziedzības novēršana un apkarošana" jāizstrādā atsevišķa mēnešalgu skala, paredzot amatu hierarhiju un mēnešalgas apmēru, nepārsniedzot rajona (pilsētas) prokuratūras virsprokuroram noteiktās mēnešalgas apmēru u.c. Revīzijas laikā turpinājās izstrādātā informatīvā ziņojuma projekta iekšējā saskaņošana ministrijā.

Ieteikums

Ņemot vērā, ka Latvijā ir izvirzīts mērķis uzlabot noziedzīgu nodarījumu ekonomikas un finanšu jomā izmeklēšanas efektivitāti, Valsts kontrole pēc revīzijas vēršīsies Ministru kabinetā par nepieciešamību turpināt īstenot pasākumus, lai palielinātu izmeklētāju, kuri veic (vada) izmeklēšanu īpaši sarežģītās, liela apjoma, smagu vai sevišķi smagu starpreģionāla vai starptautiska rakstura noziegumu lietās, atalgojuma konkurētspēju atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā¹²³ noteiktajam.

Revīzijas raksturojums

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārbaudīt:

- gada pārskatu – vai konsolidētais 2020.gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Iekšlietu ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Iekšlietu ministrijas darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2020.gada 31.decembrī, un vai tas ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām;
- atbilstības jautājumus:
  - vai ir nodrošināta normatīvajiem aktiem atbilstoša un savlaicīga Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu uzlikto administratīvo naudas sodu izpilde;
  - vai finansējums, kas piešķirts iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi atlīdzības palielināšanai, ir izlietots atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus.

Revidējamās vienības un revidentu atbildība

Iekšlietu ministrijas vadība ir atbildīga:

- par konsolidētā gada pārskata sagatavošanu atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 19.jūnija noteikumiem Nr.344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” un tajā sniegtās informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kura nodrošina konsolidētā gada pārskata sagatavošanu bez krāpšanas un kļūdu izraisītām neatbilstībām, kā arī izvēlēties un lietot piemērotu grāmatvedības politiku un, sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, izvērtēt Iekšlietu ministrijas spēju turpināt darbību, ņemot vērā visu pieejamo informāciju par turpmākajiem iestādes plāniem, kas aptver vismaz 12 mēnešus pēc bilances datuma;
- par to, lai nodrošinātu, ka finansējuma izlietojums un Iekšlietu ministrijas rīcība atbilst tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz tiem attiecas.

Valsts kontrole ir atbildīga par revīzijas vadību, pārraudzību, veikšanu, ziņojuma sagatavošanu un Valsts kontroles atzinuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem. Revīzija veikta saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem.

Saskaņā ar šiem standartiem revīzijas grupa ievēro ētikas prasības un revīziju:

- par gada pārskata sagatavošanu plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārlicību, ka finanšu pārskatos nav būtisku kļūdu un neatbilstību un vadības ziņojumā iekļautā informācija nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta;
- par atbilstības jautājumiem plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārlicību, ka finansējuma izlietojums un Iekšlietu ministrijas rīcība atbilst tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz tiem attiecas.

Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji

Finanšu revīzija “Par Iekšlietu ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ir veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3.panta 2.punktu un Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 08.05.2021. revīzijas grafiku Nr.2.4.1-12/2020.

Revīzijas gaitā Valsts kontrole veica pārbaudes procedūras par konsolidētā gada pārskata sagatavošanas un darījumu atbilstību Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Revīzijā, izdarot profesionālus spriedumus un saglabājot profesionālo skepsi, revīzijas grupa:

- identificēja un novērtēja risku, ka finanšu pārskatos varētu būt būtiskas krāpšanas vai kļūdu izraisītas neatbilstības, izstrādāja un veica revīzijas procedūras, kuru mērķis ir mazināt šos riskus, kā arī ieguva revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu Valsts kontroles atzinumam;
- ieguva izpratni par revīzijai būtiskām revidējamās vienības iekšējām kontrolēm, lai izstrādātu un piemērotu pastāvošiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitāti;
- izvērtēja pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un ar tām saistīto vadības uzrādīto skaidrojumu pamatotību;
- izvērtēja vispārējo finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, tostarp veica pārskata sakarību un pārskata datu atbilstības grāmatvedības uzskaites datiem pārbaudi, novērtēja vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un vērtēja, vai finanšu pārskati sniedz patiesu priekšstatu par pārskatā atklātajiem darījumiem un notikumiem;
- iepazinās ar vadības ziņojumu un izvērtēja, vai tajā iekļautā informācija nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta;
- ieguva pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par revidējamās vienības konsolidācijā iesaistīto iestāžu finanšu informāciju;
- pārbaudīja iepriekšējās Valsts kontroles revīzijās (“Par Iekšlietu ministrijas 2017.gada pārskata sagatavošanas pareizību”, “Par Iekšlietu ministrijas 2018.gada pārskata sagatavošanas pareizību” un “Par Iekšlietu ministrijas 2019.gada pārskata sagatavošanas pareizību”) sniegto ieteikumu ieviešanu konstatēto kļūdu un nepilnību novēršanai.

Revīzijas laikā izlases veidā pārbaudītās Iekšlietu ministrijas un tās padotības iestāžu pārskatu daļas uzrādītas 2.pielikumā.

Revīzijas laikā pārbaudītie atbilstības jautājumi un to vērtēšanas kritēriji uzrādīti 3.pielikumā.

Revīzijas gaitā ir sagatavoti šādi starpziņojumi, un tajos ir apkopota informācija par galveno revīzijas jautājumu – papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu:

- ❖ revīzijas starpziņojums “Iekšlietu ministrijai individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādei papildus piešķirtā finansējuma izlietojums”¹²⁴, un tajā ir apkopota informācija par veiktajām pārbaudēm Iekšlietu ministrijas padotībā esošajās iestādēs par papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu;

- ❖ revīzijas starpziņojums “Iekšlietu nozares amatpersonām, kuras bijušas tieši iesaistītas Covid-19 izplatības ierobežošanā, piemaksām papildus piešķirtā finansējuma izlietojums”¹²⁵, un tajā ir apkopota informācija par Valsts policijas un Valsts robežsardzes amatpersonām piešķirtā finansējuma izlietojumu piemaksām no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 31.maijam par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos sabiedrības veselības apdraudējuma situācijā saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu.

Finanšu revīzijai “Par Latvijas Republikas 2020.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem” ir būtiski šādi visās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2020.gada pārskatu sagatavošanas pareizību izvērtētie jautājumi, un informācija par šiem jautājumiem apkopotā veidā tiks izmantota iepriekš minētās finanšu revīzijas ietvaros:

- papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums;
- vai piešķirtais finansējums attīstības izdevumiem¹²⁶ ir izlietots atbilstoši piešķiršanas mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus;
- vai piešķirtais finansējums Latvijas simtgades svinībām tiek izmantots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 2020.gada pirmā pusgada valsts budžeta izpildes analīze ar mērķi identificēt valsts pamatfunkciju īstenošanas bāzes izdevumus, kas ārkārtējās situācijas laikā un arī līdz gada beigām resoriem, iespējams, nav nepieciešami (apkopotos analīzes rezultātus Valsts kontrole ir nosūtījusi¹²⁷ Finanšu ministrijai turpmākai izmantošanai).

Revīzija nodrošināja pietiekamu pamatu revīzijas ziņojuma sagatavošanai.

Sektora vadītāja

K.Skalbiņa

Departamenta direktore

I.Grīnhofa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Termini un skaidrojumi

Saīsinājums/termiņš	Skaidrojums
AAL	Administratīvās atbildības likums
APAS	Administratīvo pārkāpumu procesa atbalsta sistēma
APIP	Sodu reģistra apakšsistēma "Administratīvos pārkāpumus izdarījušās personas"
CSDD	Valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija"
ENAP	Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde
ES	Eiropas Savienība
IDB	Iekšējās drošības birojs
IeM	Iekšlietu ministrija
IeM IC	Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs
GIS	Ģeogrāfiskās informācijas sistēma
KNAB	Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs
LAPK	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss
MK	Ministru kabinets
ONAP	Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Organizētās noziedzības apkarošanas pārvalde
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VP	Valsts policija
VRS	Valsts robežsardze
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

1.pielikums. APAS un APIP datu analīzes rezultāti

1.tabula

Statistika par saņemtajiem administratīvo pārkāpumu procesa ietvaros piespriestajiem naudas sodiem

Informācija par manuāli izveidoto maksājumu			APAS informācija par pieņemto lēmumu		
Lēmuma Nr.	Samaksas datums	Maksājuma summa	Lēmuma Nr.	Samaksas datums	Maksājuma summa
0011400000420-2	30.12.2020.	20	Nav reģistrēts lēmums vai lieta ar šādu numuru		
13008000030020-3	22.09.2020.	55	13008000030020-1	22.09.2020.	55
15550007508120-2	12.11.2020.	41,65	15550007508120-1	30.11.2020.	250
15550007508120-2	30.11.2020.	41,67			
15550007508120-2	30.11.2020.	200			
15550007508120-2	30.11.2020.	200			
16770003478120-3	14.10.2020.	200	16770003478120-2	12.02.2021.	1200

2.tabula

Lēmumi, par kuru ietvaros piemēroto naudas sodu nomaksu manuāli izveidoti vairāki maksājumi

Lēmuma numurs	Informācija par manuāli izveidoto maksājumu			Informācija no APAS par piemēroto naudas sodu		
	Transakcijas numurs	Maksājuma datums	Maksājuma summa, euro	Naudas sods, euro	Samaksas datums	Samaksātā summa, euro
15550000635420-35420	2020112900540155	30.11.2020.	10	80	30.11.2020.	80
	2020112900540155	30.11.2020.	10			
	2020121101421769	14.12.2020.	10			
	2020121101421769	14.12.2020.	10			
	2020121501447394	15.12.2020.	20			
	2020121501447394	15.01.2021.	20			
15550006241120-1	2020080701722570	12.09.2020.	80	160	03.12.2020.	80
	2020080701722570	03.12.2020.	30			
15550006700420-1	TU20S079351194-1422	17.09.2020.	60	120	17.09.2020.	120
	TU20S079351323-1425	17.09.2020.	60			
15550007508120-2*	2020111201428213	12.11.2020.	42	250	30.11.2020.	250
	2020111201428213	30.11.2020.	42			
	2020113000369762	30.11.2020.	200			
	202113000369762	30.11.2020.	200			
15550007892220-1	557367	25.11.2020.	80	570	28.01.2021.	570
	557367	09.12.2020.	95			
	557367	31.12.2020.	95			
16768000033420-4	30084444567	14.12.2020.	37	90	30.12.2020.	90
	3008495626	30.12.2020.	53			

* Lēmums ar šādu numuru netika atrasts APAS uzkrātajā informācijā. Informācija no APAS norādīta par lēmumu Nr.15550007508120-1

3.tabula

Protokoli, kuru ietvaros piemērotā naudas soda apmaksu ir veikusi sodītā persona un vienlaicīgi naudas sods ir piedzīts ar tiesu izpildītāja iesaisti

Protokola numurs	Piespriestais administratīvais naudas sods, <i>euro</i>	Datums, kurā administratīvi sodītā persona veikusi samaksu	Samaksātā summa, <i>euro</i>	Datums, kurā zvērināts tiesu izpildītājs veicis iemaksu attiecīgajā Valsts kases kontā	Samaksātā summa, <i>euro</i>
AA111285	85	03.07.2020.	85	31.07.2020.	85
AB170569	5	24.04.2020.	5	25.09.2020.	5
AB171442	10	25.02.2020.	10	24.04.2020.	10
AB174665	10	02.04.2020.	10	08.05.2020.	10
AB176099	10	17.08.2020.	10	19.02.2021.	10
PA914712	70	26.08.2020.	70	24.11.2020.	15,83
				18.12.2020.	18,00
				21.01.2021.	18,00
				18.02.2021.	18,17
PC102309	75	10.11.2020.	75	09.02.2021.	75
PC463391	10	10.03.2020.	10	06.05.2020.	10
PC463407	70	12.06.2020.	70	25.06.2020.	70
PC477838	10	02.06.2020.	10	17.12.2020.	10
PC479290	30	30.11.2020.	30	03.12.2020.	30
PG622616	40	25.02.2021.	40	16.03.2021.	40
PG623578	80	19.02.2021.	80	19.03.2021.	80

2.pielikums. Revīzijas apjomā iekļautās iestādes un izlases veidā pārbaudītās Iekšlietu ministrijas un tās padotības iestāžu pārskata daļas

Iestāde	Pārskata daļas
Valsts policija	<p>Darījumu posteņi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ atlīdzība (EKK 1000); ▪ pakalpojumi (EKK 2200). <p>Sakarību pārbaudes konsolidētajam Valsts policijas gada pārskatam un pārbaudes Valsts policijas bilances un zebilances posteņiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilgtermiņa ieguldījumi; ▪ krājumi; ▪ īstermiņa prasības; ▪ nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem; ▪ naudas līdzekļi; ▪ uzkrājumi; ▪ saistības; ▪ nomātie aktīvi; ▪ iespējamie aktīvi; ▪ citi zebilances aktīvi; ▪ nākotnes nomas maksājumi; ▪ citas zebilances saistības.
Valsts robežsardze	<p>Darījumu posteņi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ atlīdzība (EKK 1000); ▪ mācību, darba un dienesta komandējumi, darba braucieni (EKK 2100); ▪ pakalpojumi (EKK 2200); ▪ krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000 (EKK 2300); ▪ pamatlīdzekļi (EKK 5200). <p>Sakarību pārbaudes konsolidētajam Valsts robežsardzes gada pārskatam un pārbaudes Valsts robežsardzes bilances un zebilances posteņiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilgtermiņa ieguldījumi; ▪ krājumi; ▪ īstermiņa prasības; ▪ nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem; ▪ naudas līdzekļi; ▪ uzkrājumi; ▪ saistības; ▪ iespējamie aktīvi; ▪ nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem; ▪ nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu un speciālā militārā inventāra iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem; ▪ citas zebilances saistības.

Iestāde	Pārskata daļas
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	<p>Darījumu posteņi: atlīdzība (EKK 1000).</p> <p>Sakarību pārbaudes konsolidētajam Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta gada pārskatam un pārbaudes Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta bilances un zebilances posteņiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilgtermiņa ieguldījumi; ▪ krājumi; ▪ nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem; ▪ naudas līdzekļi; ▪ uzkrājumi; ▪ saistības; ▪ iespējamie aktīvi; ▪ citi zebilances aktīvi; ▪ citas zebilances saistības.
Nodrošinājuma valsts aģentūra	<p>Darījumu posteņi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ atlīdzība (EKK 1000); ▪ pakalpojumi (EKK 2200); ▪ krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000 (EKK 2300); ▪ pamatlīdzekļi (EKK 5200). <p>Gada pārskata sakarību pārbaude un pārbaudes bilances posteņiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilgtermiņa ieguldījumi; ▪ krājumi; ▪ īstermiņa prasības; ▪ nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem; ▪ naudas līdzekļi; ▪ uzkrājumi; ▪ saistības; ▪ iespējamie aktīvi; ▪ nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu un speciālā militārā inventāra iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem; ▪ citas zebilances saistības.
Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde	<p>Darījumu posteņi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ atlīdzība (EKK 1000); ▪ pakalpojumi (EKK 2200); ▪ krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000 (EKK 2300); ▪ nemateriālie ieguldījumi (EKK 5100). <p>Gada pārskata sakarību pārbaude un pārbaudes bilances posteņiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilgtermiņa ieguldījumi; ▪ krājumi; ▪ nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem; ▪ naudas līdzekļi; ▪ saistības; ▪ nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem; ▪ nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem;

Iestāde	Pārskata daļas
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par preču un pakalpojumu iegādi, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem un nomu; ▪ citas zembilances saistības.
Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs	<p>Darījumu posteņi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ atlīdzība (EKK 1000); ▪ pakalpojumi (EKK 2200); ▪ krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000 (EKK 2300); ▪ nemateriālie ieguldījumi (EKK 5100); ▪ pamatlīdzekļi (EKK 5200). <p>Gada pārskata sakarību pārbaude un pārbaudes bilances posteņiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilgtermiņa ieguldījumi; ▪ krājumi; ▪ nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem; ▪ naudas līdzekļi; ▪ saistības; ▪ nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem; ▪ citas zembilances saistības.
Valsts robezsardzes koledža	<p>Darījumu posteņi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ atlīdzība (EKK 1000); ▪ krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita kodā 5000 (EKK 2300). <p>Gada pārskata sakarību pārbaude un pārbaudes bilances posteņiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ilgtermiņa ieguldījumi; ▪ krājumi; ▪ naudas līdzekļi; ▪ uzkrājumi; ▪ saistības; ▪ iespējamie aktīvi.
Iekšlietu ministrija	<p>Konsolidācijas un sakarību pārbaudes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konsolidācijas pārbaude (konsolidētajam gada pārskatam); ▪ gada pārskata sakarību pārbaude (konsolidētajam gada pārskatam).

3.pielikums. Atbilstības jautājumi un to vērtēšanas kritēriji

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
<p>Iekšlietu ministrijas iestāžu uzlikto administratīvo naudas sodu izpilde Pārskata gadā piemērotie administratīvie naudas sodi 28 193 936 <i>euro</i> Pārskata gadā iekasētie administratīvie naudas sodi 26 060 399 <i>euro</i></p>		
<p>Galvenais pārbaudāmais jautājums – vai ir nodrošināta normatīvajiem aktiem atbilstoša un savlaicīga Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu uzlikto administratīvo naudas sodu izpilde?</p>		
<p>Vai Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu vadītāji ir izveidojuši iekšējās kontroles sistēmu un veic iestādes kompetencē esošus pasākumus, lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto sodu izpildi?</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atbilstoši Iekšlietu ministrijas iekšējos noteikumus¹²⁸ paredzētajam Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu vadītāji ir izveidojuši iekšējās kontroles sistēmu un veic iestādes kompetencē esošus pasākumus, lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto sodu izpildi, tajā skaitā iepriekšējos saimnieciskajos gados neiekasēto naudas sodu iekasēšanu. 	<p>Kritērijs ir sasniegts – Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu vadītāji ir izveidojuši iekšējās kontroles sistēmu (izdoti iekšējie noteikumi, reglamentos noteikti uzdevumi, kas jāīsteno struktūrvienībām administratīvo pārkāpumu procesā, nodarbināto amatu aprakstos noteikti pienākumi saistībā ar piemēroto naudas sodu izpildes kontroli) un veic iestādes kompetencē esošus pasākumus, lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto sodu izpildi.</p>
<p>Vai Iekšlietu ministrijas padotībā esošās iestādes ievērojušas normatīvos aktus attiecībā uz naudas sodu izpildes kontroli?</p>	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: Valsts policijā izlases veidā veiktās pārbaudes liecina, ka lielā daļā gadījumu, kad sodītās personas labprātīgās izpildes termiņā nav samaksājušas naudas sodu, nav veikti tiesību aktos¹²⁹ paredzētie kontroles pasākumi. Citām iekšlietu nozares iestādēm ar sodu izpildes uzraudzību veicas labāk.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne vēlāk kā trīs darbdienu pirms brīvprātīgās naudas soda izpildes termiņa beigām sodītā persona ir tikusi brīdināta, ka sods tiks nodots piespiedu izpildei, ja tas netiks samaksāts¹³⁰. Iestāde pēc naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām nekavējoties ir nodevusi nolēmumu par sodu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam¹³¹. Ja pārkāpumu izdarījis ārzemnieks, kura dzīvesvieta, īpašumi vai ienākumi ir citā ES dalībvalstī, kā arī naudas sods pārsniedz 70 <i>euro</i> un tas nav bijis nomaksāts brīvprātīgas izpildes termiņā, nolēmumu iestāde ir nosūtījusi ES dalībvalsts kompetentajai iestādei piespiedu piedziņai¹³². 	<p>Kritērijs nav sasniegts – visos gadījumos, kad tas bijis iespējams, nav nosūtīts atgādinājums:</p> <ul style="list-style-type: none"> VP nepamatoti atgādinājumu nebija nosūtījusi 24 no pārbaudītajām 62 lietām; PMLP nepamatoti nebija nosūtījusi atgādinājumu divās no 28 pārbaudītajām lietām. <p>Kritērijs nav sasniegts – daļā izlasē iekļauto gadījumu iestādes nepamatoti nebija nodevušas piespiedu izpildei neizpildītos lēmumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> VP nebija nodevusi 48% no izlasē iekļautajiem nenomaksātajiem naudas sodiem, kas piemēroti par pārkāpumiem ceļu satiksmē, kas fiksēti ar fotoradariem, un 74% no izlasē iekļautajiem nenomaksātajiem naudas sodiem, kas piemēroti par citiem pārkāpumiem; VRS nepamatoti nebija nodevusi piespiedu izpildei 6% no nenomaksātajiem naudas sodiem; PMLP nepamatoti nebija nodevusi piespiedu izpildei 14% no nenomaksātajiem naudas sodiem. <p>Kritērijs sasniegts daļēji – VRS ir nosūtījusi kopumā piecus nolēmumus izpildei Lietuvā un Igaunijā (revīzijā identificēti 10 nenomaksāti naudas sodi, kas pārsniedz 70 <i>euro</i> un piemēroti ES dalībvalstu pilsoņiem). Savukārt VP ir veikusi vairākus pasākumus, lai varētu uzsākt nosūtīt nolēmumus ES dalībvalstu kompetentajām iestādēm piespiedu piedziņai, taču faktiski to vēl nav sākusi darīt (plānots to uzsākt 2021.gada aprīlī).</p>
<p>Vai ieviestie tehniskie risinājumi nodrošina laicīgu un pareizu administratīvo pārkāpumu naudas sodu nomaksas uzskaiti?</p>	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: ieviestie tehniskie risinājumi nenodrošina laicīgu un pareizu administratīvo pārkāpumu naudas sodu nomaksas uzskaiti.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sodu reģistrā ir pieejama precīza informācija par naudas sodu izpildes stāvokli. 	<p>Kritērijs nav sasniegts – revīzijā konstatēti vairāki trūkumi Sodu reģistra sistēmu funkcionalitātē – nav vienota saraksta par neatpazītajiem maksājumiem,</p>

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
		maksājumi tiek automātiski atpazīti tikai tad, kad ir stājies spēkā administratīvais lēmums, maksājumi, kas ir pārvirzīti uz citiem Valsts kases kontiem, APAS netiek dzēsti un paliek neidentificēto maksājumu sarakstā, automātiski netiek sasaistīti visi saņemtie maksājumi arī gadījumos, kad ir norādīts precīzs lēmuma numurs maksājuma mērķī.
	<ul style="list-style-type: none"> Manuālā darba apjoms pēc APAS ieviešanas ir samazinājies. 	Kritērijs sasniegts daļēji – lai gan vairāki procesi, ieviešot APAS, administratīvo pārkāpumu procesā ir automatizēti, joprojām, piemēram, ir samērā daudz automātiski neidentificēto maksājumu, kuri jāsaista manuāli. Arī būtiskās problēmas ar datu kvalitāti APAS palielina manuālā darba apjomu.
	<ul style="list-style-type: none"> Piemērotajam naudas sodam var piesaistīt tikai faktiski saņemtu maksājumu Valsts kases kontā. 	Kritērijs nav sasniegts – APAS lietotāji pašrocīgi var veidot maksājumus. No 309 maksājumiem, kurus izveidojuši VP un VRS lietotāji, 108 gadījumos revidenti nekonstatēja, ka attiecīgais maksājums saņemts norādītajā valsts budžeta kontā Valsts kasē.
Vai veikti priekšdarbi, lai nodrošinātu uzkrāšanas principa ieviešanu naudas sodu uzskaitē?	<ul style="list-style-type: none"> Precīzi apzināti nepieciešamie pasākumi, kas jāveic, lai būtu iespējams veikt naudas sodu uzskaiti pēc uzkrāšanas principa. 	Kritērijs nav sasniegts – lai veiktu naudas sodu uzskaiti pēc uzkrāšanas principa, paredzēts, ka datus iegūs tikai no APAS, taču daļa nenomaksāto naudas sodu joprojām tiek uzskaitīti APIP. Gan tas, ka IeM IC šobrīd nav uzsācis darbu pie tā, lai arī no APIP sistēmas iegūtu datus par naudas sodu nomaksu, kas nepieciešami pārskata sagatavošanai pēc uzkrāšanas principa, gan problēmas ar datu precizitāti APIP un APAS, apdraud uzkrāšanas principa savlaicīgu ieviešanu naudas sodu uzskaitē.
<p>Finansējums prioritārajam pasākumam “Atlīdzības palielinājums iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi”</p> <p>Pārskata gadā plānotais un arī 2020.gadā faktiski izlietotais finansējums 10 733 993 <i>euro</i></p> <p>Kopējais plānotais finansējums pasākumam 2020.–2022.gadam 32 201 979 <i>euro</i></p>		
<p>Galvenais pārbaudāmais jautājums – vai finansējums, kas piešķirts iekšlietu sistēmas iestāžu amatpersonu ar speciālo dienesta pakāpi atlīdzības palielināšanai, ir izlietots atbilstoši paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un sasniedzot plānotos rezultātus?</p>		
Vai prioritārajam pasākumam piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti atbilstoši sākotnēji paredzētajam mērķim ¹³³ un ievērojot attiecināmos tiesību aktus ¹³⁴ ?	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: prioritārajam pasākumam piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti amatpersonu ar speciālajam dienesta pakāpēm atlīdzības palielināšanai, taču nav izdevies sasniegt prioritārā pasākuma mērķus, jo piešķirts tika būtiski mazāks finansējums, nekā pasākuma īstenošanai sākotnēji tika pieprasīts.</p> <ul style="list-style-type: none"> Prioritārajam pasākumam piešķirtie līdzekļi ir izlietoti tikai tam mērķim, kam tie tika piešķirti. Iekšlietu ministrijas koledžu kadetu mēnešalga ir palielināta līdz 588 <i>euro</i>, un kadetu kopējā atlīdzība ir pietuvojusies Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadetu atlīdzībai. Augstāk kvalificēto iekšlietu sistēmu izmeklētāju mēnešalgas atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības 	<p>Kritērijs ir sasniegts – revīzijā konstatēts, ka piešķirtais finansējums ir izlietots plānotajam mērķim – kadetu atlīdzības palielināšanai, izmeklētāju atlīdzības palielināšanai, korupcijas riskanto amatpersonu atlīdzības palielināšanai, vienlaikus saglabājot amatu atlīdzības “piramīdu”.</p> <p>Kritērijs nav sasniegts – Iekšlietu ministrijas koledžu kadetu mēnešalga ir palielināta līdz 588 <i>euro</i>, tomēr kadetu kopējā vidējā atlīdzība mēnesī vēl aizvien ir aptuveni divas reizes mazāka nekā Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadetu atlīdzība.</p> <p>Kritērijs nav sasniegts – augstāk kvalificēto iekšlietu sistēmas izmeklētāju mēnešalgas nesasniedz rajona prokurora mēnešalgas līmeni, izņemot atsevišķus gadījumus, kad izmeklētāji saņem prēmijas, ja to tiešas darbības rezultātā atklāti un novērsti liela</p>

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Atbilde uz apakšjautājumu un kritēriju vērtējums
	<p>likumā¹³⁵ paredzētajam sasniedz rajona prokurora mēnešalgas līmeni – 2783 euro.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Sasniegti KNAB rekomendētie ienākumi amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kuras ir pakļautas korupcijas riskam. ■ Ir ievēroti tiesību akti, kas attiecas uz prioritārā pasākuma īstenošanu. 	<p>apjoma noziedzīgi nodarījumi valsts ieņēmumu un nodokļu administrēšanas jomā, kā arī valsts institūciju dienestā, kuri radījuši vai varēja radīt būtisku kaitējumu un kurus izdarījušas amatpersonas, kas ieņem atbildīgu stāvokli, novērsta būtiska noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija un tā rezultātā ir palielinājušies valsts budžeta ieņēmumi, vai tiek prognozēts būtisks šo ieņēmumu palielinājums.</p> <p>Kritērijs nav sasniegts – Valsts robezsardzē KNAB rekomendēto atalgojuma līmeni nesāņem 57% amatpersonu, kas pakļautas augstam korupcijas riskam, un 79% amatpersonu, kas pakļautas vidējam korupcijas riskam. Valsts policijā tie attiecīgi ir 15% amatpersonu, kas pakļautas augstam korupcijas riskam, un 45% amatpersonu, kas pakļautas vidējam korupcijas riskam.</p> <p>Kritērijs ir sasniegts – ir ievēroti gan iekšējie, gan ārējie tiesību akti, kas saistīti ar atlīdzības piešķiršanu iekšlietu nozares amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi.</p>
<p>Vai izstrādātais prioritārā pasākuma pieteikums vidējam termiņam ir pietiekami pamatots un plānotie izdevumi atbilst reālajai situācijai?</p>	<p>Atbilde uz apakšjautājumu: prioritārā pasākuma pieteikums pamatā ir balstīts uz ticamām prognozēm un pamatotiem pieņēmumiem, un, iespējams, ar sākotnēji plānoto finansējumu būtu izdevies sasniegt mērķus, ja būtu piešķirts viss pieprasītais finansējuma apjoms.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Prioritārā pasākuma pieteikumā uzrādītā informācija atbilstoši Ministru kabineta 11.12.2012. noteikumiem Nr.867 ir pamatota. Ir izmantotas ticamas prognozes, aktuāla informācija un pamatoti pieņēmumi (<i>ekonomiskie, statistiskie un/vai matemātiskie u.c.</i>). ■ Prioritārā pasākuma pieteikumā ir konstatējama saikne ar attīstības plānošanas dokumentu, definētās vajadzības izriet no nozares attīstības plāniem. 	<p>Kritērijs ir sasniegts daļēji – Iekšlietu ministrija bija veikusi detalizētus aprēķinus par nepieciešamo finansējuma apjomu, bet no pieprasītā finansējuma 2020.gadam tika piešķirti tikai 44 %.</p> <p>Vienlaikus tika konstatēts, ka, veicot aprēķinus par KNAB rekomendētā atlīdzības līmeņa sasniegšanu amatpersonām, kas pakļautas korupcijas riskam, Iekšlietu ministrija prognozei bija izmantojusi 2016.gada vidējos izdevumus uz mājāsaimniecību, jo 2019.gada dati tad vēl nebija publiskoti.</p> <p>Kritērijs ir sasniegts – prioritārā pasākuma pieteikums ir balstīts uz koncepciju par jaunas darba samaksas sistēmas Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kā arī Valsts aizsardzības koncepcijā izvirzītajiem mērķiem.</p>

Atsauces

- ¹ Saskaņā ar 701.starptautisko revīzijas standartu "Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā", ko finanšu revīziju jomā izmanto arī Starptautiskā Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (INTOSAI) un kas saskaņā ar Valsts kontroles likuma 1.panta trešo daļu ir saistoši Valsts kontrolei.
- ² Valsts kontroles 23.09.2020. starpziņojums "Iekšlietu nozares amatpersonām, kuras bijušas tieši iesaistītas Covid-19 izplatības ierobežošanā, piemaksām papildus piešķirtā finansējuma izlietojums" (pieejams: <https://lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/iekšlietu-nozares-amatpersonam-kuras-bijusas-tiesi-iesaistitas-covid-19-izplatibas-ierobezosana-piemaksam-papildus-pieskirta-finansejuma-izlietojums>).
- ³ Valsts kontroles 17.08.2020. starpziņojums "Iekšlietu ministrijai individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādei papildus piešķirtā finansējuma izlietojums" (pieejams: <https://lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/iekšlietu-ministrijai-individualo-aizsardzibas-lidzeklu-un-dezinfekcijas-lidzeklu-iegadei-papildus-pieskirta-finansejuma-izlietojums>).
- ⁴ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem (skatīt 3.pielikumu).
- ⁵ Prioritārā pasākuma finansējuma pieprasījuma pieteikums.
- ⁶ Ministru kabineta 13.12.2016. noteikumi Nr.806 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm mēnešalgu un speciālo piemaksu noteikšanas kārtību un to apmēru", Valsts policijas 13.01.2017. iekšējie noteikumi Nr.2 "Kārtība, kādā Valsts policijā un Valsts policijas koledžā amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi nosaka mēnešalgu", Valsts robežsardzes 06.05.2015. iekšējie noteikumi Nr.12 "Kārtība, kādā Valsts robežsardzē un Valsts robežsardzes koledžā nosaka mēnešalgu" un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 11.01.2017. iekšējie noteikumi Nr.22-1.12/1 "Kārtība, kādā nosaka darba samaksu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un Ugunsdrošības un civiļs aizsardzības koledžas amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm".
- ⁷ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem (skatīt 3.pielikumu).
- ⁸ Administratīvās atbildības likuma 268.pants, 269.pants un 38.nodaļa.
- ⁹ Administratīvās atbildības likuma 268.pants, 269.pants un 38.nodaļa, Valsts robežsardzes 11.06.2020. iekšējie noteikumi Nr.7 "Administratīvā pārkāpuma procesa veikšanas kārtība Valsts robežsardzē", Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 02.06.2015. iekšējie noteikumi Nr.12 "Administratīvo pārkāpumu lietvedības noteikumi", Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 11.01.2016. iekšējie noteikumi Nr.22-1.12/1 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā organizē un veic valsts ugunsdrošības uzraudzības darbu", Valsts policijas, Valsts robežsardzes, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Iekšlietu ministrijas Informācijas centra reglamenti.
- ¹⁰ Informācija no IeM IC mājaslapas <https://www.ic.iem.gov.lv/lv/jaunums/no-1-julija-administrativo-parkapumu-lemumi-klus-elektroniski>.
- ¹¹ Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas 21.02.2018. sēdes protokola Nr.15 uzdevums "Uzkrājuma principa ieviešana valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu uzskaitē un valsts budžeta maksājumu kontu skaita samazināšana".
- ¹² Administratīvās atbildības likuma 269.pants.
- ¹³ Starptautiskos revīzijas standartus finanšu revīziju jomā izmanto arī Starptautiskā Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (INTOSAI), kā arī tie saskaņā ar Valsts kontroles likuma 1.panta trešo daļu ir saistoši Valsts kontrolei, kas veic revīzijas saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem.
- ¹⁴ Valsts kontroles aplēse, kas balstīta uz Ministru kabineta lēmumiem par Covid-19 pandēmijas radītās krīzes pārvarēšanai, seku mazināšanai un novēršanai piešķirtajiem līdzekļiem.
- ¹⁵ Ministru kabineta 20.03.2020. rīkojums Nr.118 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ¹⁶ Valsts kontroles 17.08.2020. starpziņojums "Iekšlietu ministrijai individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādei papildus piešķirtā finansējuma izlietojums" (pieejams: <https://lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/iekšlietu-ministrijai-individualo-aizsardzibas-lidzeklu-un-dezinfekcijas-lidzeklu-iegadei-papildus-pieskirta-finansejuma-izlietojums>).
- ¹⁷ Ministru kabineta 16.04.2020. rīkojums Nr.181 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ¹⁸ Valsts kontroles 23.09.2020. starpziņojums "Iekšlietu nozares amatpersonām, kuras bijušas tieši iesaistītas Covid-19 izplatības ierobežošanā, piemaksām papildus piešķirtā finansējuma izlietojums" (pieejams: <https://lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/iekšlietu-nozares-amatpersonam-kuras-bijusas-tiesi-iesaistitas-covid-19-izplatibas-ierobezosana-piemaksam-papildus-pieskirta-finansejuma-izlietojums>).
- ¹⁹ Ministru kabineta 29.09.2020. rīkojums Nr.560 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ²⁰ Ministru kabineta 06.10.2020. rīkojums Nr.580 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ²¹ Ministru kabineta 13.10.2020. rīkojums Nr.598 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ²² Ministru kabineta 21.10.2020. rīkojums Nr.619 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ²³ Ministru kabineta 25.11.2020. rīkojums Nr.697 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ²⁴ Administratīvās atbildības likuma 13.pants.
- ²⁵ Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi. Sagatavojis autoru kolektīvs. E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 637.lpp.
- ²⁶ Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi. Sagatavojis autoru kolektīvs. E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 542., 543.lpp.
- ²⁷ Valsts kases konsolidētā budžeta izpildes atskaite "Valsts pamatbudžetā iemaksājāmās valsts nodevas un citi maksājumi no valsts institūciju sniegtajiem pakalpojumiem un veiktās darbības (2020.gada janvāris–decembris)", pieejama <https://www.kase.gov.lv/parskati/kopbudzeta-izpildes-parskati/menesa-parskati> (skatīts 22.01.2021.).
- ²⁸ Saskaņā ar Ministru kabineta 30.04.2019. noteikumu Nr.185 "Transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra noteikumi" 3.14.punktu, reģistrā iekļauj, glabā un aktualizē informāciju par: personas administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē un reģistrētajiem pārkāpumu uzskaites punktiem, administratīvo sodu par apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpumu, kā arī administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskiem līdzekļiem (fotoiekārtas vai videoiekārtas), un ar to saistītā informācija.
- ²⁹ Informācija no IeM IC mājaslapas <https://www.ic.iem.gov.lv/jaunums/no-1-julija-administrativo-parkapumu-lemumi-klus-elektroniski>.

- ³⁰ Valsts policijas Galvenās kārtības policijas Satiksmes drošības pārvaldes Metodikas un analītikas nodaļas vecākās inspektore 19.02.2021. e-pasta vēstule.
- ³¹ Ceļu satiksmes likuma 43.⁶panta ceturrtā daļa (redakcijā, kas spēkā līdz 30.06.2020.) un Administratīvās atbildības likuma 162.panta piektā daļa (spēkā no 01.07.2020.).
- ³² Administratīvās atbildības likuma 255.pants, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 297.panta otrā daļa (spēkā līdz 30.06.2020.).
- ³³ Administratīvās atbildības likuma 269.panta otrā daļa, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 300.panta pirmā daļa (spēkā līdz 30.06.2020.).
- ³⁴ Administratīvās atbildības likuma 258.panta pirmā daļa, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 300.panta otrā daļa (spēkā līdz 30.06.2020.).
- ³⁵ Administratīvās atbildības likuma 268.pants.
- ³⁶ Administratīvās atbildības likuma 269.panta pirmā daļa.
- ³⁷ Administratīvās atbildības likuma 268., 269.pants un 38.nodaļa.
- ³⁸ Administratīvās atbildības likuma 268., 269.pants un 38.nodaļa, Valsts robežsardzes 11.06.2020. iekšējie noteikumi Nr.7 "Administratīvā pārkāpuma procesa veikšanas kārtība Valsts robežsardzē", Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 02.06.2015. iekšējie noteikumi Nr.12 "Administratīvo pārkāpumu lietvedības noteikumi", Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 11.01.2016. iekšējie noteikumi Nr.22-1.12/1 "Kārtība, kāda Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā organizē un veic valsts ugunsdrošības uzraudzības darbu", Valsts policijas, Valsts robežsardzes, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Iekšlietu ministrijas Informācijas centra reglamenti.
- ³⁹ Administratīvo sodu sistēmas attīstības koncepcija (apstiprināta ar Ministru kabineta 04.02.2013. rīkojumu Nr.38 "Par Administratīvo sodu sistēmas attīstības koncepciju", pieejama <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4220>).
- ⁴⁰ Iekšlietu ministrijas 17.03.2021. vēstule Nr.14-11/1942 "Par nepieciešamo informāciju revīzijas lietā Nr.2.4.1.-12/2020".
- ⁴¹ Administratīvās atbildības likuma 255.pants.
- ⁴² Iekšlietu ministrijas 14.12.2012. iekšējo noteikumu Nr.1-10/39 "Noteikumi par ieņēmumu no valsts pamatbudžetā iekasējamo valsts nodevu un citu maksājumu no Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un veiktās darbības plānošanu un veikškaiti, kā arī valsts nodevu un citu maksājumu pārskatīšanu" 2.punkts.
- ⁴³ Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes Metodikas un analītikas nodaļas galvenās inspektore 24.03.2021. un 30.03.2021. e-pasta vēstule.
- ⁴⁴ Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes Metodikas un analītikas nodaļas galvenās inspektore 30.03.2021. e-pasta vēstule.
- ⁴⁵ Iekšlietu ministrijas 30.04.2021. vēstule Nr.1-76/1144 "Par Valsts kontroles revīzijas ziņojuma projektu".
- ⁴⁶ Valsts robežsardzes 11.06.2020. iekšējo noteikumu Nr.7 "Administratīvā pārkāpuma procesa veikšanas kārtība Valsts robežsardzē" 41. un 53.punkts.
- ⁴⁷ Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 02.06.2015. iekšējo noteikumu Nr.12 "Administratīvo pārkāpumu lietvedības noteikumi" 52.punkts.
- ⁴⁸ Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Juridiskās daļas juristes 11.12.2020. e-pasta vēstule.
- ⁴⁹ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 11.01.2016. iekšējo noteikumu Nr.22-1.12/1 "Kārtība, kāda Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā organizē un veic valsts ugunsdrošības uzraudzības darbu" VI nodaļa "Administratīvā pārkāpuma process par ugunsdrošības prasību neievērošanu".
- ⁵⁰ Iekšlietu ministrijas Informācijas centra 18.03.2016. reglaments Nr.IC-2016/21 "Administratīvo pārkāpumu uzskaites nodaļas reglaments".
- ⁵¹ Satiksmes ministrijas 2017.gadā sagatavotais likumprojekts "Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" un tā sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija); Tieslietu ministrijas izstrādātais likumprojekts "Administratīvo pārkāpumu procesa likums" un tā sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija); izziņa par atzinumos sniegtajiem iebildumiem likumprojektam "Administratīvo pārkāpumu procesa likums".
- ⁵² Iekšlietu ministrijas 30.04.2021. vēstule Nr.1-76/1144 "Par Valsts kontroles revīzijas ziņojuma projektu".
- ⁵³ Izlase tika veidota no datiem, kas no CSDD tika saņemti 14.01.2021. Līdz revīzijas ziņojuma sagatavošanai (2021.gada martā) daļa no izlasē iekļautajiem naudas sodiem bija jau nomaksāti.
- ⁵⁴ Administratīvās atbildības likuma 269.pants.
- ⁵⁵ Ministru kabineta 23.09.2014. noteikumu Nr.563 "Noteikumi par ziņu sniegšanu un saņemšanu no Sodurēģistra, valsts nodevas apmēru un izziņas noformēšanas prasībām" 4.punkts.
- ⁵⁶ Starp IeM IC un Valsts kasi 08.06.2009. noslēgtā starpresoru vienošanās par datu apmaiņu tiešsaistes režīmā.
- ⁵⁷ IeM IC 19.03.2021. sniegtā informācija.
- ⁵⁸ APAS lietotāja stāsts Nr.APASUS-536 "Procesa "Maksājuma identificēšana" izveide".
- ⁵⁹ APAS lietotāja stāsts Nr.APASUS-547 "Modālā loga "Piesaistīt pārkāpumu" izveide".
- ⁶⁰ APAS lietotāja stāsts Nr.APASUS-548 "Modālā loga "Pievienot maksājumu" izveide".
- ⁶¹ IeM IC 19.03.2021. sniegtā informācija.
- ⁶² IeM IC 09.03.2021. sniegtā informācija – fails "VRS manuali pievienoti.xlsx", "VP manuali pievienoti.xlsx" un "PMLP manuali pievienoti.xlsx".
- ⁶³ Maksājumi salīdzināti ar Valsts kases 29.03.2021. sniegto informāciju vai pārbaudīti Valsts kases e-pakalpojumā "Budžetā veiktā maksājuma pārbaude" (<https://www.kase.gov.lv/noderigi/budzeta-veikta-maksajuma-parbaude>, resurss skatīts 29.03.2021. un 30.03.2021.).
- ⁶⁴ Administratīvās atbildības likuma 263.panta trešā daļa.
- ⁶⁵ IeM IC 25.02.2021. sniegtā informācija.
- ⁶⁶ IeM IC 17.02.2021. sniegtā informācija par APAS 2020.gadā neidentificētajiem maksājumiem, 19.03.2021. sniegtā informācija par APIP 2020.gadā neidentificētajiem maksājumiem, 24.03.2021. un 25.03.2021. sniegtā informācija par APIP 2020.gadā reģistrētajiem lēmumiem un 01.04.2021. sniegtā informācija par APAS 2020.gadā reģistrētajiem lēmumiem.
- ⁶⁷ IeM IC 17.02.2021. sniegtā informācija par APAS 2020.gadā neidentificētajiem maksājumiem un 19.martā sniegtā informācija par APIP 2020.gadā neidentificētajiem maksājumiem.
- ⁶⁸ Valsts kases konti: LV05TREL1060141015300, LV11TREL1060141011700, LV14TREL1060141019600, LV28TREL1060141011200 un LV76TREL1060141011500.
- ⁶⁹ IeM IC 16.02.2021. sniegtā informācija.
- ⁷⁰ APAS lietotāja stāsts Nr.APASUS-598 "Lēmuma spēkā stāšanās datuma noteikšana".
- ⁷¹ APAS lietotāja stāsts Nr.APASUS-82 "Lēmuma automātiskā paziņošana".
- ⁷² APAS lietotāja stāsts Nr.APASUS-453 "Lēmuma bloks "Paziņošana" ievade un apskate (UI)".
- ⁷³ Neidentificētā maksājuma mērķa laukā norādītā informācija tika salīdzināta ar APAS reģistrēto lietu/lēmumu numuriem.
- ⁷⁴ Veicot Valsts kases 29.03.2021. sniegtās informācijas par kontu, kuros tiek veikta IeM padotības iestāžu piemēroto naudas sodu nomaksa, apgrozījumu 2020.gadā un IeM IC sniegtās informācijas par 2020.gadā neidentificētajiem maksājumiem analīzi.
- ⁷⁵ Administratīvās atbildības likuma 264.panta pirmā, trešā un ceturrtā daļa.
- ⁷⁶ IeM IC 31.03.2021. sniegtā informācija.
- ⁷⁷ Izlasē tika iekļauti 173 protokoli, kuros norādītais piespriestais administratīvais sods ir nomaksāts dubultā.

- ⁷⁸ IeM IC 19.03.2021. sniegtā informācija.
- ⁷⁹ Finanšu ministrijas Uzkrājuma principa ieviešanas vadības komitejas 21.02.2018. sēdes protokola Nr.15 uzdevums "Uzkrājuma principa ieviešana valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu uzskaitē un valsts budžeta maksājumu kontu skaita samazināšana".
- ⁸⁰ Finanšu ministrijas Valsts budžeta maksājumu kontu skaita samazināšanas un uzkrājuma principa ieviešanas valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu uzskaitē plāns ar izpildi 31.12.2020.
- ⁸¹ IeM IC 26.02.2021. sniegtā informācija.
- ⁸² Finanšu ministrijas 19.03.2020. e-pasta vēstule IeM IC "FW: par administratīvo sodu rezultātiem".
- ⁸³ IeM IC 26.02.2021. sniegtā informācija.
- ⁸⁴ Starp IeM IC un SIA "ABC software" 13.11.2020. noslēgtais līgums Nr.SL-2020/5 "Darba uzdevums pie vispārīgās vienošanās Nr.VRAA/2017/09/AK/CI-110PKP_1 pirkuma pieprasījumam Nr.IEMIC/2020/13".
- ⁸⁵ IeM IC 24.03.2020. un 25.03.2020. sniegtā informācija.
- ⁸⁶ Ministru kabineta 27.12.2013. rīkojums Nr.675 "Par Konceptiju par jaunu darba samaksas sistēmu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm".
- ⁸⁷ Valsts kontroles 27.04.2018. revīzijas ziņojums "Par Iekšlietu ministrijas 2017.gada pārskata sagatavošanu".
- ⁸⁸ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4.panta divpadsmitā daļa.
- ⁸⁹ Valsts kontroles 27.04.2018. revīzijas ziņojums "Par Iekšlietu ministrijas 2017.gada pārskata sagatavošanu".
- ⁹⁰ Iekšlietu ministrijas 08.01.2021. vēstule Nr.1-76/69 "Par Valsts kontroles ieteikuma revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2017 ieviešanas gaitu".
- ⁹¹ Iekšlietu ministrijas 08.01.2021. vēstule Nr.1-76/69 "Par Valsts kontroles ieteikuma revīzijas lietā Nr.2.4.1-29/2017 ieviešanas gaitu".
- ⁹² Prioritārā pasākuma finansējuma pieprasījuma pieteikums.
- ⁹³ Ministru kabineta 13.12.2016. noteikumi Nr.806 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm mēnešalgu un speciālo piemaksu noteikšanas kārtību un to apmēru", Valsts policijas 13.01.2017. iekšējie noteikumi Nr.2 "Kārtība, kādā Valsts policijā un Valsts policijas koledža amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi nosaka mēnešalgu", Valsts robežsardzes 06.05.2015. iekšējie noteikumi Nr.12 "Kārtība, kādā Valsts robežsardzē un Valsts robežsardzes koledžā nosaka mēnešalgu" un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 11.01.2017. iekšējie noteikumi Nr.22-1.12/1 "Kārtība, kādā nosaka darba samaksu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžas amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm".
- ⁹⁴ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4.panta divpadsmitā daļa.
- ⁹⁵ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4.panta divpadsmitā daļa.
- ⁹⁶ 2017. un 2018.gadā iespēju piešķirt šādas prēmijas paredzēja Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma pārejas noteikumu 8.¹³punkts (redakcijā, kas spēkā no 01.01.2017.), 2019.gadā – likuma "Par valsts budžetu 2019.gadam" 50.pants, bet 2020.gadā – likuma "Par valsts budžetu 2020.gadam" 46.pants.
- ⁹⁷ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4.panta divpadsmitā daļa.
- ⁹⁸ Valsts aizsardzības koncepcijas (pieņemta Saeimā 16.06.2016.) 107.punkts.
- ⁹⁹ Ministru kabineta 08.10.2019. noteikumi Nr.470 "Grozījumi Ministru kabineta 2016.gada 13.decembra noteikumos Nr.806 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm mēnešalgu un speciālo piemaksu noteikšanas kārtību un to apmēru"".
- ¹⁰⁰ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4.panta divpadsmitā daļa.
- ¹⁰¹ Iekšlietu ministrijas 15.07.2019. vēstule Nr.1-40/1639 "Par Iekšlietu ministrijas prioritārajiem pasākumiem 2020., 2021. un 2022.gadam" Finanšu ministrijai un Pārresoru koordinācijas centram.
- ¹⁰² Tai skaitā 1 954 378 *euro* – finansējums, kas tika rasts ministrijas budžeta ietvaros, lai īstenotu pasākumu.
- ¹⁰³ Iekšlietu ministrijas 15.07.2019. vēstule Nr.1-40/1639 "Par Iekšlietu ministrijas prioritārajiem pasākumiem 2020., 2021. un 2022.gadam" Finanšu ministrijai un Pārresoru koordinācijas centram.
- ¹⁰⁴ Aprēķinā iekļautas tikai tās amatpersonas, kurām nav mainīts amats (gan 31.12.2020., gan 31.12.2019. tās ieņēmušas vienu un to pašu amatu).
- ¹⁰⁵ Ministru kabineta 27.12.2013. rīkojums Nr.675 "Par Konceptiju par jaunu darba samaksas sistēmu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm".
- ¹⁰⁶ Valsts aizsardzības koncepcijas (pieņemta Saeimā 16.06.2016.) 107.punkts.
- ¹⁰⁷ Salīdzināta Iekšlietu ministrijas koledžas kadeta un Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeta zemākā atlīdzība. Retos gadījumos Iekšlietu ministrijas koledžas kadeti saņem piemaksas par nakts darbu vai virsstundām (piemēram, ja praksi laikā ir nakts dežūras vai veidojas virsstundas). Gan Iekšlietu ministrijas koledžas kadeti, gan Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas kadeti saņem apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus un citas sociālās garantijas, taču šajā atlīdzības salīdzinājumā tie nav iekļauti.
- ¹⁰⁸ Koncepcija par korupcijas risku samazināšanu valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldībās, apstiprināta ar Ministru kabineta 13.02.2012. rīkojumu Nr.72 (pieejama: <http://polsis.mk.gov.lv/documents/3891>).
- ¹⁰⁹ Par 2017. un 2018.gadu šādi dati nav publicēti, bet dati par 2019.gadu publicēti tikai 2020.gadā (informatīvi – saskaņā ar 2019.gada datiem mājaisaimniecību izdevumi uz vienu tās locekli bija 422,95 *euro*). Dati pieejami [MBG020. Patēriņa izdevumu sastāvs un struktūra vidēji uz vienu mājaisaimniecības locekli mēnesī \(euro: %\). PxWeb \(csb.gov.lv\)](http://mbg020.patferina.gov.lv/izdevumu_sastavs_un_struktura_vidēji_uz_vienu_majsaimniecibas_locekli_menesi_euro_%_pxweb_csb.gov.lv).
- ¹¹⁰ Iekšlietu ministrijas 15.07.2019. vēstule Nr.1-40/1639 "Par Iekšlietu ministrijas prioritārajiem pasākumiem 2020., 2021. un 2022.gadam" Finanšu ministrijai un Pārresoru koordinācijas centram.
- ¹¹¹ Iekšlietu ministrijas 15.07.2019. vēstule Nr.1-40/1639 "Par Iekšlietu ministrijas prioritārajiem pasākumiem 2020., 2021. un 2022.gadam" Finanšu ministrijai un Pārresoru koordinācijas centram.
- ¹¹² Noteikumu projekta "Grozījumi Ministru kabineta 2016.gada 13.decembra noteikumos Nr.806 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm mēnešalgu un speciālo piemaksu noteikšanas kārtību un to apmēru"" anotācija (TA-1484, skatīts Ministru kabinetā 08.10.2019., pieejama <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40475464>).
- ¹¹³ Noteikumu projekta "Grozījumi Ministru kabineta 2016.gada 13.decembra noteikumos Nr.806 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm mēnešalgu un speciālo piemaksu noteikšanas kārtību un to apmēru"" anotācija (TA-1484, skatīts Ministru kabinetā 08.10.2019., pieejama <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40475464>).
- ¹¹⁴ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 18.05.2016. rīkojums Nr.22-1.7/1533 "Par korupcijas riskam pakļauto amatu noteikšanu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā".
- ¹¹⁵ Valsts policijas 29.10.2014. pavēle Nr.3911 "Par VP nodarbināto amatu korupcijas risku līmeņiem".
- ¹¹⁶ Valsts robežsardzes 13.01.2016. pavēle Nr.43 "Par Korupcijas riskam pakļauto Valsts robežsardzes un Valsts robežsardzes koledžas amatpersonu amatu sarakstu".
- ¹¹⁷ [Patēriņa izdevumu sastāvs un struktūra vidēji uz vienu mājaisaimniecības locekli mēnesī \(euro: %\) | Centrālā statistikas pārvalde \(csb.gov.lv\)](http://patferina.gov.lv/izdevumu_sastavs_un_struktura_vidēji_uz_vienu_majsaimniecibas_locekli_menesi_euro_%_centrālā_statistikas_pārvalde_csb.gov.lv).
- ¹¹⁸ Vidējie mājaisaimniecības izdevumi uz vienu tās locekli 2019.gadā 422,95 *euro* * 2,5 (amatpersonai jāspēj uzturēt sevi un 1,5 apgādājamus) = 1057 *euro*.

- ¹¹⁹ Ministru kabineta 13.12.2016. noteikumi Nr.810 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm amatu klasifikāciju".
- ¹²⁰ 2017. un 2018.gadā iespēju piešķirt šādas prēmijas paredzēja Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma pārejas noteikumu 8.¹⁵punkts (redakcijā, kas spēkā no 01.01.2017.), 2019.gadā – likuma "Par valsts budžetu 2019.gadam" 50.pants, bet 2020.gadā – likuma "Par valsts budžetu 2020.gadam" 46.pants.
- ¹²¹ Iekšlietu ministrijas Finanšu vadības departamenta 01.03.2021. e-pasta vēstule.
- ¹²² Iekšlietu ministrijas 26.08.2020. vadības uzdevums Nr.1-33/2129 "Par amatpersonu atlīdzības un pēcnodarbinātības labumu sistēmas pilnveidošanu".
- ¹²³ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4.panta divpadsmitā daļa.
- ¹²⁴ Valsts kontroles 17.08.2020. starpziņojums "Iekšlietu ministrijai individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādei papildus piešķirtā finansējuma izlietojums" (pieejams: <https://lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/iekšlietu-ministrijai-individualo-aizsardzibas-lidzeklu-un-dezinfekcijas-lidzeklu-iegadei-papildus-pieskirta-finansejuma-izlietojums>).
- ¹²⁵ Valsts kontroles 23.09.2020. starpziņojums "Iekšlietu nozares amatpersonām, kuras bijušas tieši iesaistītas Covid-19 izplatības ierobežošanā, piemaksām papildus piešķirtā finansējuma izlietojums" (pieejams: <https://lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/iekšlietu-nozares-amatpersonam-kuras-bijusas-tiesi-iesaistitas-covid-19-izplatibas-ierobezosana-piemaksam-papildus-pieskirta-finansejuma-izlietojums>).
- ¹²⁶ Ar attīstības izdevumiem tiek saprasti valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta attīstības izdevumi, ja Ministru kabinetā ir pieņemts lēmums par prioritārajiem pasākumiem atbilstoši Ministru kabineta 11.12.2012. noteikumu Nr.867 "Kārtība, kādā nosakāms maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējums un maksimāli pieļaujamais valsts budžeta izdevumu kopējais apjoms katrai ministrijai un citām centrālajām valsts iestādēm vidējam termiņam" 8.2.apakšpunktam.
- ¹²⁷ Valsts kontroles 23.09.2020. vēstule Finanšu ministrijai Nr.6-2.3.1e/1107.
- ¹²⁸ Iekšlietu ministrijas 14.12.2012. iekšējo noteikumu Nr.1-10/39 "Noteikumi par ieņēmumu no valsts pamatbudžetā iekasējamo valsts nodevu un citu maksājumu no Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un veiktās darbības plānošanu un uzskaiti, kā arī valsts nodevu un citu maksājumu pārskatīšanu" 2.punkts.
- ¹²⁹ Administratīvās atbildības likuma 268., 269.pants un 38.nodaļa, Valsts robežsardzes 11.06.2020. iekšējie noteikumi Nr.7 "Administratīvā pārkāpuma procesa veikšanas kārtība Valsts robežsardzē", Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 02.06.2015. iekšējie noteikumi Nr.12 "Administratīvo pārkāpumu lietvedības noteikumi", Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 11.01.2016. iekšējo noteikumu Nr.22-1.12/1 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā organizē un veic valsts ugunsdrošības uzraudzības darbu", Valsts policijas, Valsts robežsardzes, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Iekšlietu ministrijas Informācijas centra nodarbināto amata apraksti.
- ¹³⁰ Administratīvās atbildības likuma 268.pants.
- ¹³¹ Administratīvās atbildības likuma 269.pants.
- ¹³² Administratīvās atbildības likuma 38.nodaļa.
- ¹³³ Prioritārā pasākuma finansējuma pieprasījuma pieteikums.
- ¹³⁴ Ministru kabineta 13.12.2016. noteikumi Nr.806 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm mēnešalgu un speciālo piemaksu noteikšanas kārtību un to apmēru", Valsts policijas 13.01.2017. iekšējie noteikumi Nr.2 "Kārtība, kādā Valsts policijā un Valsts policijas koledžā amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi nosaka mēnešalgu", Valsts robežsardzes 06.05.2015. iekšējie noteikumi Nr.12 "Kārtība, kādā Valsts robežsardzē un Valsts robežsardzes koledžā nosaka mēnešalgu" un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 11.01.2017. iekšējie noteikumi Nr.22-1.12/1 "Kārtība, kādā nosaka darba samaksu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžas amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm".
- ¹³⁵ Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4.panta divpadsmitā daļa.